

Lagrådsremiss

Ytterligare ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 14 juni 2018

Magdalena Andersson

Maria Åhrling
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Efter förslag i propositionen En global standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2015/16:29) genomfördes det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Därigenom genomfördes även rådets direktiv 2014/107/EU av den 9 december 2014 om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning i svensk lag. Lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2016.

Efter att propositionen beslutades fortsatte diskussionerna inom OECD när det gäller tolkning och tillämpning av den globala standarden. Med anledning av det gjordes vissa justeringar efter förslag i propositionen Vissa ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2016/17:48).

För närvarande pågår mer systematiska utvärderingar i det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum) av varje lands specifika sätt att genomföra den globala standarden i nationell lagstiftning och vad som bör justeras i respektive land. Sveriges lagstiftning utvärderades under 2017. Genom denna utvärdering har ytterligare några områden kunnat identifieras där justeringar i den svenska lagstiftningen är motiverade. Denna lagrådsremiss innehåller förslag till de ytterligare justeringar som behöver göras i den svenska lagstiftningen avseende den globala standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet	19
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.....	28
3	Ärendet och dess beredning	40
4	Bakgrund – Den globala standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton	40
5	Ytterligare ändringar i den globala standarden	41
5.1	Lagtekniska förtydliganden i fråga om identifiering av rapporteringspliktiga konton.....	42
5.2	Lagtekniska förtydliganden i fråga om innehåll i kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga konton	51
5.3	Uppgift ska lämnas om saldo eller värde för odokumenterade konton	55
5.4	Ytterligare uppgifter ska lämnas om personer med bestämmande inflytande och kontohavare som är enheter	56
5.5	Intyganden ska inhämtas innan ett nytt konto öppnas	62
5.6	Klientmedelskonton	67
5.7	Undantagen för finansiella institut och konton begränsas	75
5.8	Dokumentationsavgift införs	82
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	95
6.1	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	95
6.2	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	95
6.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet	97
6.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.....	99

7	Konsekvenser	102
8	Författningskommentar	106
8.1	Förslaget till ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	106
8.2	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	106
8.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet.....	113
8.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.....	117
Bilaga 1	Promemorians lagförslag	123
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	158

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
2. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
3. lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet,
4. lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Häri genom föreskrivs att 27 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

2 §¹

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte omfattas av 1 §,

2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,

3. ärende om anstånd med 3. ärende om anstånd med
erläggande av skatt, *och* erläggande av skatt,

4. ärende om kassaregister enligt 4. ärende om kassaregister enligt
skatteförfarandelagen (2011:1244). skatteförfarandelagen (2011:1244),
och

5. ärende om dokumentations-
avgift enligt 49 b kap.
skatteförfarandelagen.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2 och 3 samt andra stycket,

2. beslut om undantag från 2. beslut om undantag från
skyldigheter som gäller skyldigheter som gäller kassa-
kassaregister enligt 39 kap. 9 § register enligt 39 kap. 9 §
skatteförfarandelagen, *eller* skatteförfarandelagen,

3. beslut om kontrollavgift enligt 3. beslut om kontrollavgift enligt
50 kap. skatteförfarandelagen,
eller

4. beslut om dokumentations-
avgift enligt 49 b kap.
skatteförfarandelagen.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 eller 4 §.

¹ Senaste lydelse 2011:1427.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244) dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 17 §, 22 a kap. 5–8 §§, 22 b kap. 5–9 §§, 44 kap. 3 §, 52 kap. 1 §, 62 kap. 8 §, 63 kap. 1, 7 och 8 §§, 66 kap. 5 och 7 §§, 67 kap. 12 § och rubriken närmast före 63 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 49 b kap., två nya paragrafer, 51 kap. 2 § och 52 kap. 8 c §, och närmast före 52 kap. 8 c § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser om förfarandet vid uttag av skatter och avgifter.

Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande.

AVDELNING VI. KONTROLLUPPGIFTER, DEKLARATIONER OCH ÖVRIGA UPPGIFTER

49 a kap. – Återkallelseavgift

49 a kap. – Återkallelseavgift

49 b kap. – Dokumentationsavgift

50 kap. – Kontrollavgift

50 kap. – Kontrollavgift

3 kap.

17 §²

Med särskilda avgifter avses förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift.

Med särskilda avgifter avses förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift och kontrollavgift.

22 a kap.

5 §³

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton:

1. att kontot är ett rapporteringspliktigt konto,
2. kontots identifikationsuppgifter,
3. kontots saldo eller värde vid utgången av året eller, om kontot har avslutats under året, omedel-
3. kontots saldo eller värde vid utgången av året eller, om kontot har avslutats under året, *att kontot*

¹ Senaste lydelse 2017:185.

² Senaste lydelse 2016:888.

³ Senaste lydelse 2017:189.

bart före kontots avslutande, och *har avslutats och dess saldo eller värde omedelbart före kontots avslutande, och*

4. när det gäller konton som innehas av enheter, vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är

a) fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot, och

b) kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot.

Om det rapporteringspliktiga kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal som avses i 2 kap. 21 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet, avses med saldo eller värde i första stycket 3 kontantvärdet eller återköpsvärdet.

6 §⁴

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton som är sådana depåkonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 2 lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet:

1. *sammanlagd* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut under året, och

2. *sammanlagd* ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut under året.

1. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året, och

2. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året.

Uppgift enligt första stycket 2 ska bara lämnas om det rapporterings-skyldiga finansiella institutet är en värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument eller har agerat som förvaltare, mäklare, ombud eller annan form av företrädare för kontohavaren vid försäljningen eller inlösen.

⁴ Senaste lydelse 2017:189.

7 §⁵

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet uppgift lämnas om *sammanlagd* ränta som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet uppgift lämnas om *sammanlagt bruttobelopp avseende* ränta som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

8 §⁶

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt *belopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *på tillgångar på konto* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt *bruttobelopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *avseende kontot och* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

Med sammanlagt bruttobelopp avses till exempel sammanräknade bruttobelopp av betalningar som har gjorts med anledning av försäljning eller inlösen.

22 b kap.

5 §⁷

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton:

1. att kontot är ett rapporteringspliktigt konto,
2. den eller de stater eller jurisdiktioner som den person som kontrolluppgiften lämnas för har hemvist i eller kan antas ha hemvist i på det sätt som avses i 4–8 kap. lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton,
3. kontots identifikationsuppgifter,
3. kontots identifikationsuppgifter, *och*
4. kontots saldo eller värde vid utgången av året eller, om kontot har avslutats under året, att kontot har avslutats, *och*
4. kontots saldo eller värde vid utgången av året eller, om kontot har avslutats under året, att kontot har avslutats.

⁵ Senaste lydelse 2015:69.

⁶ Senaste lydelse 2015:69.

⁷ Senaste lydelse 2017:189.

5. när det gäller konton som innehas av enheter, vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är

a) fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot, och

b) kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot.

När det gäller konton som innehas av enheter ska kontrolluppgiften även innehålla uppgift om vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är

1. fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot, och

a) på vilket sätt de utövar bestämmande inflytande, i fråga om konton som granskats enligt bestämmelserna i 7 kap. lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, eller

b) om den informationen finns tillgänglig, på vilket sätt de utövar bestämmande inflytande, i fråga om konton som granskats enligt bestämmelserna i 6 kap. samma lag, och

2. kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot samt om kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet eller en annan enhet.

Om det rapporteringspliktiga kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal som avses i 2 kap. 22 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, avses med saldo eller värde i första stycket 4 kontantvärdet eller återköpsvärdet.

6 §⁸

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton som är sådana depåkonton som avses i 2 kap. 11 § första

⁸ Senaste lydelse 2017:189.

stycket 2 lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton:

1. *sammanlagd* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut under året, och

2. *sammanlagd* ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut under året.

1. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året, och

2. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året.

Uppgift enligt första stycket 2 ska bara lämnas om det rapporterings-skyldiga finansiella institutet är en värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument eller har agerat som förvaltare, mäklare, ombud eller annan form av företrädare för kontohavaren vid försäljningen eller inlösen.

7 §⁹

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton uppgift lämnas om *sammanlagd* ränta som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton uppgift lämnas om *sammanlagt bruttobelopp avseende* ränta som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

8 §¹⁰

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt *belopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *på tillgångar på konto* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt *bruttobelopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *avseende kontot och* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär

⁹ Senaste lydelse 2015:918.

¹⁰ Senaste lydelse 2015:918.

eller garant för.

eller garant för.

Med sammanlagt bruttobeloppet avses till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som har gjorts med anledning av försäljning eller inlösen.

9 §¹¹

I kontrolluppgiften om odokumenterade konton ska *uppgift* lämnas om kontots identifikationsuppgifter.

I kontrolluppgiften om odokumenterade konton ska *uppgifter* lämnas om kontots identifikationsuppgifter *och kontots saldo eller värde vid utgången av året.*

Om det odokumenterade kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal som avses i 2 kap. 22 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, avses med saldo eller värde kontantvärdet eller återköpsvärdet.

44 kap.

3 §¹²

Ett föreläggande får inte förenas med vite om

1. det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, återkallelseavgift eller kontrollavgift, och

1. det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller kontrollavgift, och

2. föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Om den som ska föreläggas är en juridisk person, gäller första stycket även ställföreträdare för den juridiska personen.

49 b kap. Dokumentationsavgift

När ska dokumentationsavgift tas ut?

1 §

Dokumentationsavgift ska tas ut

¹¹ Senaste lydelse 2015:918.

¹² Senaste lydelse 2016:888.

av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som ska lämna kontrolluppgifter enligt 22 a eller 22 b kap. och som inte har samlat in och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation avseende ett finansiellt konto på det sätt som anges i

1. 4–7 kap. och 8 kap. 8 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet,

2. 4–7 kap. och 8 kap. 9 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, eller

3. 39 kap. 3 § denna lag, med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap.

Beräkning av dokumentationsavgift

2 §

Dokumentationsavgiften är 7 500 kronor för varje finansiellt konto som inte har dokumenterats i enlighet med bestämmelserna som anges i 1 § 1–3.

Om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut, för samma finansiella konto, är skyldigt att lämna kontrolluppgift enligt både 22 a och 22 b kap. eller att inhämta uppgifter och dokumentation avseende kontot enligt både lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet och lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, ska bara en dokumentationsavgift tas ut.

51 kap.

2 §

Vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en dokumenta-

tionsavgift med fullt belopp ska Skatteverket även beakta om bristen på dokumentation helt eller delvis har lett till ett ingripande på grund av att bestämmelserna i 5 kap. 3 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism inte har följts.

52 kap.

1 §¹³

I detta kapitel finns bestämmelser om

- beslut om förseningsavgift (2 §),
- beslut om skattetillägg (3–8 a §§),
- beslut om återkallelseavgift (8 b §),
 - *beslut om dokumentationsavgift (8 c §),*
- beslut om kontrollavgift (9 §),
- att särskild avgift inte får beslutas för en person som har avlidit (10 §), och
- att särskild avgift tillfaller staten (11 §).

Beslut om dokumentationsavgift

8 c §

Ett beslut om dokumentationsavgift ska meddelas senast sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

62 kap.

8 §¹⁴

Slutlig skatt beräknad enligt 56 kap. 9 § ska betalas senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 90 dagar har gått från den dag då beslut om slutlig skatt fattades.

Följande skatter och avgifter ska vara betalda senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslut fattades:

1. annan skatt än F-skatt och särskild A-skatt samt avgifter som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol,
2. förseningsavgift och skatte-
2. förseningsavgift och skatte-

¹³ Senaste lydelse 2016:888.

¹⁴ Senaste lydelse 2016:888.

tillägg som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol samt återkallelseavgift eller kontrollavgift,

tillägg som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol samt återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller kontrollavgift,

3. särskild inkomstskatt som har beslutats enligt 54 kap. 2 §, samt

4. skatt och avgift som ska betalas enligt ett beslut om ansvar enligt 59 kap.

Slutlig skatt enligt andra stycket 1 samt förseningsavgift och skatttillägg enligt andra stycket 2 behöver dock inte betalas före den förfallodag som anges i första stycket.

Mervärdesskatt enligt andra stycket 1 samt skatttillägg enligt andra stycket 2 som har beslutats med anledning av beslut om mervärdesskatt behöver inte betalas före den förfallodag som anges i 3 §.

63 kap.

1 §¹⁵

I detta kapitel finns bestämmelser om

- ansökan om anstånd (2 §),
- deklarationsanstånd (3 §),
- ändringsanstånd (4 §),
- anstånd för att undvika betydande skada (5 §),
- anståndstid i fall som avses i 4 och 5 §§ (6 §),
- anstånd med att betala skatte- tillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift (7 och 7 a §§),
- anstånd med att betala skatte- tillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* och kontrollavgift (7 och 7 a §§),
- säkerhet (8–10 §§),
- anstånd vid avyttring av tillgångar (11 §),
- anstånd när punktskatt ska betalas för helt varulager (12 §),
- anstånd vid totalförsvarstjänstgöring (13 §),
- anstånd med betalning av skatt i samband med uttagsbeskattning (14 §),
- anstånd med betalning av skatt i samband med återföring av investeraravdrag (14 a–14 c §§),
- anstånd på grund av synnerliga skäl (15 §),
- anståndsbeloppet (16–21 a §§),
- ändrade förhållanden (22–22 c §§), och
- anstånd som är till fördel för det allmänna (23 §).

Anstånd med att betala skatte- tillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift

Anstånd med att betala vissa särskilda avgifter

7 §¹⁶

Skatteverket ska bevilja anstånd

Skatteverket ska bevilja anstånd

¹⁵ Senaste lydelse 2016:888.

¹⁶ Senaste lydelse 2016:888.

med betalning av skattetillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift om den som avgiften gäller har begärt omprövning av eller till förvaltningsrätten överklagat

1. beslutet om skattetillägg, återkallelseavgift eller kontrollavgift, eller

2. beslutet i den fråga som har föranlett skattetillägget eller återkallelseavgiften.

Anstånd vid omprövning får dock inte beviljas om anstånd tidigare har beviljats enligt första stycket med betalningen i avvaktan på en omprövning av samma fråga.

Anståndet ska gälla fram till dess att Skatteverket eller förvaltningsrätten har meddelat sitt beslut eller längst tre månader efter dagen för beslutet.

8 §¹⁷

Om det i de fall som avses i 4 eller 5 § kan antas att skatten eller avgiften inte kommer att betalas i rätt tid, får anstånd beviljas bara om säkerhet ställs för skattens eller avgiftens betalning.

Första stycket gäller inte om

1. anståndsbeloppet är förhållandevis obetydligt,

2. det kan antas att skatten eller avgiften inte kommer att behöva betalas,

3. anståndet avser skattetillägg, återkallelseavgift eller kontrollavgift,

3. anståndet avser skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller kontrollavgift,

4. det allmänna ombudet hos Skatteverket har ansökt om förhandsbesked, eller

5. det annars finns särskilda skäl.

66 kap.

5 §¹⁸

Ett beslut om skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdes-skatt, punktskatt, slutlig skatt, skattetillägg, återkallelseavgift eller anstånd med betalning av skatt eller avgift ska omprövas av en särskilt kvalificerad beslutsfattare som tidigare inte har prövat frågan, om

Ett beslut om skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdes-skatt, punktskatt, slutlig skatt, skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller anstånd med betalning av skatt eller avgift ska omprövas av en särskilt kvalificerad beslutsfattare som tidigare inte har prövat frågan, om

1. den som beslutet gäller har begärt omprövning eller överklagat och inte är ense med Skatteverket om utgången,

¹⁷ Senaste lydelse 2016:888.

¹⁸ Senaste lydelse 2016:888.

2. de omständigheter och bevis som åberopas inte redan har prövats vid en sådan omprövning,

3. frågan ska prövas i sak, och

4. prövningen inte är enkel.

Första stycket gäller inte den första omprövningen av ett beslut enligt 53 kap. 2, 3 eller 4 §.

7 §¹⁹

En begäran om omprövning ska ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Begäran ska dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser

1. registrering,

2. på vilket sätt preliminär skatt ska betalas,

3. godkännande för tonnagebeskattning eller återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning,

4. uppgifts- eller dokumentationsskyldighet,

5. föreläggande,

6. revision, tillsyn över kassaregister eller kontrollbesök,

7. tvångsåtgärder,

8. återkallelseavgift,

9. dokumentationsavgift,

10. kontrollavgift,

9. kontrollavgift,
10. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,

11. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,

11. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,

12. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,

12. verkställighet, eller

13. verkställighet, eller

13. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

14. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

67 kap.

12 §²⁰

Ett överklagande ska ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Överklagandet ska dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser

1. registrering,

2. på vilket sätt preliminär skatt ska betalas,

3. godkännande för tonnagebeskattning eller återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning,

4. uppgifts- eller dokumentationsskyldighet,

5. deklarationsombud,

6. tvångsåtgärder,

¹⁹ Senaste lydelse 2016:888.

²⁰ Senaste lydelse 2016:888.

7. återkallelseavgift,	8. dokumentationsavgift,
8. kontrollavgift,	9. kontrollavgift,
9. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,	10. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,
10. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,	11. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,
11. verkställighet, eller	12. verkställighet, eller
12. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.	13. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
 2. Bestämmelserna i 22 a kap. 5–8 §§, 22 b kap. 5–9 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019.
 3. Bestämmelserna i det nya 49 b kap. tillämpas första gången på uppgifter, handlingar och annan dokumentation som
 - a) samlas in eller ska samlas in efter den 31 december 2018, eller
 - b) finns tillgängliga hos det rapporteringskyldiga finansiella institutet den 1 januari 2019 och ska bevaras.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

dels att 2 kap. 1, 9, 15, 16 och 21 §§, 3 kap. 3 §, 4 kap. 6 §, 5 kap. 1 §, 6 kap. 2 §, 7 kap. 1, 3 och 4 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 4 a §, och närmast före 2 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i lagen. Det finns definitioner och förklaringar också i 3 kap.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns i nedan angivna paragrafer:

aktiv icke-finansiell enhet i 2–4 §§

amerikansk person i 21 §

amerikanskt territorium i 21 §

andel i eget kapital i 21 §

befintligt konto i 21 §

andel i eget kapital i 4 a §

Andel i eget kapital

4 a §

Med andel i eget kapital avses, när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning. När det är fråga om en trust som är ett finansiellt institut anses en andel i eget kapital innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare till hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten.

Vid tillämpning av första stycket ska en person betraktas som förmånstagare till en trust om personen har rätt att direkt eller

indirekt, såsom genom ombud, få en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

9 §

En enhet är ett finansiellt institut om den i sin näringsverksamhet, eller om den förvaltas av en annan enhet som i sin näringsverksamhet, bedriver en eller flera av följande verksamheter för en kunds räkning:

1. handel med penningmarknadsinstrument, valuta, valuta-, ränte- eller indexinstrument, överlåtbara värdepapper eller råvarufutures,
2. individuell och kollektiv portföljförvaltning, eller
3. annan verksamhet som innebär att pengar eller andra medel investeras, administreras eller förvaltas.

Första stycket ska tolkas i enlighet med definitionen av begreppet finansiellt institut i rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF) i lydelsen som antogs i februari 2012.

Sådana finansiella institut som avses i första stycket benämns i denna lag investeringsenheter.

15 §

Med kontantvärde avses det belopp som är det högsta av

1. det belopp som en <i>försäkringstagare</i> har rätt att få vid återköp <i>eller</i> uppsägning av ett <i>försäkringsavtal</i> , utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller	1. det belopp som en <i>kontohavare</i> har rätt att få vid återköp, uppsägning <i>eller annat upphörande</i> av ett <i>avtal</i> , utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller
2. det belopp som <i>försäkringstagaren</i> kan låna i enlighet med eller med hjälp av avtalet.	2. det belopp som <i>kontohavaren</i> kan låna i enlighet med eller med hjälp av avtalet.

I kontantvärdet ska dock inte ingå belopp som betalas i enlighet med ett försäkringsavtal och är

1. en personskade- eller sjukdomsförmån eller annan försäkringsförmån som utgör ersättning för ekonomisk skada som uppkommit i samband med en sådan händelse som försäkringen gäller för,
2. en återbetalning till försäkringstagaren av premie, exklusive försäkringsavgifter, som tidigare har betalats i enlighet med ett försäkringsavtal som inte är *ett livförsäkringsavtal*, på grund av att avtalet hävts eller sagts upp, risken reducerats under försäkringsavtalets löptid eller premien ändrats till följd av en korrigering av ett räknefel eller annat misstag,
2. en återbetalning till försäkringstagaren av premie, exklusive försäkringsavgifter, som tidigare har betalats i enlighet med ett försäkringsavtal som inte är *en dödsfallsförsäkring*, på grund av att avtalet hävts eller sagts upp, risken reducerats under försäkringsavtalets löptid eller premien ändrats till följd av en korrigering av ett räknefel eller annat misstag,

eller

eller

3. en återbäring till försäkringstagaren på grundval av det försäkringstekniska utfallet för avtalet eller gruppen i fråga.

16 §

Med kontohavare avses den person som har registrerats eller identifierats som innehavare av ett finansiellt konto.

Om det finansiella kontot är ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, avses med kontohavare varje person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra avtalets förmånstagare. Om det inte finns någon person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra förmånstagare, ska varje person som i avtalet anges som försäkringstagare och varje person med förvärvade rättigheter till utbetalning i enlighet med avtalet anses som kontohavare. När utbetalningar börjar göras från ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, anses varje person som har rätt till utbetalning som kontohavare.

När en person som inte är ett finansiellt institut eller som är ett finansiellt institut etablerat eller registrerat i ett amerikanskt territorium förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare till förmån för annan person eller för annan persons räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. *Detta gäller dock inte när en advokat förvaltar ett finansiellt konto till förmån för en klient.*

När en person som inte är ett finansiellt institut eller som är ett finansiellt institut etablerat eller registrerat i ett amerikanskt territorium förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare till förmån för annan person eller för annan persons räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. *Ombudet, förmyndaren, förvaltaren, den behöriga undertecknaren, investeringsrådgivaren eller förmedlaren ska på begäran lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet.*

21 §

I denna lag avses med

amerikansk person: en

1. amerikansk medborgare eller en annan fysisk person med hemvist i USA,

2. i utlandet delägarbeskattad juridisk person eller ett aktiebolag, registrerat i USA eller i enlighet med amerikansk federal eller delstatlig lagstiftning, eller

3. trust, om

a) en domstol i USA har behörighet att besluta eller döma i väsentligen alla frågor som rör trustens administration, och

b) en eller flera amerikanska personer eller ett dödsbo efter en avliden amerikansk fysisk person har behörighet att kontrollera alla väsentliga beslut i trusten,

amerikanskt territorium: Amerikanska Samoa, Samväldet Nordmarianerna, Territoriet Guam, Samväldet Puerto Rico eller Amerikanska Jungfruöarna,

andel i eget kapital: när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning,

befintligt konto: ett finansiellt konto som öppnades den 30 juni 2014 eller tidigare,

behörig förmedlare: ett finansiellt institut som har ingått avtal med den amerikanska federala skattemyndigheten om att agera som sådan behörig förmedlare som benämns Qualified Intermediary,

dotterföretag: dotterföretag i enlighet med det begreppets betydelse enligt aktiebolagslagen (2005:551),

enhet: en juridisk person eller en annan juridisk konstruktion såsom en trust,

FATCA: avsnitt 1471–1474 i kapitel 4 i USA:s Internal Revenue Code från 1986 och U.S. Treasury Regulations till avsnitt 1471–1474 i USA:s Internal Revenue Code,

försäkringsavtal: ett annat avtal än ett livränteavtal, som innebär att utfärdaren förbinder sig att betala ut ett belopp vid ett eller flera tillfällen till följd av en specifik oviss händelse förknippad med dödsfall, sjukdom, olycksfall, skadeståndsanspråk eller egendomsskada,

försäkringsavtal med kontantvärde: ett försäkringsavtal som har ett kontantvärde som överstiger 50 000 US-dollar och som inte är ett ansvarsåterförsäkringsavtal mellan två försäkringsföretag,

icke FATCA-deltagande finansiellt institut: ett finansiellt institut som identifierats som ett sådant enligt 6 kap. 8 §,

källskatteinnehållande enhet: ett finansiellt institut som har ingått avtal med den amerikanska federala skattemyndigheten om att agera som källskatteinnehållande i utlandet delägarbeskattad juridisk person eller källskatteinnehållande trust,

källskattepliktig betalning med amerikansk källa: betalning av ränta, utdelning, hyra, lön, arvode, premie, livränta, vederlag, ersättning och annan fastställd eller fastställbar årlig eller periodisk avkastning, vinst och inkomst, om betalningen härrör från en källa i USA,

livränteavtal: ett avtal

a) enligt vilket utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under en viss tidsperiod som helt eller delvis bestäms med hänsyn till den förväntade livslängden för en eller flera personer, eller

b) som betraktas som livränteavtal i enlighet med den stats eller jurisdiktions lagstiftning, föreskrifter eller praxis där avtalet slöts och i enlighet med vilken utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under ett visst antal år,

nytt konto: ett finansiellt konto som öppnas den 1 juli 2014 eller senare,
partnerjurisdiktion: en stat eller jurisdiktion med vilken USA har ett gällande avtal för att underlätta genomförandet av FATCA,

passiv icke-finansiell enhet: en enhet som inte är ett finansiellt institut eller en aktiv icke-finansiell enhet,

rapporteringspliktigt konto: ett finansiellt konto som har identifierats som ett sådant enligt bestämmelserna i 4–8 kap., om det inte innehas utslutande av en eller flera personer som är undantagna faktiska innehavare enligt 3 kap.,

specificerad amerikansk person: en amerikansk person som inte är undantagen från begreppet specificerad amerikansk person enligt artikel 1.1 ff i FATCA-avtalet i den ursprungliga lydelsen.

3 kap.

3 §

Följande konton är undantagna från rapporteringsplikt:

1. pensionsförsäkring som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229) och som tecknas och förvaltas i Sverige, om premier betalas av en arbetsgivare till förmån för en anställd som utför tjänster i Sverige,
2. viss temporär dödsfallsförsäkring,
3. konto som innehas av dödsbo,
4. spärrat konto,
5. partnerjurisdiktionskonto, och
6. kvalificerat kreditkortskonto.

Undantaget i första stycket 3 gäller endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Intyganden som ska inhämtas enligt 7 kap. avseende sådana konton ska, i stället för vad som anges där, inhämtas senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

4 kap.

6 §

Oavsett vad som sägs i 3–5 §§ ska ett konto vars saldo eller värde uppgick till mer än 1 000 000 USDollar den 30 juni 2014 eller vid utgången av 2015 eller ett senare kalenderår anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren är en specificerad amerikansk person.

Oavsett vad som sägs i 3–5 §§ ska ett konto vars saldo eller värde uppgick till mer än 1 000 000 USDollar den 30 juni 2014 eller vid utgången av 2015 eller ett senare kalenderår anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren är en specificerad amerikansk person. *Ett rappor-*

teringssskyldigt finansiellt institut ska ha processer och rutiner så att en sådan tjänsteman kan upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att ett konto blir ett rapporteringspliktigt konto enligt 3–5 §§ eller denna paragraf samt att den ändrade omständigheten beaktas vid tillämpningen av 3–5 §§. Exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i USA.

5 kap.

1 §

I samband med att en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska enheten inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger de omständigheter som behövs för att avgöra om han eller hon har hemvist i USA.

Om det av det intygandet framgår att den fysiska personen har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen som innehåller hans eller hennes amerikanska skatteregistreringsnummer, om detta inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt första stycket.

Innan en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger de omständigheter som behövs för att avgöra om han eller hon har hemvist i USA.

Om det av det intygandet framgår att den fysiska personen har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan kontot öppnas även* inhämta ett intygande från den fysiska personen som innehåller hans eller hennes amerikanska skatteregistreringsnummer, om detta inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt första stycket.

6 kap.

2 §¹

För att fastställa om en enhet är en specificerad amerikansk person, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person, ska

¹ Senaste lydelse 2017:661.

kontohavaren anses vara en specificerad amerikansk person om det rapporteringskyldiga finansiella institutet inte

1. inhämtar ett intygande från kontohavaren om att kontohavaren inte är en specificerad amerikansk person, eller

2. utifrån den övriga information som det rapporteringskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan fastställa att kontohavaren inte är en specificerad amerikansk person.

Det finns skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person enligt första stycket om det finns

1. uppgift om att kontohavaren bildats i USA eller i enlighet med amerikansk lagstiftning,

2. uppgift om att kontohavaren har en amerikansk adress, eller

3. annan uppgift som talar för att kontohavaren är en amerikansk person.

7 kap.

1 §

Ett nytt konto är ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera enheter som är specificerade amerikanska personer. Ett konto är också ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera andra enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som är medborgare eller har hemvist i USA har bestämmande inflytande. *Ett nytt konto är också rapporteringspliktigt om ett sådant intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som krävs enligt 3 eller 4 § inte kommer in.*

Ett nytt konto är dock inte ett rapporteringspliktigt konto om

1. kontohavaren är ett deltagande finansiellt institut,

2. det rapporteringskyldiga finansiella institutet inhämtar ett intygande från kontohavaren om att den är ett finansiellt institut som bedöms följa FATCA-reglerna eller en undantagen faktisk innehavare i enlighet med relevanta amerikanska författ-

Ett nytt konto är ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera enheter som är specificerade amerikanska personer. Ett konto är också ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera andra enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som är medborgare eller har hemvist i USA har bestämmande inflytande.

2. det rapporteringskyldiga finansiella institutet innan kontot öppnas inhämtar ett intygande från kontohavaren om att den är ett finansiellt institut som bedöms följa FATCA-reglerna eller en undantagen faktisk innehavare i enlighet med relevanta ameri-

ningar, eller

kanska författningar, eller

3. när kontohavaren är ett deltagande finansiellt institut eller ett registrerat finansiellt institut som bedöms följa FATCA-reglerna, det rapporteringsskyldiga finansiella institutet kontrollerar kontohavarens identifieringsnummer som internationell förmedlare på amerikanska federala skattemyndighetens lista över icke-amerikanska finansiella institut.

3 §²

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande i en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *i samband med att* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

Om det av intygandet framgår att en eller flera personer med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som innehåller dennes eller deras skatteregistreringsnummer, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt andra stycket.

4 §

I alla andra fall än som avses i 2 § och 3 § första stycket ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren för att fastställa om de omständigheter som är av betydelse för tillämpningen av 1 § föreligger.

I alla andra fall än som avses i 2 § och 3 § första stycket ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan kontot öppnas* inhämta ett intygande från kontohavaren för att fastställa om de omständigheter som är av betydelse för tillämpningen av 1 § föreligger.

Om det av intygandet framgår att kontohavaren är en specificerad amerikansk person, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren som innehåller dennes amerikanska skatteregistre-

Om det av intygandet framgår att kontohavaren är en specificerad amerikansk person, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan kontot öppnas även* inhämta ett intygande från kontohavaren som innehåller

² Senaste lydelse 2017:661.

ringsnummer.

dennes amerikanska skatteregist-
ringsnummer.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
 2. Bestämmelserna i 3 kap. 3 §, 5 kap. 1 § och 7 kap. 1, 3 och 4 §§ i den nya lydelsen tillämpas i fråga om konton som öppnas efter den 31 december 2018.
 3. Bestämmelserna i 2 kap. 15 och 16 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

dels att 2 kap. 1, 9, 15, 16, 18 och 22 §§, 3 kap. 1, 2, 5 och 11 §§, 4 kap. 9 §, 5 kap. 1 §, 6 kap. 2 §, 7 kap. 1–4 §§ och 8 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 4 a §, och närmast före 2 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i lagen. Det finns även definitioner och förklaringar i 3 och 8 kap.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns i nedan angivna paragrafer:

aktiv icke-finansiell enhet i 2–4 §§

andel i eget kapital i 22 §

andel i eget kapital i 4 a §

annan stat eller jurisdiktion i 22 §

Andel i eget kapital

4 a §

Med andel i eget kapital avses, när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning. När det är fråga om en trust som är ett finansiellt institut anses en andel i eget kapital innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare till hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig

¹ Senaste lydelse 2017:190.

kontroll över trusten.

Vid tillämpning av första stycket ska en person betraktas som förmånstagare till en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, få en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

9 §

En enhet är ett finansiellt institut, om

1. den i sin näringsverksamhet huvudsakligen bedriver en eller flera av följande verksamheter för en kunds räkning:

- a) handel med penningmarknadsinstrument, valuta, valuta-, ränte- eller indexinstrument, överlåtbara värdepapper eller råvarufutures,
- b) individuell och kollektiv portföljförvaltning, eller
- c) annan verksamhet som innebär att finansiella tillgångar investeras, administreras eller förvaltas, eller

2. dess bruttointäkter huvudsakligen kommer från investering i, återinvestering i eller handel med finansiella tillgångar och den förvaltas av en annan enhet som är en sådan enhet som beskrivs i 1 eller i 7, 8 eller 10 §.

Vid tillämpning av första stycket ska en enhet anses i sin näringsverksamhet huvudsakligen bedriva en verksamhet, eller dess bruttointäkter anses huvudsakligen komma från en verksamhet, om enhetens intäkter som härrör från en sådan verksamhet motsvarar eller överstiger 50 procent av enhetens sammanlagda intäkter under den av följande perioder som är kortast:

1. den treårsperiod som avslutas vid utgången av det räkenskapsår som föregår tidpunkten då bedömningen görs, eller

2. den period som enheten har existerat.

Första stycket ska tolkas i enlighet med definitionen av begreppet finansiellt institut i rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF) i lydelsen som antogs i februari 2012.

Sådana finansiella institut som avses i första stycket benämns i denna lag investeringsenheter.

15 §

Med kontantvärde avses det belopp som är det högsta av

1. det belopp som en <i>försäkringstagare</i> har rätt att få vid återköp <i>eller</i> uppsägning av ett <i>försäkringsavtal</i> , utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller	1. det belopp som en <i>kontohavare</i> har rätt att få vid återköp, uppsägning <i>eller annat upphörande</i> av ett <i>avtal</i> , utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller
2. det belopp som <i>försäkringstagaren</i> kan låna i enlighet med eller med hjälp av avtalet.	2. det belopp som <i>kontohavaren</i> kan låna i enlighet med eller med hjälp av avtalet.

I kontantvärdet ska det dock inte ingå belopp som betalas i enlighet med ett försäkringsavtal och som

1. betalas med anledning av en dödsfallsförsäkring och utslutande till följd av den försäkrades dödsfall,
2. är en personskade- eller sjukdomsförmån eller annan försäkringsförmån som utgör ersättning för ekonomisk skada som uppkommit i samband med en sådan händelse som försäkringen gäller för,
3. är en återbetalning till försäkringstagaren av premie, exklusive försäkringsavgifter, som tidigare har betalats i enlighet med ett försäkringsavtal som inte är ett livränteavtal eller en dödsfallsförsäkring, på grund av att avtalet hävts eller sagts upp, risken reducerats under försäkringsavtalets löptid eller premien ändrats till följd av en korrigering av ett räknefel eller annat misstag avseende premien,
4. är en återbäring till försäkringstagaren, utom vid uppsägning, om återbäringen avser ett försäkringsavtal enligt vilket de enda förmåner som ska betalas ut är sådana som anges i 2, eller
5. är avkastning på en förskottspremie eller en premiebetalning för ett försäkringsavtal för vilket premien ska betalas minst en gång om året, om beloppet av förskottspremien eller premiebetalningen inte överstiger nästa årspremie som ska betalas enligt avtalet.

16 §

Med kontohavare avses den person som har registrerats eller identifierats som innehavare av ett finansiellt konto.

Om det finansiella kontot är ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, avses med kontohavare varje person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra avtalets förmånstagare. Om det inte finns någon person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra förmånstagare, ska varje person som i avtalet anges som försäkringstagare och varje person med förvärvade rättigheter till utbetalning i enlighet med avtalet anses som kontohavare. När utbetalningar börjar göras från ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, anses varje person som har rätt till utbetalning som kontohavare.

När en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investe-	När en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investe-
---	---

ringsrådgivare eller förmedlare till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. *Detta gäller dock inte när en advokat förvaltar ett finansiellt konto till förmån för en klient.*

ringsrådgivare eller förmedlare till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. *Ombudet, förmyndaren, förvaltaren, den behöriga undertecknaren, investeringsrådgivaren eller förmedlaren ska på begäran lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet.*

18 §

Med person med bestämmande inflytande avses en fysisk person som utövar kontroll över en enhet. När det är fråga om en trust ska stiftaren, förvaltaren, beskyddaren, förmånstagaren eller förmånstagar-kretsen och varje annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten anses vara personer med bestämmande inflytande. När det är fråga om en juridisk konstruktion som inte är en trust, avses personer i samma eller motsvarande ställning som personer med bestämmande inflytande över en trust. Begreppet ska tolkas i enlighet med rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF) i *dessas lydelse* som antogs i februari 2012.

Med person med bestämmande inflytande avses en fysisk person som utövar kontroll över en enhet. När det är fråga om en trust ska stiftaren, förvaltaren, beskyddaren, förmånstagaren eller förmånstagar-kretsen och varje annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten anses vara personer med bestämmande inflytande. När det är fråga om en juridisk konstruktion som inte är en trust, avses personer i samma eller motsvarande ställning som personer med bestämmande inflytande över en trust. Begreppet ska tolkas i enlighet med rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF) i *lydelsen* som antogs i februari 2012.

22 §²

I denna lag avses med
andel i eget kapital: när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning,

annan stat eller jurisdiktion: om något annat inte anges, en annan stat eller jurisdiktion än Sverige eller USA,

² Senaste lydelse 2017:190.

befintligt konto: ett finansiellt konto som öppnats den 31 december 2015 eller tidigare,

dotterföretag: dotterföretag i enlighet med det begreppets betydelse enligt aktiebolagslagen (2005:551),

enhet: en juridisk person eller en annan juridisk konstruktion, såsom ett bolag, en delägarbeskattad juridisk person, en trust eller en stiftelse,

försäkringsavtal: ett annat avtal än ett livränteavtal, som innebär att utfärdaren förbinder sig att betala ut ett belopp vid ett eller flera tillfällen till följd av en specifik oviss händelse förknippad med dödsfall, sjukdom, olycksfall, skadeståndsanspråk eller egendomsskada,

försäkringsavtal med kontantvärde: ett försäkringsavtal som har ett kontantvärde och som inte är ett ansvarsåterförsäkringsavtal mellan två försäkringsföretag,

högvärdekonto: ett befintligt konto som innehas av en eller flera fysiska personer och vars sammanräknade saldo eller värde uppgår till mer än 1 000 000 US-dollar den 31 december 2015 eller vid utgången av ett senare kalenderår,

livränteavtal: ett avtal

1. enligt vilket utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under en viss tidsperiod som helt eller delvis bestäms med hänsyn till den förväntade livslängden för en eller flera personer, eller

2. som betraktas som livränteavtal i enlighet med den stats eller jurisdiktions lagstiftning, föreskrifter eller praxis där avtalet slöts och i enlighet med vilken utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under ett visst antal år,

lågvärdekonto: ett befintligt konto som innehas av en eller flera fysiska personer och vars sammanräknade saldo eller värde inte uppgår till mer än 1 000 000 US-dollar den 31 december 2015,

nytt konto: ett finansiellt konto som öppnats den 1 januari 2016 eller senare,

odokumenterat konto: ett konto som ska anses vara ett odokumenterat konto enligt 4 kap. 3 eller 11 §,

skatteregistreringsnummer: ett identifikationsnummer för skattebetalare eller en funktionell motsvarighet till det om ett sådant nummer saknas.

3 kap.

1 §³

Följande enheter är, även om de är finansiella institut, undantagna från rapporteringsskyldighet:

1. Sveriges riksbank,
2. svenska myndighetsenheter,
3. internationella organisationer i Sverige,
4. breda pensionsfonder,
5. pensionsstiftelser enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.,
5. pensionsstiftelser enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m., om

³ Senaste lydelse 2017:190.

arbetsgivaren vars ansvar för pensionsutfästelse stiftelsen tryggar

a) är obegränsat skattskyldig i Sverige, och

b) inte är en investeringsenhet eller en passiv icke-finansiell enhet, och

6. kvalificerade utfärdare av kreditkort, och 6. kvalificerade utfärdare av kreditkort.

7. *vinstandelsstiftelser.*

Enheter som avses i första stycket 1–3 ska dock inte vara undantagna från rapporterings skyldighet i den del deras verksamhet är sådan kommersiell verksamhet som normalt bedrivs av sådana finansiella institut som anges i 2 kap. 7, 8 eller 10 §.

2 §⁴

Följande konton är undantagna från rapporteringsplikt:

1. pensionsförsäkring som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229) och som tecknas och förvaltas i Sverige,

2. *pensionssparkonto som uppfyller kraven i inkomstskattelagen,*

3. viss temporär dödsfallsförsäkring,

4. konto som innehas av dödsbo,

5. spärrat konto,

6. kvalificerat kreditkortskonto, och

7. vilande konto.

1. pensionsförsäkring som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229) och som tecknas och förvaltas i Sverige, *om premier betalas av en arbetsgivare till förmån för en anställd som utför tjänster i Sverige,*

2. viss temporär dödsfallsförsäkring,

3. konto som innehas av dödsbo,

4. spärrat konto,

5. kvalificerat kreditkortskonto, och

6. vilande konto.

Undantaget i första stycket 3 gäller endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Intyganden som ska inhämtas enligt 7 kap. avseende sådana konton ska, i stället för vad som anges där, inhämtas senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

⁴ Senaste lydelse 2017:190.

5 §

Med bred pensionsfond avses en fond som etablerats i Sverige för att tillhandahålla ålderspension eller ersättning vid nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall till förmånstagare som är eller tidigare har varit anställda, eller till förmånstagare som angetts av sådana anställda, hos en eller flera arbetsgivare på grundval av utförda tjänster, om fonden

1. inte har någon enskild förmånstagare som har rätt till mer än fem procent av fondens tillgångar,

2. regleras av offentlig myndighet och rapporterar in uppgifter om sina förmånstagare till Skatteverket, och

3. uppfyller minst ett av följande krav:

a) Den är generellt undantagen från beskattning i Sverige av investeringsinkomst, eller dess investeringsinkomst är avdragsgill eller beskattas med en lägre skattesats, enligt svensk lagstiftning på grund av fondens status som pensionsordning eller ordning för andra pensionsförmåner.

b) Minst 50 procent av avsättningarna till fonden, bortsett från överföringar av tillgångar från andra undantagna pensionsfonder eller från sådana pensionsförsäkringar som avses i 2 § 1, kommer från den finansierande arbetsgivaren.

c) Utbetalningar eller uttag från fonden som inte är förenade med kostnader, bortsett från överföringar av tillgångar till andra undantagna pensionsfonder eller till sådana pensionsförsäkringar som avses i 2 § 1, medges endast vid specificerade händelser i samband med pensionering, nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall.

b) Minst 50 procent av avsättningarna till fonden, bortsett från överföringar av tillgångar från andra undantagna pensionsfonder eller från sådana pensionsförsäkringar som avses i 2 § *första stycket* 1, kommer från den finansierande arbetsgivaren.

c) Utbetalningar eller uttag från fonden som inte är förenade med kostnader, bortsett från överföringar av tillgångar till andra undantagna pensionsfonder eller till sådana pensionsförsäkringar som avses i 2 § *första stycket* 1, medges endast vid specificerade händelser i samband med pensionering, nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall.

d) Avsättningar, med undantag för tillåtna kompensationsinbetalningar, som arbetstagare gör till fonden begränsas med hänsyn till arbetstagarens intjänade inkomst eller får inte överstiga 50 000 US-dollar per år.

11 §⁵

Med vilande konto avses ett annat finansiellt konto än ett *livförsäkringsavtal* om

1. kontots saldo eller värde vid utgången av kalenderåret inte överstiger 1 000 US-dollar,

2. kontohavaren inte har initierat några transaktioner på kontot eller

Med vilande konto avses ett annat finansiellt konto än ett *livränteavtal* om

2. kontohavaren inte har initierat några transaktioner på kontot eller

⁵ Senaste lydelse 2017:190.

på något annat av sina konton hos det rapporteringsskyldiga finansiella institutet under de senaste tre åren, *och*

3. kontohavaren inte har kommunicerat med det rapporteringsskyldiga finansiella institutet angående kontot eller något annat av sina konton hos det institutet under de senaste sex åren.

på något annat av sina konton hos det rapporteringsskyldiga finansiella institutet under de senaste tre åren,

3. kontohavaren inte har kommunicerat med det rapporteringsskyldiga finansiella institutet angående kontot eller något annat av sina konton hos det institutet under de senaste sex åren, *och*

4. i fråga om försäkringsavtal med kontantvärde, det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har kommunicerat med kontohavaren angående kontot eller något annat av kontohavarens konton hos det institutet under de senaste sex åren.

4 kap.

9 §

Oavsett vad som sägs i 5–7 §§ ska ett högvärdekonto som innehas av en fysisk person, om något annat inte anges i 2 kap. 20 §, anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion.

Oavsett vad som sägs i 5–8 §§ ska ett högvärdekonto som innehas av en fysisk person, om något annat inte anges i 2 kap. 20 §, anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion. *Ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska ha processer och rutiner så att en sådan tjänsteman kan upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt enligt 5–8 §§ eller denna paragraf samt att den ändrade omständigheten beaktas vid tillämpningen av 5–8 §§. Exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i en annan stat eller jurisdiktion.*

5 kap.

1 §

I samband med att en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger vilken eller vilka stater och jurisdiktioner han eller hon har hemvist i.

Om det av det intygandet framgår att den fysiska personen har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen som innehåller hans eller hennes skatteregistreringsnummer i den staten eller jurisdiktionen och födelsedatum, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt första stycket.

Innan en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger vilken eller vilka stater och jurisdiktioner han eller hon har hemvist i.

Om det av det intygandet framgår att den fysiska personen har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan kontot öppnas även* inhämta ett intygande från den fysiska personen som innehåller hans eller hennes skatteregistreringsnummer i den staten eller jurisdiktionen och födelsedatum, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt första stycket.

6 kap.

2 §⁶

För att utreda om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska kontohavaren anses ha hemvist i den staten eller jurisdiktionen om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte

1. inhämtar ett intygande från kontohavaren om att kontohavaren inte har hemvist i denna stat eller jurisdiktion, eller

2. utifrån den övriga information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan fastställa att kontohavaren inte har hemvist i denna stat eller jurisdiktion.

Det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion enligt första stycket om det finns

1. uppgift om att kontohavaren bildats i en annan stat eller juris-

⁶ Senaste lydelse 2017:662.

diktion eller i enlighet med lagstiftningen där,

2. uppgift om att kontohavaren har en adress i en annan stat eller jurisdiktion, eller

3. annan uppgift som talar för att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion.

7 kap.

1 §

Om något annat inte anges i 2 kap. 20 § är ett nytt konto ett rapporteringspliktigt konto

1. om det innehas av en eller flera enheter som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion,

2. om det innehas av en eller flera enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion har bestämmande inflytande, *eller*

2. om det innehas av en eller flera enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion har bestämmande inflytande.

3. om ett sådant intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som krävs enligt 3 eller 4 § inte kommer in.

2 §

För att fastställa om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporterings-skyldiga finansiella institutet *i samband med att* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren.

För att fastställa om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren.

Ett intygande som avses i första stycket behöver dock inte inhämtas om det av den information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan antas att kontohavaren inte har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion.

3 §⁷

För att fastställa om en enhet är en passiv icke-finansiell enhet, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande om detta från kontohavaren. Ett

För att fastställa om en enhet är en passiv icke-finansiell enhet, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan kontot öppnas* inhämta ett intygande om

⁷ Senaste lydelse 2017:190.

sådant intygande behöver dock inte inhämtas, om det utifrån den information som det rapporterings-skyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan antas att kontohavaren är

detta från kontohavaren. Ett sådant intygande behöver dock inte inhämtas, om det utifrån den information som det rapporterings-skyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan antas att kontohavaren är

1. en aktiv icke-finansiell enhet, eller
2. ett annat finansiellt institut än en sådan investeringsenhet som avses i 2 kap. 9 § första stycket 2 i en stat eller jurisdiktion som inte är en deltagande jurisdiktion.

Vid tillämpning av första stycket 2 ska ett finansiellt instituts fasta driftställe i en annan stat eller jurisdiktion anses vara ett finansiellt institut i den staten eller jurisdiktionen.

4 §⁸

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande över en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporterings-skyldiga finansiella institutet *i samband med att* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

Om det av intygandet framgår att en eller flera personer med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporterings-skyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som innehåller dennes eller deras skatte-registreringsnummer, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt andra stycket.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporterings-skyldiga finansiella institutet *inman* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

Om det av intygandet framgår att en eller flera personer med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporterings-skyldiga finansiella institutet *inman kontot öppnas även* inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som innehåller dennes eller deras skatteregistrerings-nummer, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt andra stycket.

⁸ Senaste lydelse 2017:662.

8 kap.

3 §

Om inte något annat anges, ska ett kontos saldo eller värde vid tillämpningen av 4–8 kap. fastställas per den sista dagen av ett kalenderår eller en annan lämplig rapporteringsperiod.

När ett kontos saldo eller värde vid utgången av ett kalenderår har betydelse för granskningen enligt 4–8 kap., ska ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut räkna med kontots saldo eller värde per den sista dagen för den rapporteringsperiod som löper ut samtidigt med kalenderåret eller under kalenderåret.

Om inte något annat anges, ska ett kontos saldo eller värde vid tillämpningen av 3–8 kap. fastställas per den sista dagen av ett kalenderår eller en annan lämplig rapporteringsperiod.

När ett kontos saldo eller värde vid utgången av ett kalenderår har betydelse för granskningen enligt 3–8 kap., ska ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut räkna med kontots saldo eller värde per den sista dagen för den rapporteringsperiod som löper ut samtidigt med kalenderåret eller under kalenderåret.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 7 kap. 1–4 §§ i den nya lydelsen och bestämmelsen i det nya 3 kap. 2 § andra stycket tillämpas i fråga om konton som öppnas efter den 31 december 2018.

3. Bestämmelserna i 3 kap. 2 § första stycket och 3 kap. 5 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. Granskningen enligt 4–8 kap. av pensionsförsäkringar som inte är undantagna från rapporteringsplikt och pensionssparkonton ska ha genomförts senast den 30 april 2020. Om kontot öppnats efter den 31 december 2015 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 5 kap. ska inhämtas senast den 30 april 2020.

4. Bestämmelserna i 3 kap. 1 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. För vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som är rapporteringsskyldiga finansiella institut gäller, i stället för det som anges i 2 kap. 22 §, att nya konton är konton som öppnas efter den 31 december 2018 och att befintliga konton är konton som öppnats före den 1 januari 2019. Vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som är rapporteringsskyldiga finansiella institut ska ha genomfört granskningen av befintliga konton enligt 4, 6 och 8 kap. senast den 31 december 2019.

5. Ett finansiellt institut, som enligt 3 kap. 1 § i den nya lydelsen blir rapporteringsskyldigt, ska senast den 30 april 2019 göra en anmälan till Skatteverket enligt 8 kap. 2 § om att det uppfyller kriterierna för att vara ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut enligt 2 kap. 21 §.

6. Bestämmelserna i 2 kap. 15 och 16 §§ och 3 kap. 11 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019.

3 Ärendet och dess beredning

Sveriges regering undertecknade den 29 oktober 2014 ett multilateralt avtal om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortat MCAA. En engelsk och en fransk språkversion av avtalet undertecknades. Avtalet genomfördes i svensk lag enligt förslag i propositionen En global standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2015/16:29). Avtalet innebär att de gemensamma rapporteringsnormerna (Common Reporting Standard, förkortad CRS) ska genomföras och tillämpas i Sverige. Vid Ekofin-rådets möte den 9 december 2014 antogs ändringar i rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning (DAC 2). DAC 2 innebar att CRS togs in i direktivet. Såväl DAC 2 som MCAA och CRS inklusive en svensk översättning finns som bilagor till prop. 2015/16:29. Enligt förslag i propositionen Vissa ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2016/17:48) gjordes vissa ändringar i den svenska lagstiftningen.

Inom Finansdepartementet har promemorian Ytterligare ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton tagits fram med förslag till ytterligare författningsändringar som behöver göras vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissvaren finns tillgängliga i ärendet (Fi2018/00923/S3).

4 Bakgrund – Den globala standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortat MCAA, innebär att OECD:s standard för sådant informationsutbyte ska genomföras och tillämpas i Sverige. Avtalet hade den 15 januari 2018 undertecknats av 98 stater och jurisdiktioner. Vissa av dessa, bl.a. Sverige och nästan alla EU:s övriga medlemsstater, har åtagit sig att ha genomfört avtalet till den 1 januari 2016 och att påbörja utbytet under 2017. Övriga har åtagit sig att ha genomfört avtalet till den 1 januari 2017 eller den 1 januari 2018 och att påbörja utbytet under 2018 eller 2019. Vid Ekofin-rådets möte den 9 december 2014 antogs rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning, förkortat DAC 2. Direktivet innebar att OECD:s globala standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton togs in i EU-rätten.

OECD:s globala standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton består av två huvudsakliga delar. Den ena huvudsakliga delen är modeller för avtal om att genomföra och tillämpa de

gemensamma rapporteringsnormerna (Common Reporting Standard, förkortad CRS) och den andra huvudsakliga delen är CRS. Till CRS finns även en kommentar som innehåller vägledning för tolkning och tillämpning. På OECD:s webbplats för automatiskt informationsutbyte (www.oecd.org/tax/automatic-exchange) har det även publicerats Frågor och Svar till ytterligare vägledning för tolkning och tillämpning av CRS och dess kommentar. Svaren på frågorna är resultatet av diskussioner mellan de stater och jurisdiktioner som deltar i OECD:s arbete. Hela den globala standarden, inklusive kommentarer, finns att tillgå på OECD:s webbplats för automatiskt informationsutbyte.

MCAA och DAC 2 genomfördes i svensk lagstiftning enligt förslag i propositionen En global standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2015/16:29). Lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2016. De flesta bestämmelserna togs in i den nya lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, i den nya lagen (2015:912) om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och i det nya 22 b kap. i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Därefter fortsatte diskussionerna inom OECD när det gäller tolkning och tillämpning av CRS och på vissa områden ledde det till att ytterligare Frågor och Svar publicerades på OECD:s webbplats för automatiskt informationsutbyte. Diskussioner ägde även rum mellan företag och myndigheter i Sverige samt mellan myndigheter i Sverige och myndigheter i andra länder, inte minst mellan de nordiska länderna. Detta resulterade i att vissa områden där det fanns behov av justeringar i den svenska lagstiftningen identifierades. Dessa ändringar gjordes efter förslag i propositionen Vissa ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2016/17:48). Ändringarna trädde i kraft den 1 april 2017.

5 Ytterligare ändringar i den globala standarden

För närvarande pågår mer systematiska utvärderingar i det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter, Global Forum, av varje stats eller jurisdiktions specifika sätt att genomföra den globala standarden i nationell lagstiftning och vad som kan förbättras eller förtydligas i respektive land. Utvärderingarna syftar till att på ett tidigt stadium åskådliggöra brister i respektive stats eller jurisdiktions lagstiftning för att staterna och jurisdiktionerna ska kunna åtgärda eventuella problem innan staternas och jurisdiktionernas genomförande av den globala standarden ska utvärderas på ett bredare plan (genom s.k. Peer Review) under kommande år. På så sätt tillförsäkras det på ett tidigt stadium att standarden genomförs på ett enhetligt sätt i de olika staterna och jurisdiktionerna. Sveriges genomförandelagstiftning har utvärderats under 2017.

Det kan konstateras att olika länder använder sig av olika lagstiftnings-tekniker och att de har olika bestämmelser och principer som får betydelse för hur ett internationellt regelverk genomförs i den nationella lagstiftningen. Ett exempel på detta är förekomsten och betydelsen av förarbeten vid tillämpning av svensk lag. I Global Forums arbetsgrupp för automatiskt informationsutbyte representeras fler än 100 länder. Det är representanter för dessa länder som tillsammans går igenom och utvärderar varje lands nationella lagstiftning. Även Europeiska kommissionen deltar i detta arbete. De gemensamma slutsatserna får mycket stor vikt vid ett enskilt lands bedömning av om ett annat land fullgör sina åtaganden enligt det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortat MCAA, och därmed även rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning, förkortat DAC 2. Det är därför viktigt att se till att den svenska lagstiftningen står i överensstämmelse med de internationella regelverken utifrån de slutsatser som dragits i Global Forum. Om de brister som påtalas inte åtgärdas i Sverige blir det svårt för Sverige att bidra till att sätta press på andra stater och jurisdiktioner att åtgärda brister i deras lagstiftning. Om bristerna inte åtgärdas finns det även en risk för att det kan leda till att andra länder säger upp avtalet gentemot Sverige med motiveringen att Sverige inte lever upp till den ingångna överenskommelsen, eller att Europeiska kommissionen inleder ett överträdelseärende gentemot Sverige. Genom utvärderingen och diskussionerna i Global Forum har därför ytterligare några områden kunnat identifieras där regeringen bedömer att ytterligare bestämmelser, justeringar eller förtydliganden i den svenska lagstiftningen är nödvändiga. I vissa delar finns motsvarande behov också i den svenska lagstiftningen avseende avtalet mellan Sverige och Amerikas förenta stater för att förbättra internationell efterlevnad av skatteregler och för att genomföra FATCA, förkortat FATCA-avtalet. Förslag till sådana bestämmelser, justeringar och förtydliganden finns i följande avsnitt. I några fall ges också förslag till tydliggöranden som inte specifikt behandlats inom ramen för utvärderingen i Global Forum med avseende på den svenska lagstiftningen.

5.1 Lagtekniska förtydliganden i fråga om identifiering av rapporteringspliktiga konton

Regeringens förslag: I lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet och lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ska följande förtydliganden och justeringar tas in.

Begreppet investeringsenhet ska tolkas i överensstämmelse med begreppet ”finansiellt institut” i rekommendationerna från Financial Action Task Force från februari 2012.

Begreppet kontantvärde innefattar även belopp som en försäkringstagare har rätt att få då ett försäkringsavtal upphör vid andra fall än vid återköp eller uppsägning.

En ”andel i eget kapital” med avseende på trustar som är finansiella institut anses innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare till hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten. En person ska betraktas som förmånstagare till en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, erhålla en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

Ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska ha sådana processer och rutiner att en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren kan upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt och att dessa omständigheter beaktas vid identifieringen av rapporteringspliktiga konton. Exempel på en sådan ändrad omständighet är att kontohavaren har en ny postadress i USA eller i en annan stat eller jurisdiktion.

Vid granskning av befintliga konton som innehas av juridiska personer eller andra juridiska konstruktioner har ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion t.ex. om det finns uppgift om att kontohavaren har bildats i en annan stat eller jurisdiktion eller i enlighet med en annan stats eller jurisdiktions lagstiftning, om det finns uppgift om att kontohavaren har en adress i en annan stat eller jurisdiktion eller om det finns någon annan uppgift som talar för att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion.

Bestämmelserna i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ska ändras så att det klargörs att de ska tillämpas även i fråga om beräkning av saldo eller värde enligt 3 kap. samma lag och inte bara i fråga om 4–8 kap.

I fråga om definitionen av begreppet investeringsenhet anses en juridisk person eller annan juridisk konstruktion huvudsakligen bedriva en verksamhet, eller dess bruttointäkter huvudsakligen komma från en verksamhet, om intäkterna som härrör från den verksamheten motsvarar eller överstiger 50 procent av den juridiska person eller andra juridiska konstruktionens sammanlagda intäkter. Beräkningen görs för den period som är kortast av den treårsperiod som avslutas vid utgången av det räkenskapsår som föregår den tidpunkt då bedömningen görs jämfört med den period som enheten har existerat. Detta gäller dock inte vid tillämpning av lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet.

I fråga om definitionen av begreppet kontantvärde i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet, ska ”livförsäkringsavtal” ersättas med ”dödsfallsförsäkring”.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslogs inte att ”livförsäkringsavtal” ska ersättas med ”dödsfallsförsäkring” i definitionen av begreppet kontantvärde i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet.

Remissinstanserna: *Justitiekanslern, Ekobrottsmyndigheten, Finansinspektionen, Kammarkollegiet, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet, Regelrådet, Aktiespararna, Euroclear Sweden AB, Finansbolagens Förening, Fondbolagens förening, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, Nasdaq OMX Stockholm AB, Nasdaq OMX Clearing AB, Nordic Growth Market NGM, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenska försäkringsförmedlars förening, Svenska riskkapitalföreningen (SVCA), Tjänstepensionsförbundet och Utländska försäkringsbolags förening* har inga synpunkter på förslagen i promemorian eller inte inkommit med något yttrande. *Kammarrätten i Jönköping* har i huvudsak inga invändningar mot förslagen. *Datainspektionen* har inga synpunkter på förslagen i sig men hänvisar till sitt yttrande över promemorian Anpassade regler om personuppgiftsbehandling inom skatt tull och exekution. *Skatteverket* tillstyrker förslagen, men har förslag och synpunkter som innebär att förtydliganden och klargöranden behövs. *Skatteverket* avstyrker dock förslaget som innebär att beslut om dokumentationsavgift ska fattas av särskilt kvalificerad beslutsfattare. *Näringslivets regelnämnd, Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna* och *Svenskt Näringsliv, Svenska Bankföreningen* och *Svensk Försäkring* avstyrker att förslagen genomförs innan en offentlig utvärdering av Sveriges genomförande av den globala standarden har gjorts och menar att promemorians förslag inte kan ligga till grund för lagstiftning. *Näringslivets regelnämnd* menar att konsekvensutredningen är undermålig. *Sparbankernas riksförbund* tillstyrker förslagen. *Sveriges advokatsamfund* avstyrker förslaget till den del det avser borttagande av undantaget gällande rapporteringsplikt för advokaters klientmedelskonton. *Företagarna* menar även att remisstiden varit anmärkningsvärt kort. *Svenska Bankföreningen* menar att det bör klargöras om tolkningen av OECD:s standard per automatik innebär att ett land inte följer EU-rätten.

När det gäller de specifika förslag som omfattas av detta avsnitt föreslår *Skatteverket* att ordet "livförsäkringsavtal" i definitionen av begreppet kontantvärde i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet, förkortad IDKL, ska ersättas med ordet "dödsfallsförsäkring". *Skatteverket* anser att det bör klargöras vad som avses med "fixerad eller diskretionär utdelning" i fråga om andel i eget kapital i trust. Med anledning av klargörandet om vad som utgör "huvudsaklig" verksamhet vid bedömningen av om en juridisk person eller annan juridisk konstruktion (enhet) är en investeringsenhet och därmed ett finansiellt institut efterfrågar *Skatteverket* ett klargörande i fråga om en enhet överhuvudtaget kan vara en passiv icke-finansiell enhet. *Skatteverket* anser att om en person får del av avkastningen på tillgångar som någon annan äger (s.k. usufructs) omfattas det av uppgiftsskyldigheten enligt de gemensamma rapporteringsnormerna (Common Reporting Standard, förkortad CRS), vilket bör framgå av lagtext. *Svenska Bankföreningen* menar att bestämmelsen om att det ska finnas processer och rutiner för att en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren ska upptäcka om och när omständigheterna ändras är svårbegriplig och att exempel av detta

slag inte hör hemma i lagtext. Svenska Bankföreningen menar därför att bestämmelsen bör utgå.

Skälen för regeringens förslag

Allmänna frågor om förslaget

Näringslivets regelnämnd, Näringslivets skattedelegation, med instämmande av *Företagarna* och *Svenskt Näringsliv*, *Svenska Bankföreningen* och *Svensk Försäkring* motsätter sig att förslagen genomförs innan en offentlig utvärdering av Sveriges genomförande av den globala standarden har gjorts och menar att promemorians förslag inte kan ligga till grund för lagstiftning. Som skäl för detta anförs i huvudsak följande. Förslagen grundar sig på underlag från en utvärdering och diskussioner som inte gjorts tillgängligt för enskilda. Det är därför inte möjligt för remissinstanserna och andra att bilda sig en grundad uppfattning om de aktuella förslagens nödvändighet och proportionalitet. Detta är inte förenligt med grundläggande krav på rättssäkerhet när det gäller tydlighet, effektivitet, förutsägbarhet och beredning. Allt relevant underlag för förslagen måste göras tillgängligt för att beredningskravet ska anses vara uppfyllt. Den utvärdering som skett har uppgetts vara endast inledande och begränsad. Trots detta behandlas detaljfrågor i förslaget. En berättigad fråga är även hur bundet Sverige är att följa slutsatser av en inledande utvärdering. Sedan regelverket infördes den 1 januari 2016 har det redan ändrats vid ett tillfälle, med ikraftträdande den 1 januari 2017. Dessutom kommer genomförandet att utvärderas mer ingående från 2020 och framåt, med risk för att ytterligare ändringar behöver göras. Eftersom det är kostsamt vid varje tillfälle som ändringar görs bör de finansiella instituten inte behöva anpassa sig gång på gång. Med hänsyn till att den svenska lagstiftningen redan anpassats vid ett tillfälle bör risken för repressalier från avtalsparter och Europeiska kommissionen vara låg. Det finns även en risk för att påpekanden från Global Forum övertolkas. Det är av stor vikt att internationella regelverk genomförs på ett harmoniserat sätt i olika länder för att upprätthålla en konkurrens på lika villkor på de internationella marknaderna. Striktare regler bör inte gälla i ett land jämfört med ett annat.

Med anledning av dessa synpunkter är det påkallat för regeringen att klargöra sammanhanget för och betydelsen av den utvärdering som Global Forum gjort under 2017 samt grunden och utgångspunkterna för denna lagrådsremiss. Metoden för de utförliga utvärderingar av genomförandet av den globala standarden som planeras att inledas under 2020 är för närvarande under utarbetande. Att de kommande utvärderingarna kallas för utförliga utvärderingar innebär emellertid inte att de utvärderingar som redan har gjorts av nationell lagstiftning har varit grunda. Tvärtom förutses det vara överflödigt att vid kommande utvärderingar gå djupare i fråga om nationell lagstiftning. De utvärderingar som redan har gjorts kommer att flyta in i och utgöra en del av de utförliga utvärderingarna. Det är därför något missvisande att ordet ”övergripande” användes i promemorian för att beskriva den utvärdering som nu skett. Inom ramen för de kommande utvärderingarna kommer däremot även andra områden än de som redan har utvärderats bli föremål för granskning. Det kan exempelvis gälla den praktiska tillämpningen,

tekniska frågor avseende informationsutbytet, faktiskt ingående av internationella överenskommelser som möjliggör informationsutbyte m.m.

Den genomförda utvärderingen som delvis ligger till grund för detta lagstiftningsärende avser nationell lagstiftning för genomförande av den globala standarden samt de nationella undantag från rapporterings-skyldighet och rapporteringsplikt som gjorts i lagstiftningen. Utvärderingen av undantagen är relativt komplex eftersom den innehåller ett moment av bedömning av risken för skatteundandragande. I andra delar består utvärderingen i princip av en jämförelse mellan den svenska lagstiftningen och det internationella regelverket, inklusive vägledningar för tolkning och tillämpning av detta regelverk. Det hänvisas genomgående både i promemorian och i denna lagrådsremiss till såväl den svenska lagstiftningen som det internationella regelverket. Den praktiska tillämpningen har inte omfattats av utvärderingen. Utvärderingen har varit mer komplicerad att göra i vissa delar av lagstiftningen än i andra. Enligt regeringens mening har de olika förslagen i promemorian varit tillräckligt motiverade i förhållande till komplexiteten i de enskilda förslagen. Global Forums påpekanden är bakgrunden och förklaringen till att förslagen lämnas. Deras förekomst och innehåll utgör dock inte någon absolut förutsättning för att lämna förslag till lagändringar. Den omständigheten att ett visst förhållande har påpekats eller en viss ändring har rekommenderats av Global Forum är dock viktig för att förstå angelägenhetsgraden av att förslagen genomförs.

Precis som påpekas av remissinstanserna är det viktigt att den globala standarden genomförs enhetligt i olika länder. Det är just detta som föranlett dessa tidiga utvärderingar. Regeringen förväntar sig att övriga länder, för att uppnå så stor internationell enhetlighet som möjligt så tidigt som möjligt, åtgärdar de brister som har påpekats av Global Forum. Avgörande för denna inställning är emellertid att Sverige gör detsamma.

Sverige är bundet av DAC och MCAA (inklusive CRS). Global Forum har i uppgift att utvärdera om länderna lever upp till vad det innebär att vara bunden att tillämpa CRS. Den del av de kommande utförliga utvärderingarna som avser lagstiftning förutses i första hand innefatta en uppföljning av att alla länder har vidtagit åtgärder för att åtgärda de rekommendationer som getts vid de tidigare utvärderingarna. Om en nationell lagstiftning i vissa delar inledningsvis inte fullt ut motsvarar det internationella regelverket får det, enligt regeringens mening, ses som förklarligt med tanke på att det är fråga om ett helt nytt regelverk. Om Global Forum, dvs. avtalsparter, medlemsstater i EU och Europeiska kommissionen m.fl., emellertid redan tidigare har kommit överens om och påpekat att en justering behövs och landet i fråga underlåtit att åtgärda detta kan det starkt ifrågasättas om det är ursäktligt. Det bör understrykas att Global Forum inte är en utomstående självständig organisation utan består av bl.a. just de länder och internationella organisationer gentemot vilka Sverige har åtagit sig att implementera CRS.

Mot denna bakgrund konstaterar regeringen att det är motiverat att lämna de förslag som omfattas av denna lagrådsremiss.

Med anledning av *Svenska Bankföreningens* synpunkter om att det bör klargöras om tolkningen av OECD:s standard per automatik innebär att ett land inte följer EU-rätten, anför regeringen följande. CRS är en enda global standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella

konton. Som sådan har den tagits in i rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning, förkortat DAC. Bestämmelserna om detta togs in genom rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning, förkortat DAC 2. Att avsikten var att OECD:s standard skulle tas in i EU-rätten framgår dels av att CRS tagits in i princip oförändrad i direktivet, dels av ingressen till direktivet, där det t.ex. i punkt 13 anges att när medlemsstaterna genomför direktivet bör de använda kommentarerna till MCAA och CRS som utarbetats av OECD som åskådliggörande och tolkningshjälp för att säkerställa en konsekvent tillämpning i alla medlemsstater. Vidare anges det att vad gäller unionens åtgärder inom området bör det även fortsättningsvis tas särskild hänsyn till framtida utvecklingar på OECD-nivå. Global Forum har uppdraget att utvärdera de nationella genomförandena av CRS. Europeiska kommissionen deltar i detta arbete. Det är mot denna bakgrund inte troligt att kommissionen skulle göra någon annan bedömning än Global Forum.

Företagarna har anfört att remisstiden har varit anmärkningsvärt kort. Regeringen är medveten om att remisstiden, som satts till sex veckor, har varit relativt kort. Detta lagstiftningsärende är dock förenat med en viss tidspress som föranleds av att Global Forum enats om att det ska följas upp att varje land gör de rekommenderade ändringarna inom tolv månader från det att utvärderingen fastställs. Det är vidare inte är fråga om att införa ett nytt regelverk utan om att göra vissa ändringar i ett befintligt regelverk. Till stora delar innebär förslagen endast mindre lagtekniska justeringar. Mot denna bakgrund anser regeringen att remisstiden får anses vara godtagbar.

Identifiering av rapporteringspliktiga konton.

I 2 kap. 9 § IDKL respektive lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortad IDKAL, anges vilka enheter som är sådana finansiella institut som benämns investeringsenheter. Där framgår bl.a. att en enhet är en investeringsenhet om dess bruttointäkter huvudsakligen kommer från investering i, återinvestering i eller handel med finansiella tillgångar och den förvaltas av en annan enhet som är ett finansiellt institut. 2 kap. 9 § IDKAL har tagits in för att genomföra punkt A.6 i Avsnitt VIII i CRS och i bilaga I till DAC. I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum uppmärksammades att den svenska lagstiftningen inte innehåller någon sådan förklaring till vad som avses med att en enhets bruttointäkter huvudsakligen kommer från en viss verksamhet som finns i de internationella regelverken. Det finns därför anledning att förtydliga detta. Det bör därför tas in en bestämmelse i 2 kap. 9 § IDKAL som klargör att en enhet i detta sammanhang ska anses huvudsakligen bedriva en verksamhet, eller dess bruttointäkter huvudsakligen anses komma från en verksamhet, om dess intäkter som härrör från den verksamheten motsvarar eller överstiger 50 procent av enhetens sammanlagda intäkter under den period som är kortast av den treårsperiod som avslutas vid utgången av det räkenskapsår som föregår den tidpunkt då bedömningen görs jämfört med den

period som enheten har existerat. *Skatteverket* efterfrågar med anledning av detta ett klagörande i fråga om en enhet överhuvudtaget kan vara en passiv icke-finansiell enhet. Regeringen konstaterar därför att det i punkt 20 i kommentaren till avsnitt VIII i CRS anges att t.ex. en enhet som i sin näringsverksamhet huvudsakligen investerar i, administrerar eller förvaltar obelånade direkta fastighetsinnehav för andra personers räkning inte är en investeringsenhet. En sådan enhet är en passiv icke-finansiell enhet om rekvisiten för att vara en aktiv icke-finansiell enhet i 2 kap. 2–4 §§ IDKAL även i övrigt är uppfyllda.

När det gäller 2 kap. 9 § IDKAL uppmärksammades det vidare att det inte anges uttryckligen i den svenska lagtexten att bestämmelserna ska tolkas i överensstämmelse med definitionen av ”finansiellt institut” i rekommendationerna från Financial Action Task Force, förkortat FATF, i sin lydelse i februari 2012. Även om detta framgår av författningskommentaren finns det, med anledning av den kritik som Global Forum riktat mot att detta inte framgår av lagtexten, skäl att ta in ett förtydligande i detta avseende i lagtexten. Eftersom motsvarande anges i FATCA-avtalet avseende definitionen av begreppet investeringsenhet bör motsvarande tydliggörande även tas in i 2 kap. 9 § IDKL.

I 2 kap. 15 § IDKL respektive IDKAL definieras begreppet kontantvärde. I första stycket i de paragraferna anges att kontantvärdet är det högsta av 1) det belopp som en försäkringstagare har rätt att få vid återköp eller uppsägning av ett försäkringsavtal, utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller 2) det belopp som försäkringstagaren kan låna i enlighet med eller med hjälp av avtalet. I punkt 1 z i artikel 1 i FATCA-avtalet och i punkt C.8 i avsnitt VIII i CRS och i bilaga I till DAC används det engelska uttrycket ”termination” där det i den svenska lagtexten används ordet uppsägning. Det svenska uttrycket ”uppsägning” synes ha ett något för snävt tillämpningsområde, eftersom begreppet ”termination” torde innefatta även situationer när avtalet upphör av något annat skäl än uppsägning. 2 kap. 15 § IDKL respektive IDKAL bör därför justeras på så sätt att ordet ”uppsägning” ersätts med orden ”uppsägning eller annat upphörande”. *Skatteverket* förslår att ordet ”livförsäkringsavtal” i 2 kap. 15 § andra stycket 2 IDKL ska ersättas med ordet ”dödsfallsförsäkring”. Det ord som används i FATCA-avtalet och CRS är ”life insurance contract”. I IDKL och IDKAL har för detta begrepp i övrigt i den svenska lagtexten genomgående använts ordet ”dödsfallsförsäkring” (se t.ex. 2 kap. 15 § andra stycket 2 IDKAL). Regeringen delar i detta avseende *Skatteverkets* uppfattning. Ordet ”livförsäkringsavtal” bör således ersättas med ordet ”dödsfallsförsäkring”.

I 2 kap. 21 § IDKL och 2 kap. 22 § IDKAL anges vad som avses med en ”andel i eget kapital”. I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum uppmärksammades det att det där dock inte anges vad som avses med begreppet i fråga om trustar. Med anledning av den utvärdering och de diskussioner som förts i Global Forum bör det i lagtexten även förklaras att en ”andel i eget kapital” med avseende på trustar som är finansiella institut anses innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare för hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten. Detta anges nu endast i författningskommentaren. Vidare bör det

tydliggöras att en person ska betraktas som förmånstagare till en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, erhålla en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten. Eftersom motsvarande gäller enligt FATCA-avtalet ska detta förtydligas i både IDKL och i IDKAL. *Skatteverket* anser att det bör klargöras vad som avses med ”fixerad eller diskretionär utdelning”. Regeringen konstaterar att bestämmelserna syftar till att genomföra bestämmelserna i artikel 1.1 v i FATCA-avtalet respektive punkt 4 i avsnitt VIII.C i CRS och bilaga I till DAC. Där anges att det är fråga om ”mandatory distribution... or discretionary distribution from the trust”. Vad som avses med detta förklaras inte närmare i FATCA-avtalet, CRS eller den vägledning som finns avseende tolkning och tillämpning av CRS. Eftersom det här är fråga om ett internationellt regelverk som är tänkt att tillämpas enhetligt i många stater och jurisdiktioner är det, enligt regeringens mening, dock inte lämpligt att ensidigt i svensk lagstiftning närmare ange detta. Frågan bör vid behov i stället behandlas i ett internationellt sammanhang. Av lagtekniska skäl innebär dessa kompletterande bestämmelser att förklaringarna av begreppet ”andel i eget kapital” bör lyftas ut ur 2 kap. 21 § IDKL respektive 2 kap. 22 § IDKAL och i stället tas in i nya självständiga paragrafer.

I 4 kap. 6 § IDKL och 4 kap. 9 § IDKAL finns bestämmelser som innebär att ett konto, om något annat inte anges, ska anses vara rapporteringspliktigt om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion respektive att kontohavaren är en specificerad amerikansk person. 4 kap. 9 § IDKAL togs in för att genomföra punkterna C.4 och C.9 i avsnitt III i CRS och i bilaga I till DAC.

I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum har det uppmärksammats att det i den svenska lagstiftningen inte uttryckligen anges att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet måste ha processer och rutiner för att en tjänsteman ska upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt. Detta framgår av punkt C.9 i avsnitt III i CRS. Där framgår även, som ett exempel på sådana ändrade omständigheter, att om en sådan tjänsteman underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i en annan stat eller jurisdiktion måste det rapporteringsskyldiga finansiella institutet behandla den nya adressen som en ändrad omständighet. Institutet ska då, med hänsyn till den ändrade omständigheten, inhämta lämplig dokumentation enligt 4 kap. 7 § IDKAL. Detta framgår nu endast av författningskommentaren till 4 kap. 10 § IDKAL. Med hänsyn till den utvärdering och de diskussioner som förts i Global Forum bör det tydliggöras i lagtexten i 4 kap. 9 § IDKAL att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet måste ha sådana processer och rutiner så att en tjänsteman kan upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt och att sådana ändrade omständigheter beaktas vid granskningen. Det bör även framgå att ett exempel på en sådan ändrad omständighet är att en sådan tjänsteman underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i en annan stat eller jurisdiktion. Eftersom motsvarande gäller i fråga om 4 kap. 6 § IDKL bör motsvarande tydliggörande även i den paragrafen.

Med anledning av att *Svenska Bankföreningen* menar att den föreslagna bestämmelsen är svårbegriplig vill regeringen anför följande. Om granskningen av ett högvärdekonto enligt bestämmelserna i 4 kap. 1–5 §§ IDKL respektive 4 kap. 2–7 §§ IDKAL leder till att ett konto är rapporteringspliktigt, får tjänstemannens eventuella kännedom om att kontohavaren har hemvist i USA eller en annan stat eller jurisdiktion knappast någon betydelse eftersom kontot ändå är rapporteringspliktigt. Tjänstemannens kännedom om omständigheter avseende kontohavaren får däremot stor betydelse när ett konto inte tidigare har identifierats som rapporteringspliktigt. Om tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren har sådan hemvist är kontot rapporteringspliktigt. Den bestämmelse som nu tas in i lagtexten innebär att det ska finnas processer och rutiner för att de omständigheter som tjänstemannen känner till, t.ex. att kontohavaren har en ny adress, också ska beaktas som en ändrad omständighet vid tillämpningen av 4 kap. 1–5 §§ IDKL respektive 4 kap. 2–7 §§ IDKAL. Det är möjligt att tjänstemannen känner till att kontohavaren har en ny adress utan att denna nya adress framkommer vid en elektronisk sökning i databaserna, framgår av SPAR eller anges i sådan dokumentation som anges i 4 kap. 4 § IDKL respektive 4 kap. 6 § IDKAL. Detta bör enligt regeringens mening tydliggöras i lagtexten.

Av 6 kap. 2 § IDKL respektive IDKAL framgår bl.a. att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet, för att fastställa om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion respektive om enheten är en specificerad amerikansk person, ska granska viss information som inhämtats. Om det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion ska kontohavaren anses ha hemvist där, om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte inhämtar viss dokumentation eller utifrån viss tillgänglig information kan fastställa att kontohavaren inte har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion respektive att kontohavaren inte är en specificerad amerikansk person. 6 kap. 2 § IDKAL togs in för att genomföra punkt D.1 i avsnitt V i CRS och i bilaga I till DAC. Av punkt D.1 a i avsnitt V i CRS framgår det även att det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion t.ex. om det finns uppgift om att kontohavaren har bildats i en annan stat eller jurisdiktion eller i enlighet med en annan stats eller jurisdiktions lagstiftning eller om det finns uppgift om att kontohavaren har en adress i en annan stat eller jurisdiktion. Detta framgår emellertid inte av den svenska lagstiftningen. I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum uppmärksammades det att det bör förtydligas när det finns skäl att anta att en kontohavare har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion. Detsamma gäller 6 kap. 2 § IDKL.

I 8 kap. 3 § IDKAL finns bestämmelser om beräkning av saldo eller värde. Enligt ordalydelsen gäller bestämmelserna endast vid tillämpning av 4–8 kap. Bestämmelser om beräkning av saldo eller värde finns även i 2–4 §§ förordningen (2015:921) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Bestämmelserna i förordningen har ändrats för att tydliggöra att de ska tillämpas vid beräkning av saldon eller värden även enligt 3 kap. IDKAL. Sådana beräkningar är aktuella för att avgöra om ett finansiellt institut är en kvalificerad utfärdare av kreditkort enligt 3 kap. 6 §, om ett konto är

ett kvalificerat kreditkortskonto enligt 3 kap. 10 § eller om ett konto är ett vilande konto enligt 3 kap. 11 §. Även 8 kap. 3 § bör ändras så att det klargörs att bestämmelserna ska tillämpas i fråga om beräkning av saldo eller värde även enligt 3 kap.

Skatteverket anser att om en person får del av avkastningen på tillgångar som någon annan äger (s.k. usufructs) omfattas detta av uppgiftsskyldigheten enligt CRS och att detta ska framgå av lagtext. Regeringen konstaterar dock att något sådant förslag inte omfattats av den promemoria som har remitterats och att frågan därför inte kan hanteras inom ramen för detta lagstiftningsärende.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 2 kap. 1, 9 och 21 §§, 4 kap. 6 § och 6 kap. 2 § IDKL samt i 2 kap. 1, 9 och 22 §§, 4 kap. 9 §, 6 kap. 2 § och 8 kap. 3 § IDKAL. Vidare införs två nya paragrafer, 2 kap. 4 a § IDKL och 2 kap. 4 a § IDKAL.

5.2 Lagtekniska förtydliganden i fråga om innehåll i kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga konton

Regeringens förslag: I fråga om rapporteringspliktiga konton som är försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal, ska det i lag förtydligas att med ”saldo eller värde” avses kontantvärdet eller återköpsvärdet. Det ska även förtydligas att när ett konto har avslutats under året ska, utöver uppgift om kontots saldo eller värde omedelbart före kontots avslutande, även uppgift om att kontot har avslutats lämnas. Vidare ska begreppet kontantvärde anpassas till definitionen i FATCA-avtalet och CRS på så sätt att det inte utesluts att begreppet är relevant även för livränteavtal.

Uppgifter om belopp som ska lämnas i alla kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga konton ska avse bruttobelopp.

I fråga om rapporteringspliktiga konton som är depåkonton ska de uppgifter om belopp som ska lämnas vara sådana som har tillgodoräknats eller betalats ut ”till kontot eller avseende kontot” under året.

När det gäller de uppgifter om belopp som ska lämnas i kontrolluppgift om ett rapporteringspliktigt konto som varken är ett depåkonto eller ett inlåningskonto ska det tydliggöras att sådana belopp innefattar till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som har gjorts till kontohavaren med anledning av inlösen.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslogs det inte något klargörande i 22 a kap. 5 § första stycket 3 skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, om att uppgift även ska lämnas om att kontot har avslutats. Det föreslogs inte heller någon anpassning av definitionen av begreppet kontantvärde i IDKL och IDKAL för att närmare överensstämma med den definitionen i FATCA-avtalet och CRS.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Jönköping* anser att uttrycket ”avseende kontot” i 22 a kap. 6 § SFL är svävande och svårt att tolka innebörden av. Kammarrätten anser därför att en längre förklaring som ansluter tydligare till texten i FATCA-avtalet hade varit att föredra. *Skatteverket* uppmärksammar att 22 a kap. 5 § första stycket 3 kan vara svår att förstå och föreslår att det tydliggörs att uppgift, om kontot avslutats under året, inte bara ska lämnas om kontots saldo eller värde omedelbart före kontots avslutande utan också om att kontot har avslutats. Skatteverket anser att det bör klargöras om kontantvärdet, när det gäller uppgift om saldo eller värde, bara tar sikte på försäkringsavtal med kontantvärde eller om det även kan vara aktuellt med avseende på livränteavtal. Skatteverket anser även att definitionen av begreppet kontantvärde i IDKL respektive IDKAL ska anpassas till definitionen av det begreppet i FATCA-avtalet och CRS. Skatteverket anser att det av svensk lagtext ska framgå att när en kontrolluppgift lämnas för ett rapporteringspliktigt konto så ska totalbeloppet uppges för varje person som ska rapporteras.

Skälen för regeringens förslag: I 22 a kap. 5 § och 22 b kap. 5 § SFL anges vilka uppgifter en kontrolluppgift ska innehålla med avseende på samtliga rapporteringspliktiga konton. En sådan uppgift är kontots saldo eller värde. Av författningskommentarerna till dessa bestämmelser framgår att när det är fråga om ett försäkringsavtal avses försäkringens kontantvärde (prop. 2014/15:41, s. 199 f., och prop. 2015/16:29 s. 212 f.). Med anledning av den utvärdering och de diskussioner som förts i Global Forum avseende den svenska lagstiftningen bör det dock även tydliggöras i lagtexten att när det är fråga om försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal, avses med ”saldo eller värde” kontantvärdet eller återköpsvärdet. Motsvarande klargörande bör även tas in i 22 b kap. 9 § SFL om odokumenterade konton.

Skatteverket anser att det bör klargöras om kontantvärdet, när det gäller uppgift om saldo eller värde, bara tar sikte på försäkringsavtal med kontantvärde eller om det även kan vara aktuellt med avseende på livränteavtal. Skatteverket anser dessutom att det bör förklaras i författningskommentaren att ett återköpsvärde kan finnas även om ett avtal inte kan återköpas utan endast har ett tekniskt återköpsvärde. Regeringen konstaterar att det inte finns några klara svar på dessa frågor i FATCA-avtalet, CRS eller den vägledning som finns avseende tolkning och tillämpning av CRS. Eftersom det här är fråga om ett internationellt regelverk som är tänkt att tillämpas enhetligt i många stater och jurisdiktioner är det, enligt regeringens mening, inte lämpligt att ensidigt i svensk lagstiftning fastställa svaren. Frågorna bör vid behov i stället behandlas i ett internationellt sammanhang. Däremot bör, såsom Skatteverket föreslår, definitionen av begreppet kontantvärde i 2 kap. 15 § IDKL respektive IDKAL enligt regeringens mening även anpassas till definitionen av detta begrepp i FATCA-avtalet respektive CRS. Det innebär att definitionen inte ska vara begränsad på så sätt att det uttryckligen utesluts att det är relevant även för livränteavtal.

När det gäller saldo eller värde i fråga om försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal, anser Skatteverket vidare att det ska övervägas att ange att detta ”inkluderar” kontantvärde eller återköpsvärde i stället för att det ”avser” kontantvärdet eller återköpsvärdet. Regeringen

konstaterar emellertid att det i punkt 10 i kommentaren till avsnitt I i CRS anges att i fråga om ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal måste det rapporteringsskyldiga finansiella institutet, när det gäller saldo eller värde, rapportera kontantvärdet eller återköpsvärdet. Av detta kan det enligt regeringens mening utläsas att något annat än kontantvärde eller återköpsvärde, när det gäller balans eller värde, inte ska rapporteras avseende sådana avtal. Därmed torde promemorians förslag vara en mer korrekt formulering än den lydelse som Skatteverket föreslår.

I 22 a kap. 5 § första stycket 3 SFL anges även att om kontot avslutats under året ska uppgift om saldo eller värde omedelbart före kontots avslutande lämnas. Såsom Skatteverket påpekar bör lagtexten, enligt regeringens mening, i denna del omformuleras något så att det klargörs att uppgift också ska lämnas om den faktiska omständigheten att kontot har avslutats. I 22 a kap. 6–8 §§ och 22 b kap. 6–8 §§ SFL anges vilka belopp som ska rapporteras med avseende på rapporteringspliktiga konton. I avsnitt I CRS anges det uttryckligen att de belopp som ska rapporteras är ”bruttobelopp”. Innebörden av detta begrepp utvecklas i kommentaren till avsnitt I i CRS. Det framgår inte uttryckligen av den svenska lagtexten att de belopp som uppgift ska lämnas om är det bruttobelopp som avses i avsnitt I i CRS och förklaras vidare i kommentaren. Däremot kan detta utläsas av författningskommentaren till nämnda bestämmelser (prop. 2015/16:29, s. 214 f. i kombination med motiven i avsnitt 6.2.2 i prop. 2015/16:29. Med anledning av den utvärdering och de diskussioner avseende den svenska lagstiftningen som förts i Global Forum bör detta förtydligas i lagtexten, genom att samma begrepp, ”bruttobelopp”, används i den svenska lagtexten som i CRS. Begreppet ”bruttobelopp” har en särskild innebörd i CRS. Vägledning om vad som avses med begreppet finns, som nämnts, i kommentaren till avsnitt I i CRS.

I 22 a kap. 6 § och 22 b kap. 6 § SFL anges vilka uppgifter som ska lämnas om rapporteringspliktiga konton som är depåkonton. Där anges att uppgifter ska lämnas om sammanlagd ränta, utdelning och annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut under året. Vidare anges att uppgift ska lämnas om sammanlagd ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut under året. 22 b kap. 6 § SFL infördes för att genomföra punkt e i avsnitt 2.2 i MCAA och punkt e i andra stycket i artikel 8.3a i DAC. För att den svenska lagtexten närmare ska överensstämma med det som anges i de internationella bestämmelserna bör det tydliggöras att de belopp som ska rapporteras är sådana som tillgodoräknats eller betalats ut ”till kontot eller avseende kontot” under året. *Kammarrätten i Jönköping* anser att en längre förklaring som ansluter tydligare till texten i FATCA-avtalet hade varit att föredra. Det kan därför klargöras att motsvarande bestämmelser i FATCA-avtalet finns i artikel 2.5. Till FATCA-avtalet finns ingen kommentar eller Frågor och Svar om tolkning och tillämpning. För att så långt som möjligt undvika att den administrativa bördan ökar för de finansiella instituten och Skatteverket genom att de två regelverken skiljer sig åt i fråga om tolkning och tillämpning men ändå ska tillämpas parallellt ligger det nära till

hands att FATCA-avtalet så långt möjligt tolkas och tillämpas på samma sätt som motsvarande bestämmelser i CRS. I en Fråga och Svar från OECD avseende tolkning och tillämpning av CRS klargörs att även när det gäller ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot ska de belopp rapporteras som har tillgodoräknats eller betalats ut inte bara till kontot utan också avseende kontot. Detta förklaras vidare på så sätt att försäljning av tillgångar på kontot ska rapporteras av det rapporteringsskyldiga finansiella institut som tillhandahåller kontot, oavsett vilket konto beloppet tillgodoräknas eller betalas ut till (Fråga och Svar nr 4 till avsnitt I i CRS, publicerade i december 2017, www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/CRS-related-FAQs.pdf). För att upprätthålla enhetlighet mellan 22 a kap. och 22 b kap. SFL bör det även i 22 a kap. 6 § SFL förtydligas att de belopp som ska rapporteras är sådana som tillgodoräknats eller betalats ut ”till kontot eller avseende kontot” under året.

I 22 a kap. 8 § och 22 b kap. 8 § SFL anges, i fråga om konton som varken är depåkonton eller inlåningskonton, att uppgift ska lämnas om belopp som har tillgodoräknats eller betalats ut ”på tillgångar på kontot”. Eftersom sådana konton kan vara till exempel försäkringsavtal med kontantvärden kan formuleringen språkligt förbättras på så sätt att ”på tillgångar på kontot” ersätts med ”avseende kontot”. En utbetalning med anledning av ett försäkringsavtal behöver nämligen inte ha någon direkt koppling till specifika tillgångar inom ramen för avtalet. I 22 a kap. 8 § och 22 b kap. 8 § SFL anges även bl.a. att uppgift ska lämnas om sammanlagt belopp som har tillgodoräknats eller betalats ut under året på tillgångar på konto som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för. Vid den utvärdering som gjorts i fråga om den svenska lagstiftningen i Global Forum har det uppmärksamats att det inte av de svenska bestämmelserna i lagen framgår att det belopp som ska rapporteras innefattar t.ex. det sammanräknade beloppet av betalningar som har gjorts till kontohavaren med anledning av inlösen. Detta framgår i stället av författningskommentarerna till 22 a kap. 8 § och 22 b kap. 8 § SFL. Med anledning av den utvärdering och de diskussioner som förts i Global Forum bör detta emellertid tydliggöras även i lagtexten.

Skatteverket anser att det av svensk lagtext ska framgå att när en kontrolluppgift lämnas för ett rapporteringspliktigt konto så ska totalbeloppet för kontot uppges för varje person som ska rapporteras. Enligt regeringens mening kan detta dock redan utläsas av lagtexten. Systematiken i SFL när det gäller kontrolluppgifter är uppbyggd på så sätt att en kontrolluppgift lämnas av någon om något och för någon annan. En kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. SFL lämnas om ett rapporteringspliktigt konto (22 a kap. 2 § respektive 22 b kap. 2 § SFL). I 5–8 §§ i respektive kapitel anges vilka uppgifter som ska lämnas om ett rapporteringspliktigt konto, t.ex. kontots saldo eller värde och ränta, utdelning etc. som har tillgodoräknats eller betalats ut avseende kontot. Det finns ingenting i dessa bestämmelser som säger att de uppgifter om belopp avseende kontot som ska lämnas på något sätt ska delas upp mellan eventuella flera kontohavare. Det är således uppgifter avseende hela kontot som ska lämnas. En annan fråga är vem en kontrolluppgift ska lämnas för, dvs. till ledning för vilken eller vilka personers beskattning

uppgifterna lämnas. Detta framgår av 22 a kap. 3 § respektive 22 b kap. 3 § SFL. Kontrolluppgiften ska lämnas för fysiska personer och enheter vars innehav av ett konto medför att kontot är rapporteringspliktigt. En och samma kontrolluppgift ska lämnas för flera kontohavare om deras innehav medför att kontot är rapporteringspliktigt (se prop. 2015/16:29, s. 212). Kontrolluppgiften ska dessutom lämnas för en enhet vars innehav av ett konto inte medför att kontot är rapporteringspliktigt om enheten är en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera fysiska personer som har ett sådant bestämmande inflytande som medför att kontot ändå är rapporteringspliktigt. Kontrolluppgiften ska då även lämnas för den eller de fysiska personerna. Kontrolluppgiften ska således innehålla uppgifter om totalbeloppen avseende kontot för var och en av de personer och enheter som kontrolluppgiften lämnas för.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 22 a kap. 5–8 §§ och 22 b kap. 5–9 §§ SFL.

5.3 Uppgift ska lämnas om saldo eller värde för odokumenterade konton

Regeringens förslag: I kontrolluppgift om odokumenterade konton ska det, förutom uppgift om kontots identifikationsuppgifter, även lämnas uppgift om kontots saldo eller värde vid utgången av året.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Inga remissynpunkter har lämnats som har anknytning till denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: I 22 b kap. 9 § SFL anges att i kontrolluppgiften om odokumenterade konton ska uppgift lämnas om kontots identifikationsuppgifter. Därutöver gäller att alla kontrolluppgifter ska innehålla bl.a. nödvändiga identifikationsuppgifter för den kontrolluppgiftsskyldige och den som kontrolluppgiften lämnas för (24 kap. 4 § SFL). Vid diskussioner i internationella sammanhang har det emellertid visat sig att skattemyndigheterna även förväntas inhämta uppgifter om odokumenterade kontons saldon eller värden. En bestämmelse bör därför tas in om att i kontrolluppgift om odokumenterade konton ska, förutom uppgift om kontots identifikationsuppgifter, även lämnas uppgift om kontots saldo eller värde vid utgången av året.

Lagförslag

Förslagen medför en ändring i 22 b kap. 9 § SFL.

5.4 Ytterligare uppgifter ska lämnas om personer med bestämmande inflytande och kontohavare som är enheter

Regeringens förslag: I kontrolluppgift om alla rapporteringspliktiga konton som avses i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och som innehas av juridiska personer eller andra juridiska konstruktioner ska uppgift lämnas om på vilket sätt fysiska personer som kontrolluppgiften lämnas för har ett bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet. Med avseende på befintliga konton ska detta dock endast gälla om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har information om sättet som det bestämmande inflytandet utövas på. I kontrolluppgift om alla rapporteringspliktiga konton som avses i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och som innehas av juridiska personer eller andra juridiska konstruktioner ska uppgift även lämnas om att kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet eller en annan juridisk person eller annan juridisk konstruktion.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslogs en ovillkorlig skyldighet att lämna uppgift om på vilket sätt en person utövar bestämmande inflytande över en icke-finansiell enhet som är kontohavare även när det gäller befintliga konton. I promemorian föreslogs att det skulle tas in en bestämmelse om att uppgift, i kontrolluppgift enligt 22 b kap. SFL, ska lämnas om kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion, en annan juridisk person eller annan juridisk konstruktion (enhet) med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion eller en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera personer med bestämmande inflytande över enheten som har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion. I promemorian föreslogs inte att kontrolluppgift enligt 22 b kap. SFL om alla rapporteringspliktiga konton som innehas av enheter även ska innehålla uppgift om att kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet eller en annan enhet.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* hänvisar till sitt yttrande över promemorian Anpassade regler om personuppgiftsbehandling inom skatt, tull och exekution, i vilket inspektionen bl.a. efterfrågade analys som visar att lagstiftningen är proportionell mot det legitima mål som eftersträvas enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen. *Skatteverket* påpekar att det även inom informationsutbytet enligt FATCA-avtalet i fråga om konton som innehas av enheter ska lämnas uppgift om vilken typ av kontohavare det är fråga om, dvs. om kontohavaren är en amerikansk person eller en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera personer med bestämmande inflytande som är amerikanska personer. Skatteverket menar att det ska anges i 22 a kap. SFL att dessa uppgifter ska lämnas i kontrolluppgift med anledning av FATCA-avtalet, på motsvarande sätt som det föreslås anges i kontrolluppgifter om andra finansiella konton enligt 22 b kap. SFL. Skatteverket föreslår att uppgiftsskyldigheten i 22 b kap. SFL avseende på vilket sätt en fysisk person utövar sitt bestäm-

mande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet endast ska gälla för nya konton. Skatteverket föreslår vidare att det ska klargöras i 22 a kap. 5 § SFL att en kontrolluppgift om ett konto som innehas av en enhet även ska innehålla uppgift om att kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i USA eller en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera amerikanska medborgare eller en annan fysisk person med hemvist i USA, med bestämmande inflytande över enheten. Skatteverket föreslår slutligen att det ska klargöras i förordning vilka uppgifter som mer specifikt efterfrågas när det gäller uppgifter om på vilket sätt en person med bestämmande inflytande utövar inflytandet. *Svenska Bankföreningen* avstyrker förslaget att kontrolluppgift enligt 22 b kap. SFL ska innehålla uppgift om på vilket sätt en person med bestämmande inflytande utövar inflytandet. Svenska Bankföreningen efterfrågar även ett förtydligande i lagtexten av vilka uppgifter som mer specifikt efterfrågas när det gäller uppgifter om på vilket sätt en person med bestämmande inflytande utövar inflytandet. Svenska Bankföreningen föreslår att uppgiftsskyldigheten avseende på vilket sätt en fysisk person utövar sitt bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet endast ska tillämpas för konton som öppnas av nya kunder efter ikraftträdandet. Svenska bankföreningen anför slutligen att det redan framgår av de uppgifter som idag ska lämnas enligt 22 b kap. 5 § om kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion, en annan enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion eller en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera personer med bestämmande inflytande över enheten har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion.

Skälen för regeringens förslag: I 22 b kap. 5 § SFL anges vilka uppgifter som ska lämnas om alla rapporteringspliktiga konton. I punkt 5 anges att när det gäller konton som innehas av enheter, ska uppgift lämnas om vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare och vilken eller vilka personer som kontrolluppgiften lämnas för som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot. Vid diskussioner i OECD och med andra länder har det konstaterats att skattemyndigheterna även förväntas inhämta och utbyta uppgifter om på vilket sätt en person med bestämmande inflytande har inflytande över enheten och vilken typ av kontohavare det är fråga om.

När det gäller personer med bestämmande inflytande över en juridisk person är frågan om det bestämmande inflytandet utövas genom ägande, ställning i företaget eller på annat sätt. När det gäller personer med bestämmande inflytande över en juridisk konstruktion som är en trust är frågan om det bestämmande inflytandet utövas genom att personen är stiftare, förvaltare, beskyddare, förmånstagare eller del av förmånstagar-kretsen eller om inflytandet utövas på annat sätt. När det gäller andra juridiska konstruktioner än juridiska personer och truster är frågan om det bestämmande inflytandet utövas på ett sätt som motsvarar de ovan nämnda personerna avseende en trust.

Svenska Bankföreningen avstyrker förslaget att kontrolluppgift enligt 22 b kap. SFL ska innehålla uppgift om på vilket sätt en person med bestämmande inflytande utövar inflytandet. Som skäl för detta anförs att

syftet med kraven och vilka motiv som ligger till grund för förslaget inte framgår. Regeringen vill därför klargöra att kravet på att dessa uppgifter ska lämnas vid det automatiska utbytet av upplysningar mellan skattemyndigheterna framgår av den offentliga globala standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. I bilaga 3 till OECD:s publikation *Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters* (den s.k. lila boken eller ”the purple book”) finns en användarguide för det automatiska informationsutbytet. Att de nu aktuella uppgifterna ska utbytas framgår i avsnitt IVf i den användarguiden (se s. 248 f. i den lila boken). Både Svenska Bankföreningen och *Skatteverket* efterfrågar även förtydligande av vilka uppgifter som mer specifikt efterfrågas när det gäller uppgifter om på vilket sätt en person med bestämmande inflytande utövar inflytandet. Enligt regeringens mening är det inte nödvändigt att ta in sådana specifika bestämmelser i lagtexten. Det bör dock övervägas om sådana bestämmelser bör tas in i förordning.

När det gäller vilken typ av kontohavare det rör sig om är frågan om det är en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion, en annan enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion eller en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera personer med bestämmande inflytande över enheten som har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion. *Svenska Bankföreningen* menar att dessa uppgifter redan framgår av de uppgifter som idag lämnas enligt 22 b kap. 5 § SFL. Regeringen konstaterar att det redan av 22 b kap. 5 § 5 SFL framgår att uppgift, när det gäller konton som innehas av enheter, ska lämnas om vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för kontot och vilken eller vilka sådana personer som är kontohavare för kontot. Av 22 b kap. 3 § och 22 b kap. 5 § SFL i kombination med IDKAL framgår att uppgifter om fysiska personer ska lämnas i kontrolluppgift endast om dessa är eller kan antas ha hemvist i en annan stat eller jurisdiktion på det sätt som avses i IDKAL. Uppgift om personernas hemvist ska också lämnas enligt 22 b kap. 5 § 2. Av detta kan det utläsas att det i kontrolluppgifter avseende konton som innehas av enheter ska lämnas uppgifter om fysiska personer med bestämmande inflytande endast om en enhet som innehar kontot är en passiv icke-finansiell enhet. Om det lämnas uppgift om fysiska personer med bestämmande inflytande i en sådan kontrolluppgift ryms det i uppgiften således även information om att en passiv icke-finansiell enhet är kontohavare. Det kan dock vara så att kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet men att det ändå inte lämnas uppgifter om fysiska personer med bestämmande inflytande över enheten, nämligen om det inte finns några sådana fysiska personer med bestämmande inflytande över enheten.

Uppgifter ska som redan nämnts även lämnas om både fysiska personers och enheters hemvist. Regeringen konstaterar därför, med hänsyn till det som Svenska Bankföreningen anför, att de flesta uppgifterna redan ryms inom de uppgifter som ska lämnas idag. Som nämnts ovan framgår det emellertid inte alltid av uppgifterna om kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet eller en annan enhet. En bestämmelse bör därför tas in om att kontrolluppgift enligt 22 b kap. SFL om alla rappor-

teringspliktiga konton som innehas av enheter även ska innehålla uppgift om att kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet eller en annan enhet. Av 38 kap. 1 § 1 SFL följer att fastställda formulär ska användas för att lämna kontrolluppgifter. Formen för hur uppgifter i en kontrolluppgift ska lämnas fastställs således i sådana formulär. I 22 kap. 3 § skatteförfarandeförordningen, förkortad SFF, anges att Skatteverket fastställer formulären.

Bestämmelser bör tas in i 22 b kap. 5 § SFL om att en kontrolluppgift om alla rapporteringspliktiga konton som innehas av enheter ska innehålla uppgift om på vilket sätt fysiska personer som kontrolluppgift lämnas för har ett bestämmande inflytande över enheten.

Svenska Bankföreningen föreslår att uppgiftsskyldigheten i 22 b kap. 5 § 5 a SFL om på vilket sätt en fysisk person utövar sitt bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet endast ska tillämpas för konton som öppnas av nya kunder efter ikraftträdandet. *Skatteverket* föreslår att samma uppgiftsskyldighet endast ska anges för nya konton, dvs. konton som öppnat efter den 31 december 2015. Bakgrunden till detta är bestämmelserna i 6 kap. 4 § och 7 kap. 4 § där det anges att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut, för att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande över en enhet, får förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Av kommentaren till CRS och handboken för implementering av CRS framgår att en förutsättning för att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska få förlita sig på denna information när det gäller nya konton är att de åtgärder som vidtagits mot penningtvätt och finansiering av terrorism står i överensstämmelse med FATF:s rekommendationer från 2012. Uppgifter ska då finnas om sättet som en person utövar bestämmande inflytande. Motsvarande krav ställs inte när det gäller befintliga konton. Regeringen instämmer därför i Skatteverkets bedömning att CRS inte ställer något ovillkorligt krav på att uppgift ska lämnas om sättet som en person utövar väsentligt inflytande på när det gäller konton som granskats som befintliga konton. Enligt regeringens mening bör uppgift om detta dock lämnas även för sådana konton men bara under förutsättning att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till information om sättet som en person utövar bestämmande inflytande på. Bestämmelsen bör därför, med avseende på konton som granskats som befintliga konton, utformas på så sätt att uppgift om sättet som det bestämmande inflytandet utövas på endast behöver lämnas om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har information om detta. Eftersom ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut, för att avgöra vilka personer som är personer med bestämmande inflytande, i fråga om kontot som granskas som nya konton får förlita sig på information som inhämtats med stöd av lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism bör det enligt regeringens mening inte bli nödvändigt för de finansiella instituten att inhämta ytterligare information för att kunna lämna dessa ytterligare uppgifter.

Skatteverket föreslår även att det ska klargöras i 22 a kap. 5 § SFL att en kontrolluppgift om ett konto som innehas av en enhet även ska innehålla uppgift om att kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i USA eller en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera

amerikanska medborgare eller en annan fysisk person med hemvist i USA, med bestämmande inflytande över enheten. Regeringen konstaterar att det redan av 22 a kap. 5 § 4 SFL framgår att uppgift, när det gäller konton som innehas av enheter, ska lämnas om vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för kontot och vilken eller vilka sådana personer som är kontohavare för kontot. Av 22 a kap. 3 § och 22 a kap. 5 § SFL i kombination med IDKL framgår att uppgifter om fysiska personer ska lämnas i kontrolluppgift endast om dessa är eller kan antas vara amerikanska personer på det sätt som avses i IDKL. Att de fysiska personer med bestämmande inflytande som uppgift ska lämnas om i en kontrolluppgift om ett konto som innehas av en enhet är amerikanska personer ryms således i de uppgifter som redan ska lämnas. På motsvarande sätt kan det utläsas att det i kontrolluppgifter som innehas av enheter ska lämnas uppgifter om fysiska personer med bestämmande inflytande endast om en enhet som innehar kontot är en passiv icke-finansiell enhet. Om det lämnas uppgift om fysiska personer med bestämmande inflytande i en sådan kontrolluppgift ryms det i uppgiften således även information om att en passiv icke-finansiell enhet är kontohavare. Omvänt gäller att om det i kontrolluppgiften inte lämnas uppgifter om fysiska personer ryms där en uppgift om att kontohavaren är en annan enhet än en passiv icke-finansiell enhet. Eftersom kontrolluppgift för sådana andra enheter endast ska lämnas om enheten är eller kan antas vara en amerikansk person rymmer uppgiften då även information om detta. Därmed torde kontrolluppgiften redan rymma de uppgifter som Skatteverket behöver. Av 38 kap. 1 § 1 SFL följer att fastställda formulär ska användas för att lämna kontrolluppgifter. Formen för hur uppgifter i en kontrolluppgift ska lämnas fastställs således i sådana formulär. I 22 kap. 3 § SFF anges att Skatteverket fastställer formulären. Enligt regeringens mening saknas det mot denna bakgrund skäl att utvidga uppgiftsskyldigheten på det sätt som Skatteverket föreslår.

Det rör sig här delvis om ytterligare personuppgifter som behandlas, först av det rapporteringsskyldiga finansiella institutet och sedan av Skatteverket i beskattningsdatabasen.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan kallad EU:s dataskyddsförordning, tillämpas i medlemsstaterna från och med den 25 maj 2018.

Behandling hos enskilda (i detta fall rapporteringsskyldiga finansiella institut) av sådana uppgifter bedöms i propositionen Anpassningar av vissa författningar inom skatt, tull och exekution till EU:s dataskyddsförordning (prop. 2017/18:95) ha rättslig grund på det sätt som krävs enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen (se s. 44–46 i propositionen). Den rättsliga grunden för behandlingen hos instituten i detta fall är i första hand att den är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse (dvs. att lämna kontrolluppgift) på det sätt som anges i artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. Den aktuella grunden för behandlingen är

vidare fastställt i den nationella rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen.

När institutet har lämnat kontrolluppgifter till Skatteverket behöver myndigheten behandla personuppgifterna i beskattningsdatabasen. Sådan behandling regleras i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och omfattas från och med den 25 maj 2018 även av dataskyddsförordningens tillämpningsområde. Enligt den lagen är Skatteverket personuppgiftsansvarigt med avseende på den aktuella behandlingen. Av 1 kap. 4 § 6 c lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet framgår att uppgifter får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för handläggning enligt lagen (2015:912) om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och 22 b kap. SFL. Av 1 kap. 4 § 7 samma lag framgår att uppgifter även får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande. Av 2 kap. 3 § andra stycket samma lag framgår att i beskattningsdatabasen får uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Nu aktuellt slag av personuppgiftsbehandling hos Skatteverket bedöms i propositionen Anpassningar av vissa författningar inom skatt, tull och exekution till EU:s dataskyddsförordning (prop. 2017/18:95) ha rättslig grund på det sätt som krävs enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen (se s. 40–46). Den rättsliga grunden för behandlingen hos Skatteverket är i första hand att den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning på det sätt som anges i artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen. Det kan även vara fråga om en rättslig förpliktelse för Skatteverket att behandla personuppgifterna på det sätt som anges i artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. Den aktuella grunden för behandlingen är vidare fastställt i den nationella rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen.

I propositionen Anpassningar av vissa författningar inom skatt, tull och exekution till EU:s dataskyddsförordning (prop. 2017/18:95) bedöms det vidare att det inte på grund av dataskyddsförordningen behöver göras några ändringar i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet i dessa avseenden (se s. 40–46, 49 och 50). De nu aktuella lagförslagen medför ingen annan bedömning.

Med anledning av det som *Datainspektionen* anför avseende eftersträvat legitimt mål och proportionalitet, vill regeringen framhålla att det legitima mål som eftersträvas med att dessa ytterligare personuppgifter lämnas är att de upplysningar som utbyts mellan skattemyndigheterna i olika länder ska kunna användas på ett administrativt effektivt sätt i det land som tar emot upplysningarna för att kunna fastställa en korrekt beskattning. De ytterligare uppgifterna som ska lämnas i fråga om finansiella konton som innehas av enheter ger den mottagande skatteförvaltningen information om på vilket sätt uppgifterna kan vara av intresse för beskattningen i det mottagande landet, exempelvis om det finns en person med bestämmande inflytande över enheten som har eller kan antas ha skatterättslig hemvist i det landet eller om uppgifterna i stället har utbytts med det landet på grund av att enheten har eller antas ha

skatterättslig hemvist där. Uppgifterna är således av stor betydelse för skatteadministrationen och för vilken beskattning som är korrekt i det land som tar emot uppgifterna. Uppgifterna behandlas med absolut sekretess hos Skatteverket och det följer av MCAA och DAC att de även måste behandlas med sekretess i det mottagande landet. Enligt regeringens mening får behandlingen mot denna bakgrund anses stå i proportion till det eftersträfvade målet.

Sammanfattningsvis anser regeringen att den personuppgiftsbehandling som föranleds av förslagen i denna lagrådsremiss är förenlig med dataskyddsförordningen och inte föranleder någon ändring i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 22 b kap. 5 § SFL.

5.5 Intyganden ska inhämtas innan ett nytt konto öppnas

Regeringens förslag: De intyganden som rapporteringsskyldiga finansiella institut ska inhämta från kontohavare och personer med bestämmande inflytande över kontohavare när nya konton öppnas, ska inhämtas innan kontona öppnas i stället för i samband med att kontona öppnas. Om även intygande eller intyganden som innehåller skatteregistreringsnummer och, i förekommande fall, födelsedatum för kontohavare eller personer med bestämmande inflytande behöver inhämtas, ska också detta eller dessa ha inhämtats innan ett konto öppnas.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorians förslag ställdes inget krav på att även intyganden som innehåller skatteregistreringsnummer för kontohavare eller personer med bestämmande inflytande ska ha inhämtats innan ett konto öppnas.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Jönköping* och *Skatteverket* anser att krav bör ställas på att även intyganden som innehåller skatteregistreringsnummer för kontohavare eller personer med bestämmande inflytande ska ha inhämtats innan ett konto öppnas. *Svenska Bankföreningen* avstyrker förslaget. Svenska Bankföreningen föreslår att bestämmelserna utformas på ett sådant sätt att de finansiella instituten får fortsätta ta in intyganden i samband med öppnandet av ett konto men att de, om intygandet inte kommer in inom 90 dagar, måste blockera kontot.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund och problembeskrivning

Bestämmelserna om granskning av nya konton finns i 5 och 7 kap. IDKL respektive IDKAL. Med avseende på IDKAL är ett nytt konto ett konto som öppnas den 1 januari 2016 eller senare. Med avseende på IDKL är ett nytt konto ett konto som öppnas efter den 1 juli 2014. Huvudregeln är att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta ett inty-

gande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för att därigenom få in de uppgifter som institutet behöver för att avgöra om kontot är rapporteringspliktigt eller inte. I IDKAL finns bestämmelser om inhämtande av intyganden när ett nytt konto öppnas i 5 kap. 1 § och 7 kap. 3 och 4 §§. I IDKL finns bestämmelser om inhämtande av intyganden när ett nytt konto öppnas i 5 kap. 1 § och 7 kap. 2–4 §§. När ett nytt konto öppnas ska intygande eller intyganden inhämtas ”i samband med att kontot öppnas”. Vad gäller tidpunkt för inhämtande av ett intygande när ett nytt konto öppnas anges det i CRS att intygandet ska inhämtas ”upon account opening”. Fråga nr 22 i OECD:s Frågor och Svar om tolkning och tillämpning av avsnitt II–VII (publicerade i december 2017) i CRS syftar till att klargöra vad som gäller i fråga om tidpunkten för att inhämta intyganden när ett nytt konto öppnas (www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/CRS-related-FAQs.pdf). Där framgår att finansiella institut i vissa undantagsfall kan tillåtas att öppna ett konto utan att ett intygande har inhämtats och validerats, i de fall det inte är möjligt att inhämta intygande innan kontot öppnas. Det kan emellertid endast tillåtas om den aktuella staten eller jurisdiktionen vidtar ”starka åtgärder” för att tillförsäkra att giltiga intyganden alltid kommer in. I punkt 18 i kommentaren till avsnitt IX i CRS anges att ett krav på inhämtande av ett intygande innan ett konto öppnas är ett effektivt sätt att se till att giltiga intyganden alltid kommer in. Som exempel på andra starka åtgärder anges där att påföra betydande straffavgifter om intyganden inte kommer in. Ett annat exempel som har diskuterats inom ramen för Global Forum är att ställa krav på att öppnade konton ska avslutas om intyganden inte kommer in.

I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum uppmärksammades det att det där inte ställs något krav på att intyganden ska inhämtas innan konton öppnas eftersom det räcker att intyganden inhämtas ”i samband med” att konton öppnas. Det uppmärksammades även att det i den svenska lagstiftningen saknas andra starka åtgärder för att se till att giltiga intyganden alltid kommer in. Bestämmelser om sådana starka åtgärder behöver därför tas in i lagstiftningen.

Alternativa lösningar och val av reglering

Införande av ett system med betydande straffavgifter i de fall då ett intygande inte kommer in är förenat med svårigheter. Eftersom lagstiftningen innehåller krav som riktar sig mot de rapporteringsskyldiga finansiella instituten är det svårt att påföra någon annan än dessa straffavgifter om instituten inte lyckas inhämta giltiga intyganden. Samtidigt ligger det inte uteslutande i de rapporteringsskyldiga finansiella institutens händer om ett intygande kommer in eller inte, eftersom det kräver en viss samarbetsvilja från den kontohavare eller person med bestämmande inflytande som intygandet ska inhämtas från. Regeringen bedömer därför att införande av ett system med betydande straffavgifter inte är den lämpligaste åtgärden.

Krav på att avsluta ett konto om ett giltigt intygande inte kommer in skulle kunna vara en sådan stark åtgärd som krävs. Sådana krav väcker emellertid vissa praktiska frågor eftersom tillgångar kan komma att

behöva avyttras och balanser eller värden på konton måste återföras till kontohavaren. Begreppet konto är i detta sammanhang ett vitt begrepp och kan t.ex. innefatta bankkonton, värdepappersdepåer, försäkringar och andelar i riskkapitalbolag. Med hänsyn till att kontona i dessa fall ändå skulle behöva avslutas inom en kort tid efter att de öppnats bedömer regeringen att det är mindre administrativt betungande för de rapporteringsskyldiga finansiella instituten och mindre riskabelt för kontohavare med avseende på t.ex. värdeminskningar att i stället ta in bestämmelser om att intyganden måste inhämtas innan ett konto öppnas. Vid beaktande av vilka konsekvenser detta får för finansiella institut och kontohavare är det viktigt att ha i åtanke att det i 5 kap. 6 § och 7 kap. 6 § IDKL samt i 5 kap. 5 § och 7 kap. 6 § IDKAL finns bestämmelser om att nya konton i vissa fall får granskas som om de är befintliga konton. När nya konton granskas som om de är befintliga konton ställs det inte något krav på att intyganden måste inhämtas innan konton öppnas. Ett krav som ställs för att en sådan granskning ska få göras är t.ex. att kontohavaren redan har ett eller flera befintliga konton hos det rapporteringsskyldiga finansiella institutet eller hos en till denna närstående enhet.

Svenska Bankföreningen avstyrker förslaget. Svenska Bankföreningen föreslår att bestämmelserna utformas på ett sådant sätt att de finansiella instituten får fortsätta ta in intyganden i samband med öppnandet av ett konto men att de, om intygandet inte kommer in inom 90 dagar, måste blockera kontot. Som skäl för detta anför Svenska Bankföreningen i huvudsak följande. I många fall, i synnerhet när det gäller företagskunder, är det en omfattande process att bli kund i en bank och den sker stegvis under en längre period. Ofta är det dock av vikt att kunden får tillgång till ett konto relativt snabbt. Bankerna tar i möjligaste mån och i de flesta fall in intyganden innan konton öppnas, men för vissa kundgrupper och i vissa situationer är det inte praktiskt lämpligt. För att lindra konsekvenserna för finansiella institut och deras kunder föreslår Svenska Bankföreningen ett alternativ. Blockering av konton när intygandet inte kommer in inom 90 dagar tillämpas exempelvis i Norge.

Regeringen vill med anledning av detta anföra följande. Som regeringen uppfattar svaret på fråga nr 22 i OECD:s Frågor och Svar om tolkning och tillämpning av avsnitt II–VII i CRS, är alternativen till att inhämta intygande innan ett konto öppnas inte en generellt öppen möjlighet för stater och jurisdiktioner som åtagit sig att genomföra CRS. Det anges där att alternativ kan tillämpas i eventuella specifika fall om det inte är möjligt att inhämta intyganden innan ett konto öppnas. Med hänsyn till att begreppet finansiellt konto i CRS är brett skulle det vara komplicerat att bedöma vad det ska innebära att ett konto ”blockeras”. Det finns inte något regelverk om blockering av konton som direkt motsvarar den nu aktuella situationen och som skulle kunna tillämpas oförändrat i detta fall. Ett system med möjlighet att blockera konton skulle därför kunna bli ett komplicerat regelverk som i vart fall inte kan genomföras inom ramen för detta lagstiftningsärende. Regeringen vill även åter hänvisa till vad som sägs ovan om att nya konton i vissa fall får granskas som om de är befintliga konton.

Mot bakgrund av det som anförts ovan bör det tas in bestämmelser om att intyganden enligt 5 och 7 kap. IDKL respektive IDKAL ska inhämtas innan ett nytt konto öppnas.

Kammarrätten i Jönköping och *Skatteverket* anser att krav bör ställas på att även intyganden som innehåller skatteregistreringsnummer och, i fråga om 5 kap. 1 § IDKAL, födelsedatum för kontohavare eller personer med bestämmande inflytande ska ha inhämtats innan ett konto öppnas. Med hänsyn till att det av artikel 2.2 i FATCA avtalet och avsnitt I i CRS framgår att dessa uppgifter alltid ska inhämtas i fråga om nya rapporteringspliktiga konton instämmer regeringen i detta. Bestämmelser bör därför tas in om att när även intygande eller intyganden som innehåller skatteregistreringsnummer och, i förekommande fall, födelsedatum för kontohavare eller personer med bestämmande inflytande behöver inhämtas, ska också detta eller dessa ha inhämtats innan ett konto öppnas.

Undantag från kontraheringsplikten

Begreppet finansiellt konto i IDKL och IDKAL är, som redan nämnts, vitt och innefattar bl.a. bankkonton, värdepappersdepåer, försäkringsavtal med kontantvärde, livränteavtal och andelar i investeringsenheter. Begreppet försäkringsavtal med kontantvärde definieras i 2 kap. 15 och 21 §§ IDKL och i 2 kap. 15 och 22 §§ IDKAL. Begreppet livränteavtal definieras i 2 kap. 21 § IDKL och 2 kap. 22 § IDKAL.

I 11 d § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti samt 3 kap. 1 § och 11 kap. 1 § försäkringsavtalslagen (2005:104) finns bestämmelser om s.k. kontraheringsplikt. Enligt 11 d § lagen om insättningsgaranti är institut som erbjuder sig att ta emot vissa insättningar skyldiga att ta emot sådana insättningar av var och en, om det inte finns särskilda skäl mot det. I propositionen om reformerade regler för bank- och finansieringsrörelse framgår att bestämmelsen ger uttryck för att ett institut som erbjuder sig att ta emot garanterade insättningar inte får neka någon möjlighet att sätta in sådana medel (se prop. 2002/03:139 s. 598). Särskilda skäl som kan motivera undantag från huvudregeln kan enligt nämnda proposition vara att en kund tidigare varit ohederlig mot en bank eller ett annat institut, att det föreligger misstanke om penningtvätt eller att det finns risk för att en företrädare för ett institut genom att ta emot garanterade medel på något sätt främjar brott.

Enligt 3 kap. 1 § försäkringsavtalslagen får ett försäkringsbolag inte vägra en konsument att teckna en sådan försäkring som bolaget normalt tillhandahåller allmänheten när det har fått de uppgifter som behövs, om det inte finns särskilda skäl för vägran med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den befarade skadans omfattning, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet. En likartad bestämmelse om personförsäkring finns i 11 kap. 1 § samma lag. I propositionen till ny försäkringsavtalslag (se prop. 2003/04:150 s. 245) anges att "socialförsäkring och kollektiva försäkringar av olika slag kan ge ett otillräckligt skydd i det enskilda fallet, och utbudet och behovet av olika sorters personförsäkringar har ökat markant under senare år. Det är av vikt att en försäkringssökande kan få ett kompletterande försäkringsskydd som är anpassat efter hans behov." Syftet med kontraheringsplikten i denna lag är således, i likhet med motsvarande kontraheringsplikt i lagen om insättningsgaranti, att garantera medborgarna tillgång till en viktig tjänst i samhället. Som särskilda skäl för att frångå denna huvudregel anförs i

propositionen bl.a. omständigheter där det finns en uttalad s.k. moralisk risk. Med detta avses enligt propositionen att försäkringstagaren riskerar att utnyttja försäkringen på ett ohederligt sätt.

Även om de bestämmelser som föreslås i detta avsnitt avser mer specifika fall än de ovan nämnda bestämmelserna om kontraheringsplikt och därmed torde få företräde framför dem bör skälen bakom bestämmelserna om kontraheringsplikt beaktas även i detta sammanhang.

I 4 a kap. 1 § lagen (2010:751) om betaltjänster anges att ett kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse inte får vägra en konsument som är lagligen bosatt inom EES att öppna ett betalkonto med sådana grundläggande funktioner enligt 2 § som institutet tillhandahåller andra konsumenter. I författningskommentaren till bestämmelsen anges att exempel på särskilda skäl som talar mot ett tillhandahållande är om konsumenten använt eller kan antas komma att använda ett betalkonto för olagliga ändamål eller om konsumenten tidigare misskött sig gentemot kreditinstitutet (prop. 2016/17:129, s. 66). Av motiven i propositionen framgår även att lagliga hinder mot att tillhandahålla ett konto bör kunna innefattas i begreppet särskilda skäl (samma prop., s. 35).

Bestämmelserna i 11 d § lagen om insättningsgaranti, 3 kap. 1 § och 11 kap. 1 § försäkringsavtalslagen samt 4 a kap. 1 § lagen om betaltjänster innefattar alltså en huvudregel om att ett institut inte får vägra en enskild att öppna ett konto eller teckna en försäkring.

De bestämmelser som här föreslås om att intyganden måste inhämtas innan ett konto öppnas syftar till att Sverige ska leva upp till sina åtaganden enligt FATCA-avtalet, MCAA och DAC. Dessa rättsakter syftar till att förhindra skatteundragande och skattebrott. Det kan framhållas att de bestämmelser om att konton inte får öppnas som föreslås i detta avsnitt endast gäller i vissa fall då kontohavare eller personer med bestämmande inflytande trots uppmaning därom inte lämnar de uppgifter och den dokumentation som behövs för att fastställa om kontohavaren eller personen med bestämmande inflytande är skattskyldig i en annan stat eller jurisdiktion. Regeringen bedömer att det står i överensstämmelse med de ovan angivna bestämmelserna om kontraheringsplikt att intyganden avseende nya konton enligt IDKL och IDKAL ska inhämtas innan konton får öppnas, eftersom en vägran att uppge skatterättslig hemvist får anses vara särskilda skäl att inte öppna ett konto.

I 4 a kap. 3 § första stycket lagen om betaltjänster anges att ett kreditinstitut ska behandla en ansökan från en konsument om betalkonto med grundläggande funktioner skyndsamt samt att institutet ska avgöra ärendet så snart som möjligt och senast inom tio bankdagar efter det att institutet tagit emot en fullständig ansökan. Ett intygande enligt IDKL och IDKAL är en förutsättning för att ett konto ska kunna öppnas och bör, liksom uppgifter som behövs för att kunna identifiera kunden på ett tillförlitligt sätt, vara en del av ansökan. En ansökan bör därmed inte anses vara komplett innan ett sådant intygande har lämnats.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 5 kap. 1 §, 7 kap. 1, 3 och 4 §§ IDKL, 5 kap. 1 § och 7 kap. 1–4 §§ IDKAL.

5.6 Klientmedelskonton

Regeringens förslag: Undantaget i fråga om definitionen av begreppet kontohavare som innebär att de rapporteringsskyldiga finansiella instituten inte behöver identifiera klienterna i egenskap av kontohavare för advokaters klientmedelskonton tas bort.

En bestämmelse tas in om att den som förvaltar ett konto till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet. Detta gäller dock inte om den som förvaltar kontot är ett finansiellt institut.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Jönköping* anser att fråga uppkommer om advokater skulle kunna ges möjlighet att ansöka om undantag motsvarande det som finns i 47 kap. SFL vad gäller undantag från kontroll av handlingar. *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, anser att skälen för undantaget för advokaters klientmedelskonton alljämt gör sig gällande. De menar även att frågan om hur Skatteverkets möjligheter att överföra information mellan olika verksamheter är förenlig med internationella överenskommelser inte berörs. *Svenska Bankföreningen* avstyrker förslaget. *Sveriges advokatsamfund* avstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Begreppet kontohavare

I 2 kap. 16 § IDKL respektive IDKAL definieras begreppet kontohavare. 2 kap. 16 § IDKL togs in för att genomföra artikel 1.1 dd i FATCA-avtalet. 2 kap. 16 § IDKAL togs in för att genomföra punkterna E.1 i avsnitt VIII i CRS och i bilaga I till DAC. Huvudregeln är att kontohavaren är den person som har registrerats eller identifierats som kontohavare för ett finansiellt konto. Det finns särskilda regler om vem som ska anses vara kontohavare när det finansiella kontot utgörs av ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal. Därutöver finns det en särskild regel i 2 kap. 16 § tredje stycket i respektive lag som anger att när en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare eller förmedlare till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning, ska den andra personen anses vara kontohavare. Det innebär att det är den andra personen som ska identifieras och vars hemvist ska utredas. Det är inte ombudets, förmyndarens, förvaltarens eller förmedlarens hemvist som ska utredas. I dessa delar motsvarar den svenska lagstiftningen det som föreskrivs i FATCA-avtalet, CRS och DAC.

Advokaters tystnadsplikt

Med hänsyn till den sekretess som råder i förhållandet mellan en advokat och en klient togs det in ett undantag vid genomförandet av FATCA-avtalet, CRS och DAC 2 i svensk rätt. Den svenska regleringen innebar att ett undantag från regeln om ombud, förmyndare, förvaltare eller förmedlare görs i de fall det är fråga om en advokat som förvaltar ett finansiellt konto till förmån för en klient (se avsnitt 6.2.1 i prop. 2014/15:41 respektive prop. 2015/16:29). *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, anser att skälen för detta undantag alltför gör sig gällande.

Undantaget för advokaters klientmedelskonton uppmärksammades emellertid i samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum. I den rekommendation som Global Forum fastställt anges att undantaget för advokaters klientmedelskonton innebär att den svenska lagstiftningen inte överensstämmer med den globala standard som Sverige åtagit sig att genomföra enligt MCAA. Eftersom bestämmelserna i CRS i detta avseende är identiska med bestämmelserna i DAC och FATCA-avtalet, har detta bäring även på Sveriges åtaganden enligt de rättsakterna. Global Forums medlemmar bedömde att de skäl som anfördes för undantaget, bl.a. att advokater har att följa god advokatsed och står under tillsyn av Sveriges advokatsamfund, inte är tillräckliga för att motivera avsteget från den globala standarden i detta avseende.

Det automatiska informationsutbytet om finansiella konton syftar till att motverka skatteundandragande och skattefusk. För att detta syfte ska uppnås är det avgörande att alla länder som deltar i samarbetet genomför de internationella regelverken korrekt i nationell lagstiftning. Motverkande av skatteundandragande och skattefusk är en viktig fråga för Sverige. Om Sverige ska kunna ställa krav på andra länder att genomföra reglerna korrekt måste även Sverige göra det på ett sätt som bedöms korrekt av EU:s övriga medlemsstater och Sveriges andra avtalsparter. För att kraven i den svenska lagstiftningen på finansiella institut att identifiera rapporteringspliktiga konton ska stå i överensstämmelse med de krav som ställs i de internationella regelverken behöver således undantagen när det gäller vem som är att anse som kontohavare i 2 kap. 16 § IDKL respektive IDKAL för advokaters klientmedelskonton tas bort.

Som skäl för att avstyrka förslaget att slopa undantaget för advokaters klientmedelskonton anför *Svenska Bankföreningen* i huvudsak följande. Det har inte redovisats något konkret och övertygande skäl till varför undantaget skulle leda till ökat skattefusk och skatteundandragande. Det internationella regelverket lämnar betydande val och tolkningsutrymme åt de enskilda länderna. Det handlar ytterst om den enskildes behov av skydd för sin integritet och andra grundläggande mänskliga värden. Det finns ingen beskrivning av hur tolkningen av bestämmelsen avseende advokaters klientmedelskonton har gjorts i andra länder. Om undantaget slopas bör det vara advokaten som åläggs kontrolluppgiftsskyldighet. I vart fall bör advokaten bära ansvaret för att klientinformationen hålls aktuell.

Sveriges advokatsamfund anför till stöd för sitt avstyrkande av förslaget dessutom i huvudsak följande. Global Forum anger inte att

undantaget för advokaters klientmedelskonton är oacceptabelt. Sverige uppmanas i stället att se över frågan. Det redovisas ingen bedömning av om undantaget verkligen har en negativ inverkan. Promemorian verkar inte bygga på någon närmare undersökning av hur vanligt det är att advokater håller klientmedelskonton, vad de används till eller vilken risk det finns för att de används för brottsliga syften. Advokaters hantering av klientmedelskonton är föremål för omfattande reglering och effektiv tillsyn. Vid en avvägning mellan Sveriges intresse av att genomföra den föreslagna ändringen och att upprätthålla advokatsekretessen framstår det som att skälen för att ta bort undantaget är uppenbart svagare.

Med anledning av det som anförs av remissinstanserna vill regeringen, förutom att hänvisa till de bedömningar och avvägningar som görs nedan, anföra följande. Förslaget att slopa undantaget för advokaters klientmedelskonton föranleds inte av att det skulle finnas något konkret som talar för att sådana konton innebär en risk för skatteundandragande, utan av att undantaget medför att den svenska lagstiftningen står i strid med ordalydelsen i de rättsakter som Sverige har förbundit sig att genomföra i svensk rätt. Det kan knappast ifrågasättas att ordalydelsen i den svenska lagstiftningen i detta avseende står i strid med ordalydelsen i FATCA-avtalet, CRS och DAC. Att så är fallet anges också uttryckligen i rekommendationen från Global Forum. Det anges också att Sverige rekommenderas att åtgärda denna brist. Detta överensstämmer med den beskrivning av Global Forums rekommendation som gjordes i promemorian. Undantaget infördes från början i svensk rätt till följd av en bedömning av det tolkningsutrymme som Svenska Bankföreningen nämner. Sveriges avtalsparter och andra medlemsstater i EU m.fl. har nu emellertid, inom ramen för Global Forum, konstaterat att undantaget i svensk rätt inte är förenligt med CRS. Vidden av tolkningsutrymmet synes således ha felbedömts. Att ålägga advokaterna att lämna kontrolluppgifter skulle gå emot systematiken i CRS där endast finansiella institut är rapporteringsskyldiga. Att i stället ålägga advokaterna att på begäran uppge klienternas identitet överensstämmer även med systematiken i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Regeringen vill vidare påminna om att inga andra yrkeskategoriers klientmedelskonton någon gång sedan lagstiftningens ikraftträdande den 1 januari 2016 har omfattats av undantaget. Det får därför anses som rimligt att anta att advokaters klientmedelskonton, om undantaget för dessa slopas, i praktiken kommer att hanteras på motsvarande sätt som andra klientmedelskonton.

Sveriges advokatsamfund anför att det förtroendefulla förhållandet mellan advokater och deras klienter är av grundläggande betydelse i rättsstaten och uppmärksammar bl.a. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i HFD 2012 ref. 12. Regeringen konstaterar att advokater har en särskild ställning och ett särskilt ansvar i det svenska rättssamhället. Denna ställning motiveras bland annat av den lojalitetsplikt som råder mellan advokater och deras klienter och genom att de står under tillsyn av advokatsamfundet. Det förtroendefulla förhållandet mellan en advokat och en klient omgärdas av skyddsregler. För att såväl rättsutredningar som rättskipning ska kunna bygga på ett riktigt material är det av yttersta vikt att advokaten får fullständiga uppgifter från klienten. Reglerna om advokats tystnadsplikt grundar sig ytterst på den enskildes behov av

skydd för sin integritet och andra grundläggande mänskliga värden, så som de kommer till uttryck i deklARATIONER om mänskliga rättigheter. En advokats tystnadsplikt är därmed en skyddsregel av avgörande betydelse för att upprätthålla förtroendet mellan en advokat och dennes klienter (se Sveriges advokatsamfunds cirkulär 15/2012).

Av 8 kap. 4 § rättegångsbalken följer att en advokat är skyldig att förtiga vad han får kännedom om i sin yrkesutövning när god advokatsed kräver detta. I Sveriges advokatsamfunds vägledande regler om god advokatsed anges att en advokat har tystnadsplikt avseende det som anförtrotts advokaten inom ramen för advokatverksamheten eller som advokaten i samband därmed fått kännedom om. Undantag från tystnadsplikten gäller bland annat om klienten samtyckt därtill eller laglig skyldighet att lämna upplysning föreligger. I kommentaren till de vägledande reglerna anges att tystnadsplikten även omfattar klientens identitet.

En advokat är enligt lag skyldig att hålla klientmedel avskilda från egna tillgångar (8 kap. 4 § rättegångsbalken). Ett klientmedelskonto kan under vissa omständigheter öppnas i klientens namn, men kan även öppnas i advokatens eller advokatbyråns namn, förutsatt att skyldigheten enligt 8 kap. 4 § rättegångsbalken är uppfylld. Om kontot har öppnats i advokatens eller advokatbyråns namn, kan på kontot inestå medel som tillhör en eller flera klienter. I de fall det här är fråga om konton som öppnats i klientens namn har det rapporteringsskyldiga finansiella institutet uppgifter om klienternas identitet.

Skyldighet för en advokat som förvaltar ett konto till förmån för klient att lämna uppgift om klientens identitet

Som konstaterats i avsnitt 4 och 5 har Sverige genom MCAA, FATCA-avtalet och DAC 2 förbundit sig att genomföra den globala standarden i nationell lagstiftning. Genom regleringen åläggs det finansiella institutet, i fråga om advokats klientmedelskonto normalt en bank, en rapporteringsskyldighet. För att de finansiella instituten ska kunna fullgöra den gransknings- och rapporteringsskyldighet som åläggs dem enligt MCAA, FATCA-avtalet och DAC måste dessa dock även få uppgifter om klientens (dvs. kontohavarens) identitet från advokaten eller advokatbyrån. Som redogjorts för ovan är det uppgifter som skyddas genom regleringen av advokats tystnadsplikt. Samtidigt finns alltid möjligheten för en klient att samtycka till att advokaten lämnar dessa uppgifter (jfr. t.ex. Sveriges advokatsamfunds cirkulär 18/2010 avseende advokats skyldighet enligt direktiv 2006/112/EG och direktiv 2008/8/EG att till Skatteverket uppge klientens VAT-nummer i periodisk sammanställning för vissa tjänster som advokaten säljer momsfrött till andra länder inom EU:s momsområde).

En inskränkning av advokats tystnadsplikt kan dock ytterst ske genom att en skyldighet att lämna upplysning regleras i lag. Genom att undantaget för advokaters klientmedelskonton tas bort möjliggörs det för de rapporteringsskyldiga finansiella instituten att fullgöra den gransknings- och rapporteringsskyldighet som åläggs dem enligt de internationella regelverken. Det innebär att det finansiella institutet, genom att få uppgifter om detta från advokaten, får information om klienternas identitet i egenskap av kontohavare och kan utreda deras hemvist m.m. För att

säkerställa att det finansiella institutet kan fullgöra sin rapporterings-skyldighet utan hinder av advokats tystnadsplikt behöver även en bestämmelse tas in om att advokaten eller advokatbyrån på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet. Genom denna skyldighet att lämna uppgift om samtliga kontohavarens identitet ges det rapporteringsskyldiga finansiella institutet möjlighet att granska kontot enligt bestämmelserna i 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL för att fastställa om kontot är rapporteringspliktigt.

Ett konto är dock endast rapporteringspliktigt om en kontohavare eller en person med bestämmande inflytande över en kontohavare som är en passiv icke-finansiell enhet har hemvist eller kan antas ha hemvist i ett annat land än Sverige på det sätt som avses i 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL. I fråga om advokaters klientmedelskonton som är rapporteringspliktiga ska några uppgifter inte lämnas till Skatteverket om advokaten eller advokatbyrån. Det är klienten som anses vara kontohavare och advokatens roll saknar i princip relevans för rapporteringen till Skatteverket. Den enda möjligheten att kunna utläsa av uppgifterna som lämnas till Skatteverket att det ens rör sig om ett klientmedelskonto torde vara om detta kan utläsas av kontonumret eller motsvarande uppgifter. De uppgifter som ska lämnas är av den arten att de inte torde kunna avslöja t.ex. uppgifter om vad ett klientuppdrag avser (jfr HFD 2012 ref. 12) eller uppgifter som klienten har anförtrott advokaten. Det är således begränsade uppgifter hänförliga till klienten som ska lämnas från advokat till det finansiella institutet.

Sveriges advokatsamfund hänvisar till Europadomstolens avgörande i målet *Sommer mot Tyskland*, no 73607/13, den 27 april 2017. Regeringen konstaterar att i det målet hade åklagare begärt att få uppgifter från en bank om samtliga konton som innehades av en försvarsadvokat för en viss tidsperiod. Bakgrunden var att en betalning av ett arvode avseende ett tidigare ärende hade gjorts till ett av advokatens konton och att åklagaren misstänkte att betalningen hade gjorts med medel som förvärvats genom brott. Utredningen omfattade inte något eventuellt brottsligt agerande av advokaten. Advokaten åberopade artikel 8 om rätt till skydd för privat- och familjeliv i Europakonventionen. Domstolen gjorde en proportionalitetsbedömning där den tog fasta bl.a. på att ett brett spektrum av uppgifter hade inhämtats som i princip gav en bild av advokatens hela yrkesverksamhet under den aktuella tidperioden, att det delvis rörde sig om transaktioner mellan advokaten och dennes klienter samt att uppgifterna till viss del gjordes tillgängliga för de misstänkta och deras advokater. Domstolen kom fram till att inhämtandet av uppgifterna inte var proportionerligt. Enligt regeringens mening är den situation som behandlades i målet inte jämförbar med det förslag som här lämnas om att klienter ska anses vara kontohavare för advokaters klientmedelskonton. Den uppgift som behöver lämnas i detta fall avser endast klientens identitet. Uppgift om advokatens identitet omfattas inte av de uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgift till Skatteverket. Sekretess råder hos såväl banken som Skatteverket. Se vidare om denna sekretess nedan.

Rapporteringsskyldiga finansiella institut ska senast den 15 maj varje år lämna kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL om rapporteringspliktiga konton till Skatteverket. Kontrolluppgifterna lämnas avse-

ende det föregående kalenderåret. Det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska tillämpa bestämmelserna i 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL om granskning för att avgöra om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte. När ett nytt klientmedelskonto öppnas behöver det rapporteringsskyldiga finansiella institutet få uppgift om klienternas identitet för att kunna inhämta intyganden m.m. enligt bestämmelserna i 5 och 7 kap. IDKL respektive IDKAL. Om förhållandena ändras på så sätt att en kontohavare tillkommer eller en person upphör att vara kontohavare, är det en sådan ändrad omständighet som enligt bestämmelserna 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL innebär att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet måste vidta vidare granskningsåtgärder för att avgöra om kontot är rapporteringspliktigt eller inte. Detta gäller både nya konton (som öppnas efter den 30 juni 2014 respektive efter 31 december 2015) och befintliga konton (som öppnats före den 1 juli 2014 respektive före den 1 januari 2016). I vissa fall, när det gäller konton som innehas av enheter, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet dock förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Rapporteringsskyldiga finansiella institut ska ha processer och rutiner för att upptäcka när omständigheterna förändras på ett sådant sätt att vidare granskningsåtgärder krävs. Att återkommande begära att få uppgifter om vilka klienter (kontohavare) ett klientmedelskonto avser är rimligen en sådan rutin. Det torde dock inte vara nödvändigt att framställa en sådan begäran dagligen. Kontrolluppgifter ska, som nämnts, lämnas årligen. Åtminstone i teorin skulle det kunna räcka om en sådan begäran görs en gång om året. Det skulle dock förutsätta att uppgifter då lämnas om samtliga klienter som har varit kontohavare avseende klientmedelskontot under året. I praktiken kanske ett sådant förfarande skulle kunna bli svårhanterligt för det rapporteringsskyldiga finansiella institutet, eftersom granskningen avseende samtliga tillkommande klienter då måste göras på kort tid. Det kan därför tänkas att en sådan begäran kan behöva göras oftare för att kraven i 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL ska kunna uppfyllas.

Hos en bank som är ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut skyddas uppgifter om förhållanden mellan enskilda och banken av tystnadsplikt enligt bestämmelserna i 1 kap. 10–13 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Där anges att enskildas förhållanden till kreditinstitut inte obehörigen får röjas. I förarbetena till lagen om bank- och finansieringsrörelse anges bl.a. följande. ”Banksekretessen är inte absolut, eftersom inte varje utan endast obehörigt röjande av kundinformation är förbjudet. Tystnadsplikten har tre aspekter. I vissa situationer innebär den en plikt att inte sprida uppgifter om kunder i banken. Mot denna plikt står en skyldighet att i vissa fall bryta tystnadsplikten och lämna ut uppgifter om kunder. Därutöver finns situationer när en bank inte är skyldig men väl har en rätt att göra avsteg från tystnadsplikten. Den bank som lämnar ut upplysningar om en kund på grund av att banken enligt lag är skyldig därtill anses inte handla obehörigt. Sådan uppgiftsskyldighet finns inom vitt skilda områden. Ett nära liggande exempel är när en enskild bank lämnar upplysningar till Finansinspektionen, när inspektionen begär detta med stöd av 7 kap. 1 § BRL. Andra exempel är när banken lämnar kontrolluppgifter till skattemyndig-

heten eller uppgifter till kronofogdemyndigheten för bedömning av i vad mån gäldenären har utmättningsbar egendom” (se prop. 2002/03:139 s. 478 f.).

I 37 kap. SFL finns bestämmelser om när Skatteverket får förelägga någon att lämna uppgifter, i 41 kap. SFL finns bestämmelser om revision och i 44 kap. SFL finns bestämmelser om vitesföreläggande. I 2 kap. 5 § SFL anges att det av proportionalitetsprincipen följer att beslut enligt den lagen bara får fattas om skälen för beslutet uppväger det intrång eller men i övrigt som beslutet innebär för den som beslutet gäller eller för något annat motstående intresse (jfr. t.ex. HFD 2012 ref. 12). Hos Skatteverket skyddas uppgifterna av absolut sekretess enligt 27 kap. offentlighets- och sekretesslagen.

Skatteverket ska årligen utbyta upplysningar om rapporteringspliktiga konton med skattemyndigheterna i de länder där kontohavarna eller personerna med bestämmande inflytande har hemvist, enligt bestämmelserna i MCAA och DAC. I avsnitt 5.1 i MCAA framgår att alla uppgifter som utbyts ska omfattas av sekretessregler och andra skydd i enlighet med Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, inklusive de bestämmelser som begränsar användningen av de uppgifter som utbyts och, i den utsträckning det behövs för att säkerställa nödvändig skyddsnivå för personuppgifter, i enlighet med de skydd som kan specificeras av uppgiftslämnande behörig myndighet och som föreskrivs i dess nationella lag och förtecknas i bilaga C. I artikel 22 i Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden anges att upplysningar som en part tar emot ska behandlas som hemliga och skyddas på samma sätt som upplysningar som har erhållits enligt den interna lagstiftningen och, om det behövs för att säkerställa det skydd som krävs för personuppgifter, i enlighet med de skyddsregler som anges av den part som lämnar upplysningarna såsom föreskrivs i dess interna lagstiftning. Vidare anges det att sådana upplysningar får yppas endast för personer eller myndigheter (däri inbegripet domstolar och förvaltningsorgan eller organ som utövar tillsyn) som fastställer, uppbär eller driver in skatter eller handlägger andra verkställighetsåtgärder, åtal eller överklagande i fråga om dessa skatter eller som utövar tillsyn över nämnda verksamheter. Endast dessa personer eller myndigheter får använda upplysningarna och bara för sådana ändamål men de får yppa dem vid offentlig rättegång eller i domstolsavgöranden rörande dessa skatter.

När det gäller upplysningar som utbyts med anledning av DAC finns det bestämmelser om sekretess i artikel 16. Där anges det att alla upplysningar, oavsett form, som utväxlas mellan medlemsstaterna vid tillämpning av direktivet ska omfattas av den sekretess och åtnjuta samma skydd som liknande upplysningar ges enligt nationell lagstiftning i den mottagande medlemsstaten och att sådana upplysningar får användas för administration och verkställighet av medlemsstaternas nationella lagstiftningar avseende de skatter som direktivet gäller för. Med anledning av att *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, menar att frågan om hur Skatteverkets möjligheter att överföra information mellan olika verksamheter är förenlig med internationella överenskommelser inte berörs, vill

regeringen klargöra att dessa regler naturligtvis även gäller Sverige när Skatteverket tar emot uppgifter från andra länder.

Sverige har ett starkt intresse av att motverka skattefusk och skatteundandragande. Det är därför av vikt att de internationella regelverken om automatiskt informationsutbyte genomförs på det sätt som det är tänkt i alla avtalsstater. Vid en avvägning mellan Sveriges intresse i detta avseende och intresset av att upprätthålla advokatsekretessen bör också beaktas den typ och omfattning av uppgifter som dels advokat ska lämna till det finansiella institutet avseende klienter som ett klientmedelskonto avser, dels de uppgifter som det finansiella institutet i sin tur ska lämna vidare till Skatteverket. Vidare bör risken för rättsliga konsekvenser om Sverige inte uppfyller sina folkrättsligt bindande åtaganden vägas in. Vid en sådan avvägning väger skälen för att ta bort det undantag som finns för advokaters klientmedelskonton i detta fall, även med beaktande av det som *Svenska Bankföreningen* och *Sveriges advokatsamfund* anför, enligt regeringens mening tyngre än intresset att upprätthålla advokaters tystnadsplikt i detta avseende.

Undantaget i fråga om definitionen av begreppet kontohavare som innebär att de rapporteringsskyldiga finansiella instituten inte behöver identifiera klienterna i egenskap av kontohavare för advokaters klientmedelskonton bör därför tas bort. En bestämmelse bör i stället tas in som innebär att en advokat eller advokatbyrå på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens (klientens) identitet. Därigenom införs det en laglig skyldighet för advokater och advokatbyråer att lämna upplysningar till rapporteringsskyldiga finansiella institut om identiteten på den eller de klienter som ett klientmedelskonto avser.

Med anledning av det som *Kammarrätten i Jönköping* anför avseende eventuell möjlighet att ansöka om undantag motsvarande det som finns i 47 kap. SFL vad gäller undantag från kontroll av handlingar, konstaterar regeringen att förevarande situation skiljer sig från de fall som träffas av bestämmelserna i 47 kap. SFL om undantag av handlingar kan tillämpas på det sättet att det här är fråga om att ta in en uttrycklig begränsning av advokaters tystnadsplikt.

Andra konton som förvaltas till förmån för någon annan eller för någon annans räkning

När det gäller konton som förvaltas till förmån för någon annan eller för någon annans räkning och som inte är advokaters klientmedelskonton följer det redan av befintlig lagstiftning att det är den andra personen som ska anses vara kontohavare. Det innebär att även i dessa fall måste det rapporteringsskyldiga finansiella institutet få tillgång till uppgifter om kontohavarnas identitet för att kunna genomföra granskningen enligt 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL. Även om det förmodligen fungerar så, kan konstateras att det inte tagits in någon bestämmelse som ger den som förvaltar kontot en uttrycklig skyldighet att lämna uppgifter till det rapporteringsskyldiga finansiella institutet om kontohavarens identitet. Eftersom dessa uppgifter är av avgörande betydelse för att de rapporteringsskyldiga finansiella instituten ska kunna fullgöra sina skyldigheter bör en bestämmelse som uttryckligen reglerar detta tas in. Den bestäm-

melse som föreslås ovan om advokaters och advokatbyråers skyldighet att lämna uppgift om kontohavarens identitet bör därför utformas mer generellt på så sätt att alla som förvaltar ett konto till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare på begäran ska lämna uppgift till det rapporterings-skyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet, såvida den som förvaltar kontot inte själv är ett finansiellt institut.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 2 kap. 16 § IDKL och 2 kap. 16 § IDKAL.

5.7 Undantagen för finansiella institut och konton begränsas

Regeringens förslag: Undantaget från rapporterings-skyldighet för pensionsstiftelser begränsas till fall då arbetsgivaren, vars ansvar för pensionsutfästelse stiftelsen tryggar, är obegränsat skattskyldig i Sverige och varken är en investeringsenhet eller en passiv icke-finansiell enhet.

Undantaget från rapporterings-skyldighet för vinstandelsstiftelser tas bort.

Undantagen från rapporteringsplikt för pensionssparkonton tas bort.

Undantaget från rapporteringsplikt för pensionsförsäkringar begränsas till försäkringar där premier betalas av en arbetsgivare till förmån för en anställd som utför tjänster i Sverige.

Undantaget för konton som innehas av dödsbon ska begränsas till att gälla till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Denna begränsning ska göras avseende identifiering av rapporteringspliktiga konton enligt både lagen om rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet och lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. När det gäller dessa konton ska sådana intyganden som ska inhämtas avseende nya konton som innehas av juridiska personer eller andra juridiska konstruktioner inhämtas senast vid utgången av det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade, i stället för att inhämtas när kontot öppnas.

När det gäller definitionen av vilande konto ska det tas in ett ytterligare krav för att ett försäkringsavtal med kontantvärde ska kunna anses vara ett sådant undantaget konto, nämligen att det rapporterings-skyldiga finansiella institutet inte har kommunicerat med kontohavaren angående kontot eller något annat av kontohavarens konton hos det institutet under de senaste sex åren. Dessa bestämmelser ska även korrigeras på så sätt att "livförsäkringsavtal" byts ut mot "livränteavtal".

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslogs att undantaget för pensionsstiftelser skulle begränsas till fall då arbetsgivaren som grundat stiftelsen är

obegränsat skattskyldig i Sverige, i stället för fall då arbetsgivaren vars ansvar för pensionsutfästelse stiftelsen tryggar är obegränsat skattskyldig i Sverige. I promemorian föreslogs att undantaget för pensionsförsäkringar helt ska tas bort i stället för att endast begränsas till sådana där premier betalas av en arbetsgivare till förmån för en anställd som utför tjänster i Sverige.

Remissinstanserna: *Skatteverket* ifrågasätter dels om pensionsstiftelser kan anses uppfylla kraven i CRS för vare sig smala pensionsfonder eller breda pensionsfonder, dels att begränsningen av undantaget för pensionsstiftelser bör göras till fall då arbetsgivaren som grundat stiftelsen är obegränsat skattskyldig i Sverige oavsett om stiftelsen har överfört efter grundandet eller inte. *Skatteverket* menar att om avsikten är att undanta tjänstepensionsförsäkringar i IDKAL bör en reglering liknande den undantagsregel som finns för tjänstepensionsförsäkringar i IDKL införas, men anser att det är tveksamt att tjänstepensionsförsäkringar kan undantas. Även *Svensk Försäkring*, med instämmande av *Svenska Bankföreningen*, anser att det bör klargöras om tjänstepensionsförsäkringar ska vara undantagna. *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, menar att det saknas resonemang kring varför pensionsstiftelser inte kan anses innebära tillräckligt låg risk för skatteundandragande. De menar också att det antyds att borttagandet av undantagen för pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar kan vara motiverat av att uttagen, på grund av skatteavtal, inte alltid beskattas i Sverige. De anser att denna fråga i så fall kräver en närmare analys och konsekvensutredning. *Svenska Bankföreningen* avstyrker förslaget att begränsa undantaget för konton som innehas av dödsbon och menar att när dödsbon förblir oskiftade under en längre tid sker det sannolikt av helt andra skäl än försök till skatteundandragande. *Svenska Bankföreningen* menar även att skälen för att begränsa undantaget för pensionsstiftelser kan ifrågasättas och att begränsningen till sådana som grundats av arbetsgivare som är obegränsat skattskyldiga i Sverige torde strida mot principen om den fria etableringsrätten i EU. I fråga om slopandet av undantaget för vinstandelsstiftelser menar *Svenska Bankföreningen* att om undantaget skulle utformas på ett sådant sätt att det bara gäller om utbetalningar sker först efter 55 års ålder eller andels-havaren blivit pensionär på annat sätt, skulle många svenska vinstandelsstiftelser klara kraven. *Svensk Försäkring* menar att de nya reglerna i SFF om att uppgift om utländskt skatteregistreringsnummer ska lämnas i fler fall i kontrolluppgifter innebär en minskad risk för skatteundandragande när det gäller pensionsförsäkringar. *Svensk försäkring* ifrågasätter även den ändring som föreslås avseende definitionen av bred pensionsfond i 3 kap. 5 § IDKAL.

Skälen för regeringens förslag: Vid utvärderingen i Global Forum av varje stats eller jurisdiktions specifika sätt att genomföra den globala standarden i nationell lagstiftning har särskild tonvikt lagts vid de nationella undantagen för finansiella institut och kontons rapporterings-skyldighet respektive rapporteringsplikt. Bestämmelser om undantag finns i punkterna B (undantagna finansiella institut) och C.17 (undantagna konton) i Avsnitt VIII i CRS och i bilaga I till DAC. I punkt B.1 c respektive punkt C.17 g ges en möjlighet för staterna och jurisdiktionerna

att själva undanta sådana institut och konton. Vid utvärderingarna i Global Forum har det särskilt beaktats vilka konsekvenser undantagen får med avseende på personer som inte är skattskyldiga i landet där de finansiella instituten eller kontona finns.

Förutsättningarna för att det ska vara tillåtet att nationellt undanta en viss typ av finansiellt institut är att detta medför låg risk för skatteundandragande, har sakligt likartade egenskaper som t.ex. en bred pensionsfond eller en smal pensionsfond, är undantaget enligt nationell lagstiftning och inte förfelar syftet med CRS. I den svenska lagstiftningen finns undantagen för finansiella institut i 3 kap. 1 § IDKAL. De specifikt nationella undantagen är pensionsstiftelser (första stycket 5) och vinstandelsstiftelser (första stycket 7).

När det gäller pensionsstiftelser uppmärksammades det i Global Forum att de inte uppfyller alla krav för att vara breda pensionsfonder (punkt B.5 i avsnitt VIII i CRS) eller smala pensionsfonder (punkt B.6 i avsnitt VIII i CRS). Bristen när det gäller breda pensionsfonder ligger i att det inte finns något hinder mot att en person ensam har rätt till mer än fem procent av pensionsutfästelserna som stiftelsen syftar till att trygga. En brist när det gäller smala pensionsfonder ligger i att det inte finns något hinder mot att arbetsgivaren som grundar stiftelsen är en investeringsenhet eller passiv icke-finansiell enhet (som dessa begrepp definieras i CRS). En annan brist när det gäller smala pensionsfonder ligger i att det inte finns något hinder mot att förmånstagare som inte är skattskyldiga i Sverige har rätt till mer än 20 procent av stiftelsens tillgångar.

Eftersom en pensionsstiftelse normalt gör utbetalningar till arbetsgivaren för att kompensera denne för gjorda pensionsutbetalningar har Global Forum vid utvärderingen dock stannat vid att det går att resonera utifrån arbetsgivaren som förmånstagare till stiftelsen i stället för de anställda. Om pensionsstiftelserna betraktas på detta sätt ligger det närmast till hands att jämföra dem med smala pensionsfonder eftersom det finns färre än 50 förmånstagare till en stiftelse.

Näringslivets skattedelegation, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, och *Svenska Bankföreningen* menar att det saknas resonemang kring varför pensionsstiftelser inte kan anses innebära tillräckligt låg risk för skatteundandragande. Som redan nämnts har fokus i utvärderingen legat på risken för skatteundandragande i fråga om personer som inte är skattskyldiga i det land där kontot eller det finansiella institutet finns. Detta är en aspekt som tidigare tappats bort något både vid diskussioner i internationella arbetsgrupper och i Sverige. Global Forum menar att för att tillförsäkra att pensionsstiftelserna innebär en tillräckligt låg risk för skatteundandragande måste det övervakas att sådana enheter där arbetsgivaren är en investeringsenhet eller passiv icke-finansiell enhet inte ökar i antal och att personer som inte har skatterättslig hemvist i Sverige använder dem samt att de även i övrigt innebär låg risk för skatteundandragande. Eftersom detta är svårt att övervaka har diskussionerna med Global Forum lett fram till slutsatsen att i stället för att övervaka vilka arbetsgivare som inte har skatterättslig hemvist i Sverige eller är investeringsenheter eller passiva icke-finansiella enheter, kan legala krav på att så inte får vara fallet införas.

Skatteverket ifrågasätter att kraven för breda eller smala pensionsförsäkringar är uppfyllda. Regeringen vill därför påminna om att samtliga rekvisit inte måste vara uppfyllda och att diskussionerna inom ramen för utvärderingen i Global Forum har mynnat ut i att undantaget för pensionsstiftelser är acceptabelt med de begränsningar som nämnts ovan. *Skatteverket* ifrågasätter även att begränsningen av undantaget för pensionsstiftelser görs i förhållande till arbetsgivaren som grundat stiftelsen oavsett om stiftelsen har överförts efter grundandet eller inte. Regeringen delar *Skatteverkets* uppfattning i denna fråga. För att åtgärda de brister som nämnts och därmed se till att den svenska lagstiftningen lever upp till kraven i CRS bör undantaget från rapporteringsskyldighet för pensionsstiftelser därför begränsas till fall då arbetsgivaren, vars ansvar för pensionsutfästelse stiftelsen tryggar, är obegränsat skattskyldig i Sverige och varken är en investeringsenhet eller en passiv icke-finansiell enhet. Det innebär att pensionsstiftelser som inte motsvarar dessa krav kommer att bli att betrakta som rapporteringsskyldiga finansiella institut. Därmed blir identifieringskraven och uppgiftsskyldigheterna i IDKAL och 22 b kap. SFL tillämpliga på sådana pensionsstiftelser.

Svenska Bankföreningen menar att begränsningen av undantaget för pensionsstiftelser till att endast gälla arbetsgivare som är obegränsat skattskyldiga i Sverige torde strida mot principen om den fria etableringsrätten i EU. Regeringen konstaterar dock att det är naturligt att ett informationsutbyte på skatteområdet tar sikte på att inhämta och utbyta uppgifter om just personer som är skattskyldiga i andra länder. Som nämnts ovan går resonemanget ut på att arbetsgivaren kan betraktas som förmånstagare till pensionsstiftelsen. Med ett sådant betraktelsesätt får det anses naturligt att det bedöms vara lägre risk för skatteundandragande i andra länder om arbetsgivaren (förmånstagaren) har skatterättslig hemvist i Sverige. Uppgiftslämnande och informationsutbyte sker överhuvudtaget endast om personer som har hemvist i andra stater och jurisdiktioner än Sverige.

När det gäller vinstandelsstiftelser konstaterades det i Global Forum att undantaget för dessa inte lever upp till kraven i CRS. En av anledningarna till detta är att det tidsmässiga hinder som finns i svensk lagstiftning mot att få del av avsättningarna är att tre år ska ha passerat, vilket är en för kort tidsperiod för att stiftelserna ska kunna liknas vid pensionsfonder. Även om det i praktiken kan vara så att vissa vinstandelsstiftelser inte gör utbetalningar innan den anställde har gått i pension, innebär det ett problem att det inte finns några sådana legala krav, eftersom det då finns en risk att personer som är skattskyldiga i andra länder startar vinstandelsstiftelser och tillskjuter obeskattade medel i syfte att undgå rapportering. Om vinstandelsstiftelserna är undantagna från rapporteringsskyldighet sker det inget informationsutbyte med de länder där de anställda har hemvist. Mot denna bakgrund bör det specifika undantaget från rapporteringsskyldighet för vinstandelsstiftelser tas bort. I fråga om slopandet av undantaget för vinstandelsstiftelser menar *Svenska Bankföreningen* att om undantaget skulle utformas på ett sådant sätt att det bara gäller om utbetalningar sker först efter 55 års ålder eller andelshavaren blivit pensionär på annat sätt, skulle många svenska vinstandelsstiftelser klara kraven. Regeringen konstaterar därvid att en

vinstandelsstiftelse som uppfyller kraven för att vara en bred pensionsfond enligt 3 kap. 5 § IDKAL är undantagna från rapporteringskyldighet på den grunden.

Svenska Bankföreningen anför att begränsningen av undantaget för pensionsstiftelser och slopandet av undantaget för vinstandelsstiftelser kan ifrågasättas eftersom CRS syftar till ett utökat informationsutbyte avseende kapitalinkomster, medan utbetalningar från dessa stiftelser är närmare knutna till arbetsinkomster. Mot detta kan anföras att Sverige har åtagit sig att genomföra det konkreta och detaljerade regelsystem som CRS innebär. Även om det kan anses att dessa utbetalningar har en närmare koppling till arbetsinkomster innebär det inte att det går att bortse från innehållet i regelverket.

Förutsättningarna för att det ska vara tillåtet att nationellt undanta en viss typ av konto är att detta medför låg risk för skatteundandragande, har sakligt likartade egenskaper som t.ex. ett sådant pensionskonto som beskrivs i punkt C.17 a i avsnitt VIII i CRS, är undantagen enligt nationell lagstiftning och inte förfelar syftet med CRS. I den svenska lagstiftningen finns undantagen för konton i 3 kap. 2 § IDKAL. De specifikt nationella undantagen är privata pensionsförsäkringar (ingår i punkt 1), pensionssparkonton (punkt 2) och vilande konton (punkt 7).

Pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar liknar sådana pensionskonton som beskrivs i punkt C.17 a i avsnitt VIII i CRS. Ur ett renodlat svenskt perspektiv torde det saknas skäl att ifrågasätta att dessa produkter innebär en låg risk för skatteundandragande. De uppfyller inte samtliga kriterier i punkt C.17 a, exempelvis vad gäller legala hinder mot att avsätta mer än ett visst belopp och mot att göra uttag före en viss ålder. Tanken med möjligheten till nationella undantag är dock att liknande produkter ändå ska kunna undantas om det finns andra villkor som tillförsäkrar att produkterna innebär en låg risk för skatteundandragande. I exempel 2 i punkt 103 i kommentaren till avsnitt VIII i CRS anges att ett sådant annat villkor kan vara att den skattelättnad som är kopplad till avsättningarna bara gäller upp till ett visst belopp. När det gäller personer som är obegränsat skattskyldiga i Sverige framstår därför pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar som klara exempel på vad som får undantas nationellt. Som nämnts ovan låg fokus vid utvärderingarna i Global Forum emellertid på vad undantagen får för konsekvenser med avseende på personer som inte är obegränsat skattskyldiga i Sverige. Begränsad skattskyldighet för belopp som utgår från en privat pensionsförsäkring eller ett pensionssparkonto kan föreligga enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta. Sverige kan emellertid vara förhindrat från att beskatta sådana belopp på grund av ett skatteavtal.

Utbetalningar från privata pensionsförsäkringar och pensionssparkonton behandlas inte enhetligt i det svenska skatteavtalsnätet. Det finns avtal som ger beskattningsrätten för sådana utbetalningar till det land där mottagaren av betalningen har hemvist, medan andra avtal ger beskattningsrätt till det land från vilket betalningen görs. I fråga om en person som har hemvist i en stat med vilken Sverige har ett skatteavtal som uteslutande ger beskattningsrätten till hemviststaten, beskattas således inte uttagen i Sverige. Samtidigt kan det föreligga skatteplikt i hemviststaten utan att det föreligger någon rapporteringsplikt i Sverige. Om en

sådan försäkring är undantagen från rapporteringsplikt kan den utnyttjas av personer med hemvist i andra länder för att gömma undan obeskattade tillgångar, eftersom uppgifter om tillgångarna inte kommer att utbytas automatiskt med det land där personen har hemvist. Detta gäller även om, som *Svensk Försäkring* med instämmande av *Svenska Bankföreningen* anför, uppgift om utländskt skatteregistreringsnummer lämnas i den svenska kontrolluppgiften.

Näringslivets skattedelegation, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, menar att det antyds att borttagandet av undantagen för pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar kan vara motiverat av att uttagen, på grund av skatteavtal, inte alltid beskattas i Sverige. De anser att denna fråga i så fall kräver en närmare analys och konsekvensutredning. Regeringen kan bekräfta att det är risken för att uttag inte kan beskattas i Sverige till följd av skatteavtal samtidigt som något informationsutbyte inte sker som motiverar övervägandena om att låta privata pensionsförsäkringar och pensionssparkonton omfattas av rapporteringsplikt. Regeringen anser inte att detta innebär att frågan kräver ytterligare analys. *Svensk Försäkring*, med instämmande av *Svenska Bankföreningen*, anför att svenska livförsäkringsföretag normalt, enligt sina egna interna riktlinjer, överhuvudtaget inte tecknar privata livförsäkringar för personer som är bosatta utomlands. Regeringen konstaterar med anledning av detta att det gentemot övriga länder är svårt att argumentera för att interna riktlinjer hos livförsäkringsföretag innebär att svensk lagstiftning om undantag för pensionsförsäkringar innebär en bestående låg risk för skatteundandragande i de andra länderna. Det finns inga legala hinder mot att utländska personer tecknar försäkringar. Mot denna bakgrund bör undantagen från rapporteringsplikt för pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar tas bort.

I 3 kap. 2 § 1 IDKAL anges att pensionsförsäkringar som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, och som tecknas och förvaltas i Sverige är undantagna. I promemorian föreslogs att den punkten skulle strykas. *Skatteverket* och *Svensk Försäkring*, med instämmande av *Svenska Bankföreningen*, har dock anført att om syftet är att tjänstepensionsförsäkringar ska vara undantagna bör undantaget, i stället för att tas bort, begränsas på samma sätt som görs i 3 kap. 3 § 1 IDKL, dvs. till att gälla endast om premier betalas av en arbetsgivare till förmån för en anställd som utför tjänster i Sverige. Regeringen instämmer med denna synpunkt och undantaget för pensionsförsäkringar i 3 kap. 2 § 1 IDKAL bör därför begränsas till att gälla endast i de fall då premier betalas av en arbetsgivare till förmån för en anställd som utför tjänster i Sverige. Härigenom får 3 kap. IDKAL en utformning som med avseende på pensionsförsäkringar överensstämmer med 3 kap. IDKL. Skatteverket ifrågasätter att ett sådant undantag kan göras. Enligt regeringens mening bör dock den begränsning av när undantaget är tillämpligt som nu föreslås anses vara sådan att den kompenserar för andra brister i skyddet mot att pensionsförsäkringarna används av utländska personer för att undandra sig beskattning i andra länder. Det bör dock samtidigt klargöras att detta innebär en sådan förändring av undantaget att det får anses utgöra ett nytt undantag som också det behöver utvärderas av Global Forum.

I punkt C.17 d i avsnitt VIII i CRS finns ett undantag från rapporteringsplikt för ett konto som uteslutande innehas av ett dödsbo om dokumentationen för kontot innefattar en kopia på den avlidnes testamente eller en dödsattest. Detta undantag har tagits in i svensk lag i 3 kap. 2 och 8 §§ IDKAL. Motsvarande undantag finns även i 3 kap. 3 och 17 §§ IDKL. Undantaget för konton som innehas av dödsbon har ingen tidsbegränsning. Undantaget är således tillämpligt så länge dödsboet består. Även om ett dödsbo normalt sett skiftas och därmed upphör inom en viss tid efter dödsfallet, finns det i svensk lagstiftning ingen absolut bortre tidsgräns för när ett dödsbo måste skiftas. Till följd av detta finns det en möjlighet för dödsbodelägarna att låta dödsboet förbli oskiftat under en lång tid. Under denna tid undviker delägare som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion att det lämnas sådana uppgifter om dödsboet som sedan ska utbytas med den andra staten eller jurisdiktionen genom automatiskt utbyte. Det kan ifrågasättas om en sådan ordning är förenlig med syftena bakom CRS. Ett sådant förfarande bör kunna betraktas som ett kringgående av CRS. För att förhindra detta bör tillämpligheten av undantaget för konton som innehas av dödsbon begränsas i tiden. Regeringen delar *Svenska Bankföreningens* uppfattning att när dödsbon förblir oskiftade under en längre tid sker det sannolikt i de flesta fallen av andra skäl än för att undgå beskattning. Enligt regeringens mening bör undantaget dock begränsas för att undvika att vissa personer börjar låta dessa konton bestå för att undvika rapportering enligt CRS, DAC och FATCA-avtalet. Begränsningen bör utformas så att konton som innehas av dödsbon är undantagna från rapporteringsplikt till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Därefter kan kontot komma att betraktas som ett rapporteringspliktigt konto om förutsättningarna för det är uppfyllda i övrigt. Detta bör gälla både undantaget enligt IDKAL och enligt IDKL. När det gäller dessa konton ska sådana intyganden som ska inhämtas avseende nya konton som innehas av enheter ska, i stället för att inhämtas när kontot öppnas, inhämtas senast vid utgången av det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

Svensk Försäkring, med instämmande av *Svenska Bankföreningen*, ifrågasätter den ändring som föreslogs i promemorian avseende definitionen av bred pensionsfond i 3 kap. 5 § IDKAL. Regeringen konstaterar att de förslagna ändringarna i 3 kap. 5 § IDKAL endast var följdändringar som föranleddes av att 3 kap. 2 § 1 förslags upphävas. Eftersom något sådant upphävande inte föreslås i denna lagrådsremiss, men ett andra stycke föreslås läggas till i 3 kap. 2 § IDKAL, bör följdändringar göras i 3 kap. 5 § IDKAL på så sätt att hänvisningarna till ”2 § 1” ändras till ”2 § första stycket 1” i stället för att de upphävs.

I 3 kap. 11 § IDKAL definieras sådana vilande konton som är undantagna från rapporteringsplikt. I paragrafens anges att ett annat konto än ett ”livförsäkringsavtal” under vissa förutsättningar är ett vilande konto. Paragrafen togs in med anledning av det som anges i punkt 9 i kommentaren till avsnitt III i CRS. Där anges att ett annat konto än ett ”livräntevalt” är ett vilande konto under vissa förutsättningar. Av misstag användes ordet ”livförsäkringsavtal” i stället i den svenska lagtexten. Detta misstag bör nu rättas till genom att ordet livförsäkringsavtal ersätts med ordet livräntevalt. I punkt 9 i kommentaren till avsnitt III i CRS anges

också ett ytterligare krav för att ett försäkringsavtal med kontantvärde ska anses vara ett vilande konto, nämligen att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har kommunicerat med kontohavaren angående kontot eller något annat av kontohavarens konton hos det institutet under de senaste sex åren. Detta krav togs av misstag inte in i den svenska lagstiftningen. Även detta bör nu rättas till genom att ett sådant krav förs in i 3 kap. 11 § när det gäller försäkringsavtal med kontantvärde.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 3 kap. 1, 2, 5 och 11 §§ IDKAL och 3 kap. 3 § IDKL.

5.8 Dokumentationsavgift införs

Regeringens förslag: En dokumentationsavgift ska tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som inte har samlat in och bevarat underlag för kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga finansiella konton eller underlag för bedömningen av om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte. Dokumentationsavgiften ska införas i form av en ny särskild avgift i skatteförfarandelagen.

Dokumentationsavgiften ska uppgå till 7 500 kronor för varje finansiellt konto som dokumentationsskyldigheten inte har uppfyllts för. Om två kontrolluppgifter ska lämnas om samma finansiella konto eller om uppgifter och dokumentation ska inhämtas och bevaras om samma finansiella konto enligt både lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet och lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, ska bara en dokumentationsavgift tas ut.

Skatteverket ska meddela ett beslut om dokumentationsavgift senast sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt. Dokumentationsavgiften ska vara betald senast den förfalldag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslut fattades.

Vid bedömningen av om beslut ska fattas om hel eller delvis befrielse från dokumentationsavgift ska det, utöver vad som gäller för särskilda avgifter i övrigt, även beaktas om bristen på dokumentation helt eller delvis även har lett till ett ingripande på grund av underlåtenhet att tillämpa bestämmelserna i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Ett föreläggande får inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som kan leda till dokumentationsavgift och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av dokumentationsavgiften om den som avgiften gäller har begärt omprövning av eller till förvaltningsrätten överklagat beslutet om dokumentationsavgift.

Det får inte ställas krav på säkerhet för att bevilja anstånd med dokumentationsavgiften.

En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut om dokumentationsavgift ska ha kommit in till Skatteverket inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet.

Skatteförfarandelagens bestämmelser om särskilt kvalificerad beslutsfattare ska gälla även för dokumentationsavgifter.

Sekretess ska gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i ärende om dokumentationsavgift. Sekretessen ska dock inte gälla beslut om dokumentationsavgift.

Prövningstillstånd ska inte krävas för överklagande av förvaltningsrättens beslut om dokumentationsavgift till kammarrätten.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslogs att Skatteverket ska fatta beslut om dokumentationsavgift senast två år från den dag då någon skyldighet inte längre finns att bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation om finansiella konton, i stället för senast sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt. I promemorian föreslogs en särskild bestämmelse om att Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av dokumentationsavgift om det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningsskyldige och framstå som oskäligt att betala avgiften. I promemorian föreslogs dokumentationsavgiften uppgå till 12 500 kronor i stället för 7 500 kronor.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Jönköping* menar att mycket talar för att förfarandet med dokumentationsavgift i allmänhet kommer att betraktas som administrativt. *Skatteverket* avstyrker förslaget som innebär att beslut om dokumentationsavgift ska fattas av särskilt kvalificerad beslutsfattare. Skatteverket menar vidare att prövningstillstånd bör krävas för överklagande av förvaltningsrättens beslut om dokumentationsavgift till kammarrätten. Skatteverket föreslår att ett beslut om dokumentationsavgift ska meddelas inom sex år efter det kalenderår som kontrolluppgiften avser. Skatteverket och *Svenska Bankföreningen* efterfrågar mer vägledning om situationer som kan motivera en tillämpning av bestämmelsen i 51 kap. 1 § SFL som innebär hel eller delvis befrielse från dokumentationsavgift. Skatteverket menar att dokumentationsavgiften har större likheter med kontrollavgift än med återkallelseavgift och att det därför inte är ändamålsenligt med en bestämmelse om att Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av dokumentationsavgift om det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningsskyldige och framstå som oskäligt att betala avgiften, oavsett om beslutet ska omprövas eller har överklagats. *Näringslivets regelnämnd* och *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, menar att det är oklart hur många avgifter som ska påföras om det skulle förekomma flera brister avseende samma konto. De frågar sig även om de rapporteringsskyldiga finansiella instituten ska påföras dokumentationsavgift i de fall då kontohavare avsiktligt eller oavsiktligt lämnat felaktiga uppgifter eller inte lämnat dokumentation. Näringslivets skattedelegation, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen*

och Svenskt Näringsliv, menar att innan en ny sanktionsavgift införs bör det utredas om möjligheten till vitesföreläggande inte är tillräcklig. De menar även att dokumentationsavgiften sannolikt skulle utgöra ett straff i Europakonventionens mening. De menar vidare att det måste finnas möjlighet att beakta att många dokumentationsavgifter tas ut vid bedömningen av om grund för befrielse föreligger. *Sparbankernas riksförbund* är tveksamt till att dokumentationsavgiften ska beräknas per person. *Svenska Bankföreningen* avstyrker förslaget. Svenska Bankföreningen ifrågasätter om utformningen av tidsfristen för beslut om dokumentationsavgift är tillräckligt samordnad. Även *Svensk Försäkring* avstyrker förslaget och menar att det kan leda till orimliga ekonomiska konsekvenser.

Skälen för regeringens förslag

Krav på nationella sanktioner

Av avsnitt IX i CRS och i bilaga I till DAC följer att det i varje stat eller jurisdiktion ska finnas regler och administrativa förfaranden för att säkerställa ett effektivt genomförande och en effektiv efterlevnad av de förfaranden för rapportering och åtgärder för kundkännedom som anges i CRS och i DAC 2. I detta inbegrips 1) regler för att förhindra att finansiella institut, fysiska personer eller förmedlare inför rutiner avsedda att kringgå förfarandena för rapportering och åtgärder för kundkännedom, 2) regler enligt vilka det krävs att rapporteringsskyldiga finansiella institut dokumenterar de åtgärder som vidtas och de bevis som åberopas för att genomföra förfarandena enligt CRS och DAC 2 samt lämpliga åtgärder för att inhämta dessa registrerade upplysningar, 3) administrativa förfaranden för att verifiera rapporteringsskyldiga finansiella instituts efterlevnad av förfaranden för rapportering och åtgärder för kundkännedom samt administrativa förfaranden för uppföljning med ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut när odokumenterade konton rapporteras, 4) administrativa förfaranden för att säkerställa att risken är fortsatt låg för att de enheter och konton som enligt nationell lagstiftning är icke rapporteringsskyldiga finansiella institut och undantagna konton ska användas för skatteundandragande och 5) effektiva verkställighetsbestämmelser för att komma tillrätta med bristande efterlevnad.

Vad gäller punkt 5 framgår bl.a. följande av kommentaren till CRS. I vissa fall kan den anti-kringgåenderegeln som avses i punkt 1 vara bred nog för att täcka in effektiv verkställighet för att komma till rätta med bristande efterlevnad. I andra fall kan en jurisdiktion ha regler om böter eller straffavgifter om en person inte tillhandahåller skattemyndigheten den information som begärs.

Den identifiering av rapporteringspliktiga konton som svenska finansiella institut ska göra enligt bestämmelserna i IDKL och IDKAL mynnar ut i att instituten ska lämna kontrolluppgifter om de identifierade kontona enligt 22 a kap. och 22 b kap. SFL. Av 37 kap. 2 § SFL följer att Skatteverket får förelägga den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. att fullgöra skyldigheten. Av 37 kap. 6 § SFL framgår bl.a. att Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara uppgiftsskyldig enligt 15–35 kap. att lämna uppgift som Skatteverket behöver för att kunna kontrollera skyldigheten. Av 44 kap.

2 § SFL följer att sådana förelägganden får förenas med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs. Skatteverket har således möjlighet att vidta tvångsåtgärder för att se till att rapporterings-skyldiga finansiella institut lämnar de uppgifter som krävs. Vite kan utdömas om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut efter föreläggande fortfarande inte lämnar de uppgifter som är skyldigt att lämna.

Svenska Bankföreningen efterfrågar ett tydliggörande av vad som ska sparas enligt IDKL och IDKAL respektive enligt SFL. I 39 kap. 3 § SFL anges att den som är uppgiftsskyldig enligt 15–35 kap. i skälig omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller annan lämplig dokumentation ska se till att det finns underlag för att fullgöra uppgiftsskyldigheten samt för kontroll av uppgiftsskyldigheten och beskattningen. Av 9 kap. 1 § första stycket SFF framgår att sådant underlag som avses i 39 kap. 3 § SFL ska bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår som underlaget avser. I 8 kap. 8 § IDKL respektive 8 kap. 9 § IDKAL anges att handlingar och uppgifter om åtgärder som vidtagits för att identifiera om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte ska bevaras i minst fem år från det att kontot avslutas. Regeringen konstaterar att eftersom identifieringen av ett konto som rapporteringspliktigt eller inte är avgörande för om kontrolluppgift ska lämnas om kontot eller inte är sådana uppgifter och dokumentation som enligt IDKL och IDKAL ska inhämtas om och från kontohavare eller personer med bestämmande inflytande sådant underlag för att fullgöra uppgiftsskyldigheten samt för kontroll av uppgiftsskyldigheten som avses i 39 kap. 3 § SFL. Bestämmelserna i IDKL och IDKAL respektive SFL kan således överlappa varandra. Uppgifter eller dokumentation som avser det finansiella kontot och inte kontohavarna eller personerna med bestämmande inflytande som sådana, t.ex. om tillgångar och inkomster på kontot, omfattas dock inte av dokumentationsskyldigheten enligt IDKL och IDKAL men utgör underlag för kontrolluppgift på det sätt som anges i 39 kap. 3 § SFL. Det kan i detta sammanhang nämnas att även om bestämmelserna överlappar varandra kan inte mer än en dokumentationsavgift vid något tillfälle tas ut per finansiellt konto och år.

I samband med att Sveriges lagstiftning utvärderades av Global Forum uppmärksammades det att det finns brister när det gäller åtgärder för att se till att rapporteringsskyldiga finansiella institut lever upp till sina skyldigheter att samla in och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation på det sätt som anges i 4–7 kap. och 8 kap. 8 § IDKL, 4–7 kap. och 8 kap. 9 § IDKAL samt 39 kap. 3 § SFL och 9 kap. 1 § första stycket SFF med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap SFL. *Svenska Bankföreningen* och *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna* och *Svenskt Näringsliv*, menar att innan en ny sanktionsavgift införs bör det utredas om möjligheten till vitesföreläggande inte är tillräcklig. Svenska Bankföreningen menar också att det kan ifrågasättas om det är lämpligt och förenligt med Europakonventionen att i samma lag bibehålla två olika sanktionsmöjligheter för samma typ av förseelse. Regeringen vill därför framhålla dels att inhämtande och bevarande av dokumentation inte är en sådan uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. SFL som Skatteverket kan förelägga någon att fullgöra enligt 37 kap. 2 § SFL, dels att det rent allmänt torde finnas hinder från att förelägga någon vid vite

att fullgöra någonting som är omöjligt, t.ex. att inkomma med dokumentation som det har klarlagts inte existerar. Dokumentationsavgiften som föreslås nedan kan dock, och uppfyller sitt syfte genom att, påföras just när dokumentation inte har samlats in och bevarats. Det är således, enligt regeringens mening, fråga om två olika typer av förseelser.

Införande av dokumentationsavgift

Mot denna bakgrund bör en avgift, dokumentationsavgift, tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som inte samlar in, dokumenterar och bevarar underlag för kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga finansiella konton eller underlag för bedömningen av om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte.

Som skäl för att avstyrka förslaget anför *Svenska Bankföreningen* i huvudsak följande. Dokumentationsavgiftens storlek och villkoren för att den ska tas ut står inte i rimlig proportion till bakomliggande syften och ändamål med CRS och FATCA-avtalet. Regelverket syftar inte till att stärka Sveriges skatteintäkter. Alla länder som deltar i den multilaterala överenskommelsen ska följa samma standard och riktlinjer. Regelverket lämnar dock mycket öppet för enskilda länders överväganden. Syftet är att uppnå en allmänpreventiv effekt. Uppgifterna kan inte läggas till grund för beskattning på samma sätt som kontrolluppgifter i Sverige gör. Alla de uppgifter som lämnas kan inte bearbetas av skattemyndigheterna i mottagande länder. Sanktioner bör inte införas om det inte tydligt framgår att uppgiftslämnandet i Sverige har sådana brister att strängare sanktioner bör införas. Det kan ta flera år innan brister upptäcks i och påtalas av ett annat land. Det saknas jämförelser med hur denna fråga hanteras i andra länder. Avgiften riskerar att medföra att finansiella institut hellre rapporterar ett konto än att riskera dokumentationsavgift. Det kan innebära att fler personer rapporteras även om de inte ska beskattas. Utrymmet för bedömningar är större när det gäller dokumentationsavgift än när det gäller kontrollavgift och verkningarna kan få helt andra proportioner. Det kan också behöva göras en analys om EU:s nya dataskyddsförordning kan innebära att annan lagstiftning eventuellt bör följdändras. *Svensk Försäkring* anför som grund för att avstyrka förslaget att det kan leda till orimliga ekonomiska konsekvenser.

Med anledning av detta vill regeringen anföra följande. Bestämmelser om nationella regler och administrativa förfaranden för att säkerställa ett effektivt genomförande finns som redan nämnts i avsnitt IX i CRS och bilaga I till DAC. Sverige är bundet att ha sådana regler och administrativa förfaranden. Vid det ursprungliga genomförandet av CRS och DAC 2 infördes det ingen sanktion för brister i dokumentation eftersom bedömningen gjordes att det inte var nödvändigt. Sveriges avtalsparter och andra medlemsstater i EU m.fl. har nu emellertid, inom ramen för Global Forum, konstaterat att bestämmelser om en sådan sanktion behöver finnas i nationell rätt för att lagstiftningen ska anses leva upp till kraven i CRS. Denna tidiga utvärdering av Global Forum har gjorts just för att tillförsäkra att alla länder följer samma standard och riktlinjer. Förslaget att införa en dokumentationsavgift föranleds inte av att det skulle finnas något konkret som talar för att det föreligger brister

avseende dokumentation i Sverige, utan av att CRS och DAC, enligt vad som fastställts av Global Forum, innebär att sådana bestämmelser ska finnas i nationell rätt. Regelverket har troligen en preventiv effekt till följd av att alla länder har åtagit sig att genomföra bestämmelserna i nationell rätt. Regeringen delar uppfattningen att utrymmet för bedömningar är större när det gäller dokumentationsavgift än när det gäller kontrollavgift och att verkningarna kan få större proportioner, se t.ex. vad som anges nedan om befrielse från avgift, kvalificerad beslutsfattare hos Skatteverket och prövningstillstånd i kammarrätten. Möjligheten till befrielse från dokumentationsavgift har även betydelse för det som Svenska Bankföreningen anför om proportionalitet. När det gäller att det kan ta lång tid innan en brist upptäcks hänvisar regeringen till vad som sägs nedan om tidsfristen för att besluta om dokumentationsavgift. När det gäller frågan om en analys av EU:s dataskyddsförordning hänvisar regeringen till propositionen Anpassningar av vissa författningar inom skatt, tull och exekution till EU:s dataskyddsförordning (prop. 2017/18:95). Även med beaktande av att det finns möjligheter till befrielse från avgiften kan det enligt regeringens mening övervägas om dokumentationsavgiften ska bestämmas till ett lägre belopp än det som föreslogs i promemorian, se vidare om detta nedan.

Dokumentationsavgiften bör såsom förseningsavgift, skattetillegg, återkallelseavgift och kontrollavgift utgöra en särskild avgift i skatteförfarandelagen. Det innebär bl.a. att bestämmelserna i 51 kap. 1 § SFL om befrielse från särskilda avgifter blir tillämpliga på dokumentationsavgiften. Bestämmelserna innebär att Skatteverket ska besluta om hel eller delvis befrielse från en särskild avgift om det är oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp. Det ska särskilt beaktas t.ex. om den felaktighet eller passivitet som har lett till avgiften kan antas ha berott på ålder, hälsa eller liknande förhållande, om det är fråga om en felbedömning av en regel eller betydelsen av faktiska förhållanden, om avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten eller om det har varit fråga om en oskäligt lång handläggningstid. Eftersom Skatteverket och Svenska Bankföreningen efterfrågar mer vägledning om situationer som kan motivera en tillämpning av bestämmelsen i 51 kap. 1 § SFL, kan följande sägas. I 51 kap. 1 § andra stycket 2 anges att det vid bedömningen särskilt ska beaktas om avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten. Ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut kan ha ett stort antal konton. Om det föreligger mer systematiska brister i hur ett institut dokumenterar konton skulle det därför kunna uppstå en situation där det finns grund för att ta ut ett stort antal dokumentationsavgifter för ett och samma år. Även om systematiska brister, enligt regeringens mening, normalt sett bör anses mer allvarliga än enstaka brister, kan det sammanlagda beloppet av dokumentationsavgifter bli så högt att det inte kan anses stå i proportion till felaktigheten att ta ut samtliga avgifter med fullt belopp. Detta torde också besvara det som *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, anför om befrielse vid många dokumentationsavgifter. Enligt regeringens mening bör det vidare kunna vara aktuellt med befrielse från en dokumentationsavgift om den bristande dokumentationen är hänförlig till ett konto vars balans eller värde uppgår till ett litet belopp. *Näringslivets*

regelnämnd Svenska Bankföreningen och Näringslivets skattedelegation, med instämmande av Företagarna och Svenskt Näringsliv, menar att det är oklart hur många avgifter som ska påföras om det skulle förekomma flera brister avseende samma konto. De frågar sig även om de rapporteringsskyldiga finansiella instituten ska påföras dokumentationsavgift i de fall då kontohavare avsiktligt eller oavsiktligt lämnat felaktiga uppgifter eller inte lämnat dokumentation. Regeringen vill därför förklara följande. Den föreslagna 49 b kap. 2 § SFL är utformad på ett sådant sätt att en dokumentationsavgift kan påföras per finansiellt konto. Bara en avgift ska påföras om kontrolluppgift ska lämnas enligt både 22 a kap. och 22 b kap. för samma finansiella konto. En kontrolluppgift lämnas årligen för ett konto. Det innebär alltså att antalet brister i dokumentationen avseende en kontrolluppgift saknar betydelse för hur många dokumentationsavgifter som kan påföras per konto. Endast en dokumentationsavgift kan påföras per år och konto. I IDKL och IDKAL finns bestämmelser om identifiering av sådana rapporteringspliktiga konton som kontrolluppgifter ska lämnas om. I vissa fall ska dokumentation inhämtas från kontohavare eller personer med bestämmande inflytande över enheter som är kontohavare, t.ex. intyganden. Utgångspunkten är att ett finansiellt institut får förlita sig på denna dokumentation. Institutet kan då inte anses ha brustit i att dokumentera kontot endast för att kontohavaren eller personen med bestämmande inflytande har uppgett felaktiga uppgifter. Det finns dock bestämmelser om att institutet måste bedöma tillförlitligheten av dokumentationen och, om den inte är tillförlitlig, inhämta ytterligare dokumentation. Om det i ett sådant fall är klart att dokumentationen inte är tillförlitlig men det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ändå inte har försökt inhämta föreskriven ytterligare dokumentation är det en brist i dokumentationen av kontot. Om ett konto förblir odokumenterat till följd av att det inte är möjligt för institutet att inhämta föreskriven dokumentation från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande innebär det inte att institutet brustit i sin dokumentation, så länge institutet gjort vad som kan förväntas för att inhämta dokumentationen i enlighet med bestämmelserna i IDKL och IDKAL. Detta gäller även om kontot skulle vara en advokats klientmedelskonto.

När det gäller vilken dokumentation och vilket underlag som ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska lägga till grund för att avgöra om ett finansiellt konto är rapporteringspliktigt, och därmed omfattas av kontrolluppgiftsskyldighet enligt 22 a eller 22 b kap. SFL, hänvisar IDKL och IDKAL i flera avseenden till uppgifter som inhämtas enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen). Bestämmelser om bevarande av handlingar och uppgifter finns i 5 kap. 3 och 4 §§ penningtvättslagen. Tillsynsmyndigheten kan ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelserna i penningtvättslagen. Bestämmelser om ingripanden finns t.ex. i 7 kap. 10 § penningtvättslagen och i 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Ett sådant ingripande kan exempelvis ske genom att utfärda ett föreläggande att göra rättelse eller genom beslut om sanktionsavgift. En brist i skyldigheten att samla in och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation enligt IDKL, IDKAL och SFL kan således samtidigt utgöra en

överträdelse av annan lagstiftning på grund av att bestämmelserna i penningtvättslagen inte följts. Bestämmelser bör därför införas om att det, vid bedömningen av om beslut ska fattas om hel eller delvis befrielse från dokumentationsavgift, även ska beaktas om bristen på dokumentation helt eller delvis även har föranlett ett ingripande på grund av att bestämmelserna i penningtvättslagen inte har följts. Frågan om dubbelprövningsförbudet kan aktualiseras i dessa fall behandlas nedan i detta avsnitt.

I 50 kap. SFL finns bestämmelser om kontrollavgift. Kontrollavgift ska tas ut om Skatteverket vid tillsyn eller kontrollbesök finner att den som är skyldig att använda kassaregister inte fullgör denna skyldighet eller inte har lämnat vissa uppgifter om de kassaregister som finns i verksamheten (50 kap. 1 §). Kontrollavgift ska även tas ut om Skatteverket vid kontrollbesök finner att den som är skyldig att dokumentera identifikationsuppgifter i en personalliggare eller tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras inte fullgör sin skyldighet, inte håller personalliggaren tillgänglig för Skatteverket i verksamhetslokalen eller inte har lämnat vissa uppgifter (50 kap. 3 §). Kontrollavgiften är som huvudregel 12 500 kronor. När det gäller kontrollavgift som avser personalliggare tillkommer 2 500 kronor för varje person som vid kontrollen är verksam och inte är dokumenterad i en tillgänglig personalliggare. *Svenska Bankföreningen* anför att dokumentationsavgiften inte är jämförbar med kontrollavgift eftersom utrymmet för bedömningar är större när det gäller dokumentationsavgift än när det gäller kontrollavgift och verkningarna kan få helt andra proportioner. Bankföreningen menar att den i promemorian föreslagna dokumentationsavgiften är oproportionerligt hög. I promemorian föreslogs att dokumentationsavgiften ska uppgå till 12 500 kronor för varje kontrolluppgift som dokumentations-skyldigheten inte har uppfyllts för. Om två kontrolluppgifter ska lämnas om samma finansiella konto till följd av att det identifierats som rapporteringspliktigt enligt både IDKL och IDKAL, bör dock bara en dokumentationsavgift tas ut. Regeringen konstaterar att det finns både likheter och skillnader mellan dokumentationsavgift och kontrollavgift. Båda avgifterna kan påföras om det föreligger brister i skyldigheten att ha viss dokumentation tillgänglig. Dokumentationsavgiften tas dock ut per finansiellt konto, vilket kan vara ett stort antal hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut, medan den sammanlagda kontrollavgiften för avsaknad av personalliggare eller kassaregister är 12 500 kronor. I fråga om personalliggare tillkommer dock ett belopp om 2 500 kronor för varje person som vid kontrollen är verksam och inte är dokumenterad i en tillgänglig personalliggare. Enligt regeringens mening är det rimligt att dokumentationsavgiftens belopp bestäms till en nivå som ligger mitt emellan 2 500 kronor och 12 500 kronor. Dokumentationsavgiften bör således uppgå till 7 500 kronor. *Sparbankernas riksförbund* är tveksamt till att dokumentationsavgiften ska beräknas per person. Regeringen vill därför klargöra att avgiften uppgår till 7 500 kronor per finansiellt konto eller kontrolluppgift. Ett finansiellt konto kan ha flera kontohavare och personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare. Vidare hänvisar regeringen till vad som sägs nedan om befrielse från dokumentationsavgift.

Skatteverket föreslår att den tidpunkt då ett beslut om dokumentationsavgift senast ska fattas ska bestämmas till inom sex år efter det kalenderår som kontrolluppgiften avser. Skälen för detta är att det enligt Skatteverket mening framstår som en bättre lösning om tidsfristen för ett beslut om dokumentationsavgift är densamma i samtliga situationer. Eftersom tidpunkten då skyldigheten att bevara uppgifter och dokumentation upphör är olika beroende på vilka bestämmelser som tillämpas, blir även tidsfristen för när beslut om dokumentationsavgift ska fattas olika om denna kopplas till tidpunkten då skyldigheten att bevara uppgifter och dokumentation upphör. Även *Svenska Bankföreningen* ifrågasätter om utformningen av tidsfristen för beslut om dokumentationsavgift är tillräckligt samordnad. Regeringen delar Skatteverkets och Svenska Bankföreningens uppfattning i detta avseende. En bestämmelse bör därför tas in om att Skatteverket ska meddela ett beslut om dokumentationsavgift senast sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot var rapporteringspliktigt. Liksom för kontrollavgift och återkallelseavgift, bör dokumentationsavgiften vara betald senast den förfalldodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslut fattades.

Dokumentationsavgift föreslås tas ut med 7 500 kronor för varje finansiellt konto som dokumentationsskyldigheten inte har uppfyllts för. Eftersom ett rapporteringskyldigt finansiellt institut kan vara kontrolluppgiftsskyldig avseende många konton, skulle det kunna uppstå situationer då ett finansiellt institut som har mer systematiska brister i sin dokumentation påförs ett större antal dokumentationsavgifter. Det kan innebära betydande svårigheter om instituten tvingas betala många dokumentationsavgifter vid ett och samma tillfälle. I 63 kap. SFL finns vissa anståndsbestämmelser som kan tillämpas vid påförandet av en dokumentationsavgift.

Fråga är om ytterligare anståndsregler behöver införas. Enligt 63 kap. 7 § SFL ska Skatteverket i vissa fall av omprövningar och överklaganden automatiskt bevilja anstånd med betalning av skattetillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift. Anståndstiden är begränsad till som längst tre månader efter dagen för Skatteverkets eller förvaltningsrättens beslut. Bakgrunden till bestämmelsen är att skattetillägg i den europeiska konventionens av den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) mening har ansetts utgöra en anklagelse för brott som medger rätt till domstolsprövning (artikel 6 i Europakonventionen). Som framgår nedan i detta avsnitt kan det inte uteslutas att påförande av dokumentationsavgift kan komma att bedömas som en anklagelse för brott enligt Europakonventionen. Mot denna bakgrund bör bestämmelsen i 63 kap. 7 § SFL även omfatta dokumentationsavgift.

Enligt 63 kap. 5 § SFL ska anstånd beviljas om den som är skyldig att betala skatt har begärt omprövning av eller överklagat beslutet och det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningsskyldige eller annars framstå som oskäligt att betala skatten. Bestämmelsen är begränsad till att gälla fall av omprövning eller överklagande och anståndstiden är som längst tre månader efter dagen för beslutet (63 kap. 6 § SFL). I promemorian föreslogs även en anståndsbestämmelse för att

undvika betydande skada som skulle gälla generellt, dvs. inte vara begränsad till överklagande- och omprövningsfall som 63 kap. 5 § SFL. *Skatteverket* menar att en sådan bestämmelse inte är ändamålsenlig och att dokumentationsavgiften har större likheter med kontrollavgift än med återkallelseavgift. Regeringen delar Skatteverkets uppfattning att dokumentationsavgiften i många avseenden har större likheter med kontrollavgift än med återkallelseavgift. Det som talar för införandet av en generell bestämmelse för undvikande av betydande skadeverkningar är att antalet dokumentationsavgifter för ett och samma rapporteringsskyldiga finansiella institut, som redan nämnts, kan bli stort och det sammanlagda beloppet därmed betydande. Som nämnts ovan bör det i de situationerna dock finnas utrymme för hel eller delvis befrielse från dokumentationsavgift. Mot denna bakgrund finns det enligt regeringens mening inte skäl att införa en sådan bestämmelse för undvikande av betydande skadeverkningar i andra fall än i fall av omprövning eller överklagande. I likhet med vad som gäller för skattetillägg, kontrollavgift och återkallelseavgift i omprövnings- och överklagandefall bör det införas ett förbud mot att kräva säkerhet för att bevilja anstånd med dokumentationsavgift.

Ränta på beloppet tas ut enligt bestämmelserna i 65 kap. SFL om kostnadsränta vid anstånd.

Eftersom det inte är uteslutet att påförande av dokumentationsavgift ska betraktas som en anklagelse om brott enligt Europakonventionen (se vidare om detta nedan) bör ett föreläggande inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som kan leda till dokumentationsavgift och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Detta torde innebära att Skatteverket inte vid vite (med stöd av 37 kap. 7 § och 44 kap. 2 § SFL) kommer att kunna förelägga ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut att komma in med sådant underlag som avses i 39 kap. 3 § SFL, 8 kap. 8 § IDKL eller 8 kap. 9 § IDKAL.

Enligt 66 kap. 7 § första stycket respektive 67 kap. 12 § första stycket SFL ska en begäran om omprövning eller ett överklagande enligt huvudregeln ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut. För vissa typer av beslut ska en begäran om omprövning eller ett överklagande dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet (66 kap. 7 § andra stycket respektive 67 kap. 12 § andra stycket SFL). Det gäller bl.a. beslut om registrering och uppgifts- eller dokumentationskyldighet. Tidsfristen för begäran om omprövning och överklagande av beslut om dokumentationsavgift bör bestämmas till två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet. Detta överensstämmer med vad som gäller för kontrollavgift och återkallelseavgift.

Skatteverket avstyrker förslaget som innebär att beslut om dokumentationsavgift ska fattas av särskilt kvalificerad beslutsfattare. Skatteverket menar att kontrollavgift och den nu aktuella dokumentationsavgiften ska tas ut med fasta belopp och att rekvisiten för tillämpning får sägas vara jämförelsevis okomplicerade samt att det även med beaktande av att dokumentationsavgift någon gång skulle kunna aktualiseras i ett flertal samtida ärenden ska beslut, till skillnaderna från när det gäller skattetillägg och återkallelseavgift, kunna fattas utan att det görs av en särskilt

kvalificerad beslutsfattare. Skatteverket menar vidare att prövnings-tillstånd bör krävas för överklagande av förvaltningsrättens beslut om dokumentationsavgift till kammarrätten. Regeringen vill dock framhålla att ett beslut om dokumentationsavgift kan innebära att betydligt mer komplicerade bedömningar behöver göras än när det gäller kontroll-avgift. Ett beslut om dokumentationsavgift kan exempelvis medföra att en bedömning behöver göras om en enhet är ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut enligt IDKL eller IDKAL. Detta i kombination med att det kan bli aktuellt att fatta beslut om ett flertal dokumentationsavgifter för ett finansiellt institut samtidigt medför enligt regeringens mening att bestämmelserna i 66 kap. 5 § om särskilt kvalificerad beslutsfattare vid omprövning bör gälla för dokumentationsavgiften.

Dokumentationsavgift och dubbelprövningsförbudet

I Europakonventionen finns civila och politiska rättigheter reglerade.

I artikel 4.1 i sjunde tilläggsprotokollet till konventionen regleras principen om att den som en gång blivit dömd eller frikänd av domstol för ett brott ska vara skyddad mot nytt åtal och ny dom för samma brott. Rättigheten eller förbudet har många benämningar: dubbelbestraffningsförbudet, mer korrekt dock dubbelprövningsförbudet, förbudet mot dubbla förfaranden och den latinska benämningen *ne bis in idem* (ej två gånger i samma sak). I det följande används uttrycket dubbelprövningsförbudet. I Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EU:s rättighetsstadga) finns också en bestämmelse om dubbelprövningsförbudet. En viktig skillnad mot Europakonventionen med tillhörande lag är att EU:s rättighetsstadga bara gäller vid tillämpning av unionsrätten.

Artikel 4 i sjunde tilläggsprotokollet har följande lydelse på svenska.

- 1 Ingen får lagföras eller straffas på nytt i en brottmålsrättegång i samma stat för ett brott för vilket han redan blivit slutligt frikänd eller dömd i enlighet med lagen och rättegångsordningen i denna stat.
- 2 Bestämmelserna i föregående punkt skall inte utgöra hinder mot att målet tas upp på nytt i enlighet med lagen och rättegångsordningen i den berörda staten, om det föreligger bevis om nya eller nyuppdagade omständigheter eller om ett grovt fel har begåtts i det tidigare rättegångsförfarandet, vilket kan ha påverkat utgången i målet.
- 3 Avvikelse får inte ske från denna artikel med stöd av artikel 15 i konventionen.

Av ordalydelsen i punkt 1 framgår tydligt att dubbelprövningsförbudet är begränsat till att gälla samma rättssubjekt. Vidare skyddar bestämmelsen bara mot lagföring inom en och samma stat. I andra delar är bestämmelsen inte lika tydlig. Detta gäller bl.a. frågor om vad som avses med att lagföras eller straffas eller vad som utgör samma brott. Förenklat kan dock sägas att bestämmelsen avser att förhindra att samma person prövas för samma brott två gånger. Det kan framhållas att dubbelprövningsförbudet inte förbjuder att flera straff döms ut för samma brott, utan att samma brott prövas på nytt, dvs. vid olika tillfällen.

Enligt Europadomstolen måste begreppen ”lagföring” och ”straff” i artikel 4.1 tolkas med utgångspunkt i begreppen ”anklagelse för brott” och ”straff” i artikel 6 punkt 1 och artikel 7 punkt 1 i Europakonventionen (*Zolotukhin mot Ryssland*, no 14939/03, den 10 februari 2009).

I fråga om tolkningen av begreppet ”anklagelse för brott” enligt artikel 6.1 har Europadomstolen genom avgörande i målet *Engel m.fl. mot Nederländerna*, no 5100/71 m.fl., den 8 juni 1976, etablerat tre kriterier (de s.k. ”Engelkriterierna”) som ska tillämpas vid en prövning av om en sanktion är att bedöma som anklagelse för brott i Europakonventionens mening. De tre kriterierna är:

1. klassificering i inhemsk rätt,
2. gärningens art, och
3. den påföljd som kan komma i fråga.

Vid bedömningen av om en handling omfattas av artikel 6.1 måste utgångspunkten, enligt domstolen, vara hur en viss handling klassificeras i inhemsk rätt. Klassificeringen utgör dock enligt domstolen enbart en utgångspunkt för bedömningen. Av större betydelse är gärningens art samt den påföljd som en person riskerar att dömas till. I fråga om gärningens art har det betydelse om det rör sig om en gärning som kan utföras av vem som helst och mot vilken lagstiftaren har velat införa ett allmänt förbud eller om det är fråga om en kränkning av förhållningsregler för en viss avgränsad grupp personer med särskild ställning och särskilda skyldigheter.

Utgångspunkten är att det andra och tredje kriteriet är alternativa i förhållande till varandra. För det fall att de sedda var för sig inte ger något klart svar på frågan om ett förfarande innefattar en anklagelse för brott, kan dock den kumulativa effekten av dem föranleda en sådan slutsats.

Engelkriterierna har kommit att tillämpas i ett stort antal avgöranden där Europadomstolen funnit att sådant som i olika staters interna rättsordningar inte bedöms utgöra anklagelse för brott ändå omfattas av artikel 6.1 i Europakonventionen. I Europadomstolens praxis anses till exempel det svenska skattetillägget omfattas av artikel 6.1 i Europakonventionen. I domstolens avgörande i målet *Janosevic mot Sverige*, no 34619/97, den 23 juli 2002, konstaterade domstolen att tillägget kunde drabba samtliga svenska skattebetalare och hade ett avskräckande och bestraffande syfte. Därmed var tillägget enligt domstolen att jämställas med ”anklagelse för brott”.

Dokumentationsavgift ska tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som inte dokumenterar och bevarar underlag för kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga finansiella konton eller underlag för bedömningen av om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte. Avgiften ska tas ut med 7 500 kronor för varje kontrolluppgift som dokumentationsskyldigheten inte har uppfyllts för. Det finns möjlighet att få hel eller delvis befrielse från avgiften.

Fråga är nu om aktuell dokumentationsavgift kan vara att betrakta som en anklagelse för brott enligt Europakonventionen.

Dokumentationsavgiften är enligt nationell rätt inte en straffrättslig utan en administrativ sanktion. Reglerna om dokumentationsavgift kan endast beröra sådana rapporteringsskyldiga finansiella institut som avses

i IDKL eller IDKAL. Det innebär t.ex. att dokumentationsavgift inte kan tas ut av fysiska personer.

Vad gäller sanktionens storlek är den relativt begränsad per kontrolluppgift som dokumentationsskyldigheten inte har uppfyllts för. Eftersom ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut kan ha ett stort antal finansiella konton som det ska lämnas kontrolluppgift om enligt 22 a och 22 b kap. SFL kan det dock tänkas att ett större antal dokumentationsavgifter tas ut från samma institut om det skulle uppdragas att det föreligger systematiska brister i dokumentationen hos institutet. Det kan inte uteslutas att påförande av dokumentationsavgift kan komma att bedömas som en anklagelse för brott enligt Europakonventionen.

Vid införandet av penningtvättslagen uteslöts det inte att ingripande i form av sanktionsavgift kan vara att betrakta som en anklagelse för brott. De olika sanktionerna kan komma att påföras samma finansiella institut, dvs. samma person.

Om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut inte har uppfyllt sina skyldigheter att samla in och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation på det sätt som anges i 4–7 kap. och 8 kap. 8 § IDKL, 4–7 kap. och 8 kap. 9 § IDKAL samt 39 kap. 3 § SFL och 9 kap. 1 § första stycket SFF, är det inte uteslutet att dubbelprövningsförbudet i vissa fall skulle kunna komma att aktualiseras om samma handlingar, uppgifter och dokumentation samtidigt måste samlas in och bevaras enligt penningtvättslagen och ingripande därför kan ske enligt den lagen.

Som nämnts ovan berör dokumentationsavgiften endast rapporteringsskyldiga finansiella institut som avses i IDKAL och IDKL. Fysiska personer berörs inte i något fall. De rapporteringsskyldiga finansiella instituten utgör en begränsad krets av personer som åläggs en särskild skyldighet att identifiera och lämna uppgifter om utländska personers tillgångar och kapitalinkomster i syfte att förhindra skatteundandragande. Dokumentationsskyldigheten ingår som ett led i dessa skyldigheter. *Kammarrätten i Jönköping* menar att mycket talar för att förfarandet med dokumentationsavgift i allmänhet kommer att betraktas som administrativt. *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, menar att dokumentationsavgiften sannolikt skulle utgöra ett straff i Europakonventionens mening. Även om det, som nämnts, inte kan uteslutas, finns det enligt regeringens mening omständigheter som talar emot att påförande av dokumentationsavgift ska bedömas som en anklagelse om brott.

Det anses inte nödvändigt att i detta lagstiftningsärende föreslå någon särskild reglering av dubbelprövningsförbudet. För det fall att det trots allt i praktiken skulle komma att bedömas att påförandet av dokumentationsavgift och en annan sanktion i ett enskilt fall omfattas av dubbelprövningsförbudet, kan påminnas om att Europakonventionen gäller som lag här i landet och att myndigheterna ska tillämpa dess regler. Om dubbelprövningsförbudet inte aktualiseras kan den i detta avsnitt föreslagna regeln, om befrielse från dokumentationsavgift när det är oskäligt att ta ut en dokumentationsavgift med fullt belopp till följd av att bristen på dokumentation helt eller delvis även har föranlett ett ingripande enligt penningtvättslagen, i stället komma att aktualiseras.

Sekretess

Enligt 27 kap. 2 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i bl.a. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt och ärende om kassaregister enligt SFL. Av paragrafens andra stycke framgår bl.a. att sekretessen inte gäller beslut om kontrollavgift enligt 50 kap. SFL. Bestämmelsen har inte något skaderekvisit. Sekretessen är alltså absolut.

I likhet med det som gäller för uppgifter i ärenden om kontrollavgift, bör sekretess gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i ärende om dokumentationsavgift. Sekretessen bör dock, liksom det som gäller för beslut om kontrollavgift, inte gälla beslut om dokumentationsavgift. Bestämmelser om detta bör tas in i 27 kap. 2 § OSL.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 1 kap. 1 §, 3 kap. 17 §, 44 kap. 3 § 52 kap. 1 §, 62 kap. 8 §, 63 kap. 1, 7 och 8 §§, 66 kap. 5 och 7 §§ och 67 kap. 12 § SFL och 27 kap. 2 § OSL. Vidare införs två nya paragrafer, 51 kap. 2 § och 52 kap. 8 c § SFL, och ett nytt kapitel, 49 b kap. SFL.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

6.1 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

<p>Regeringens förslag: Ändringarna i offentlighets- och sekretesslagen ska träda i kraft den 1 januari 2019.</p>
--

Promemorians förslag: Överensstämmer inte med regeringens. I promemorian föreslogs ikraftträdandet vara den 1 december 2018.

Remissinstanserna: Inga remissynpunkter har lämnats som har anknytning till denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Ändringen i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) avser sekretess i ärenden om dokumentationsavgift. Bestämmelserna om dokumentationsavgift föreslås träda i kraft den 1 januari 2019 (se avsnitt 6.2). Även ändringen i offentlighets- och sekretesslagen bör därför träda i kraft den 1 januari 2019.

6.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

<p>Regeringens förslag: Ändringarna i skatteförfarandelagen ska träda i kraft den 1 januari 2019.</p>
--

Bestämmelserna om dokumentationsavgift ska tillämpas i fråga om dokumentation som samlas in eller ska samlas in efter den 31 december 2018 och i fråga om dokumentation som finns tillgänglig den 1 januari 2019 och ska bevaras.

Ändringarna som gäller kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga konton ska tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslogs ikraftträdandet vara den 1 december 2018. Övriga ändringar föreslogs tillämpas på uppgifter som avser kalenderåret 2018.

Remissinstanserna: *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, anför att det är mer rimligt att de nya bestämmelserna tillämpas på uppgifter som avser kalenderåret 2019 i stället för 2018 som föreslogs i promemorian.

Skälen för regeringens förslag: Ändringarna i skatteförarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, görs med anledning av påpekanden som gjorts med avseende på den svenska lagstiftningen inom ramen för en utvärdering som gjorts av det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum). Därutöver tas det in bestämmelser om att en kontrolluppgift om ett odokumenterat konto ska innehålla uppgift om saldo eller värde och bestämmelser om att en kontrolluppgift om ett rapporteringspliktigt konto som innehas av en enhet även ska innehålla uppgift om på vilket sätt personer med bestämmande inflytande har inflytande över enheten. Även några andra justeringar görs. Ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Ändringarna bör därför träda i kraft den 1 januari 2019.

Med undantag för bestämmelserna om dokumentationsavgift som behandlas i avsnitt 5.8 och bestämmelsen om att uppgift ska lämnas om saldo eller värde i kontrolluppgift om ett odokumenterat konto, innebär ändringarna vissa lagtekniska tydliggöranden som inte medför någon ändring i sak. Ändringarna bör tillämpas i fråga om uppgifter som avser 2019. Kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL för kalenderåret 2019 ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj 2020.

Bestämmelsen om att en kontrolluppgift om ett odokumenterat konto ska innehålla uppgift om saldo eller värde vid utgången av året innebär inte någon ny kontrolluppgiftsskyldighet utan endast att en ytterligare uppgift ska lämnas i kontrolluppgiften för ett redan identifierat konto. Saldot eller värdet för kalenderåret 2019 kan fastställas först den 1 januari 2020. Bestämmelsen bör tillämpas i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019.

De nya bestämmelserna om dokumentationsavgift tar sikte på skyldigheten att samla in och bevara underlag för kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. Sådana kontrolluppgifter ska som redan nämnts ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj. Kontrolluppgifter lämnas per kalenderår. Dokumentationsavgiften är en sanktionsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte samlar in och bevarar viss dokumentation. Eftersom bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019, bör de inte tillämpas på brister i dokumentationen som

uppstått dessförinnan. Bestämmelserna om dokumentationsavgift bör därför tillämpas i fråga om dokumentation som samlas in eller ska samlas in efter den 31 december 2018 och i fråga om dokumentation som finns tillgänglig den 1 januari 2019 och ska bevaras.

6.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

Regeringens förslag: Ändringarna i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet ska träda i kraft den 1 januari 2019.

Ändringarna som innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut ska inhämta intyganden från kontohavare eller personer med bestämmande inflytande innan ett konto öppnas, ska tillämpas på konton som öppnas efter den 31 december 2018.

I fråga om bestämmelserna som innebär att undantaget för konto som innehas av dödsbo endast ska gälla till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade, ska bestämmelserna i den nya lydelsen tillämpas på konton som öppnas efter den 1 januari 2019.

Ändringarna som avser definitionerna av begreppen kontantvärde och kontohavare ska tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslogs ikraftträdandet vara den 1 december 2018. Ändringarna av definitionerna av begreppen kontantvärde och kontohavare föreslogs tillämpas på uppgifter som avser kalenderåret 2018. I promemorian föreslogs att begränsningen av undantaget för konton som innehas av dödsbon ska tillämpas även på redan öppnade konton.

Remissinstanserna: *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, anför att det är mer rimligt att de nya bestämmelserna tillämpas på uppgifter som avser kalenderåret 2019 i stället för 2018 som föreslogs i promemorian. De menar även att begränsningen av undantaget för konton som innehas av dödsbon skulle få retroaktiv verkan. *Svenska Bankföreningen* menar att undantaget för konton som innehas av dödsbon bör tillämpas endast på konton där dödsfallet inträffat efter ikraftträdandet. Svenska bankföreningen menar att även övriga bestämmelser får en retroaktiv effekt.

Skälen för regeringens förslag: Ändringarna i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet görs för att upprätthålla en enhetlig tillämpning jämfört med lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortad IDKAL. Ändringarna i IDKAL görs med anledning av påpekanden som gjorts med avseende på den svenska lagstiftningen inom ramen för en utvärdering i Global Forum. Även några andra justeringar görs. Ändringarna bör

träda i kraft så snart som möjligt. Ändringarna bör därför träda i kraft den 1 januari 2019.

Ändringarna som innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut ska inhämta intyganden från kontohavare eller personer med bestämmande inflytande innan ett konto öppnas kan av naturliga skäl inte tillämpas på konton som redan har öppnats. De bör därför tillämpas på konton som öppnas efter att ändringarna trätt i kraft. Det innebär att dessa ändringar bör tillämpas på konton som öppnas efter den 31 december 2018 och att bestämmelserna i sin tidigare lydelse gäller för konton som öppnats före den 1 januari 2019.

Bestämmelserna som innebär att undantaget för konto som innehas av dödsbo endast ska gälla till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut vid en viss tidpunkt blir skyldiga att granska dessa konton enligt bestämmelserna i lagen för att identifiera de eventuella rapporteringspliktiga kontona. I promemorian föreslogs att denna begränsning av undantaget för konton som innehas av dödsbon ska tillämpas även på redan öppnade konton. När det gäller det som *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, anför om att detta skulle få retroaktiv verkan, konstaterar regeringen att den i promemorian föreslagna regleringen skulle innebära att granskningar ska ha genomförts och intyganden ha inhämtats som tidigast den 31 december 2020. Lagstiftningen föreslogs i promemorian träda i kraft den 1 december 2018. Att uppgifter och dokumentation skulle kunna behöva inhämtas om konton som är öppnade sedan tidigare kan, enligt regeringens mening, inte anses innebära en retroaktiv tillämpning eller verkan. Uppgifter och dokumentation kan redan enligt befintlig lagstiftning behöva inhämtas om öppna konton. *Svenska Bankföreningen* menar att undantaget för konton som innehas av dödsbon bör tillämpas endast på konton där dödsfallet inträffat efter ikraftträdandet. Som skäl för detta anför att det framstår som närmast omöjligt att utreda vilka personer som är dödsbodelägare när dödsfallet inträffat för länge sedan. Regeringen konstaterar att begränsningen av undantaget för dödsbon inte föranleds av att det konstaterats att den svenska lagstiftningen står i strid med internationella regelverk utan för att tillförsäkra att den svenska lagstiftningen inte förfelar syftena med de rättsakter som Sverige har åtagit sig att genomföra. Syftet med att begränsa undantaget är att undvika att vissa personer börjar låta konton som innehas av dödsbon bestå för att undvika rapportering enligt de gemensamma rapporteringsnormerna (Common Reporting Standard, förkortad CRS), rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning och FATCA-avtalet. Det viktigaste är att förhindra att utländska personer och skatterådgivare ges en möjlighet att framöver utnyttja en svaghet i den svenska lagstiftningen för att undvika informationsutbyte med andra länder. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att det är tillräckligt att begränsningen av undantaget tillämpas på konton som öppnas efter den 31 december 2018.

Övriga ändringar består i huvudsak av förtydliganden av vad som redan gäller och föranleder inte några särskilda övergångsbestämmelser. Två undantag finns dock. Det ena är att konton som förvaltas av en

advokat till förmån för en klient inte längre ska vara undantagna från regeln att ett konto som förvaltas till förmån för någon annan eller för någon annans räkning ska anses innehas av den andra personen. Det innebär att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet i vissa fall kommer att behöva ta reda på vilka klienter kontot avser och bedöma om kontot är rapporteringspliktigt eller inte utifrån den uppgiften. Det är fråga om att inhämta ytterligare information om redan identifierade konton. Det andra undantaget är ändringen av definitionen av begreppet kontantvärde. Dessa bestämmelser bör tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019.

6.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Regeringens förslag: Ändringarna i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ska träda i kraft den 1 januari 2019.

Ändringarna som innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut ska inhämta intyganden från kontohavare eller personer med bestämmande inflytande innan ett konto öppnas, ska tillämpas på konton som öppnas efter den 31 december 2018. Äldre bestämmelser ska gälla för konton som öppnats före den 1 januari 2019.

I fråga om bestämmelserna som innebär att undantaget för konto som innehas av dödsbo endast ska gälla till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade, ska bestämmelserna i den nya lydelsen tillämpas på konton som öppnas efter den 1 januari 2019.

Ändringarna som innebär att vinstandelsstiftelser och vissa pensionsstiftelser inte längre ska vara undantagna från rapporteringsskyldighet ska tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. För vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som efter dessa ändringar blir rapporteringsskyldiga finansiella institut ska gälla att nya konton är konton som öppnas efter den 31 december 2018 och att befintliga konton är konton som öppnats före den 1 januari 2019. Senast den 31 december 2020 ska de ha genomfört granskningen av befintliga konton.

Ändringarna som innebär att pensionsparkonton och vissa pensionsförsäkringar inte längre är undantagna från rapporteringsplikt ska tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. Granskningen av sådana konton ska ha genomförts senast den 30 april 2020. För sådana konton som öppnats efter den 31 december 2015 gäller att sådana intyganden som ska inhämtas avseende nya konton som innehas av fysiska personer, i stället för att inhämtas när kontot öppnas, ska inhämtas senast den 30 april 2020.

Ändringarna som innebär att definitionerna av begreppen kontantvärde, kontohavare och vilande konto ändras ska tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019.

Ett finansiellt institut som blir rapporteringsskyldigt på grund av de inskränkningar i undantagen för rapporteringsskyldighet som nu görs ska, i stället för inom två månader, senast den 30 april 2019 anmäla till Skatteverket att det är ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslogs ikraftträdandet vara den 1 december 2018. Övriga ändringar föreslogs tillämpas på uppgifter som avser kalenderåret 2018. I promemorian föreslogs det inte någon övergångsbestämmelse i fråga om när ett finansiellt institut som nu blir rapporteringsskyldigt ska anmäla detta till Skatteverket enligt 8 kap. 2 § IDKAL. I promemorian föreslogs att begränsningen av undantaget för konton som innehas av dödsbon ska tillämpas även på redan öppnade konton.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anser att det ska införas en övergångsbestämmelse som innebär att ett finansiellt institut som blir ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut till följd av de inskränkningar som görs i fråga om vilka finansiella institut som är undantagna från rapporteringsskyldighet enligt 3 kap. 1 § IDKAL som görs, ska anmäla detta till Skatteverket senast den 31 mars 2019. *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, anför att det är mer rimligt att de nya bestämmelserna tillämpas på uppgifter som avser kalenderåret 2019 i stället för 2018 som föreslogs i promemorian. De menar även att begränsningen av undantaget för konton som innehas av dödsbon och borttagandet av undantagen för pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar skulle få retroaktiv verkan. *Svenska Bankföreningen* menar att undantaget för konton som innehas av dödsbon bör tillämpas endast på konton där dödsfallet inträffat efter ikraftträdandet. *Svensk Försäkring*, med instämmande av *Svenska Bankföreningen*, menar att slopandet av undantagen för pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar får en retroaktiv tillämpning.

Skälen för regeringens förslag: Ändringarna i IDKAL görs med anledning av påpekanden som gjorts med avseende på den svenska lagstiftningen inom ramen för en utvärdering i Global Forum. Även några andra justeringar görs. Ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Ändringarna bör därför träda i kraft den 1 januari 2019.

Ändringarna som innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut ska inhämta intyganden från kontohavare eller personer med bestämmande inflytande innan ett konto öppnas kan av naturliga skäl inte tillämpas på konton som redan har öppnats. De bör därför tillämpas på konton som öppnas efter att ändringarna trätt i kraft. Det innebär att dessa ändringar bör tillämpas på konton som öppnas efter den 31 december 2018 och att bestämmelserna i sin tidigare lydelse gäller för konton som öppnats före den 1 januari 2019.

Bestämmelserna som innebär att undantaget för konto som innehas av dödsbo endast ska gälla till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut vid en viss tidpunkt blir skyldiga att granska dessa

konton enligt bestämmelserna i lagen för att identifiera de eventuella rapporteringspliktiga kontona. I promemorian föreslogs att denna begränsning av undantaget för konton som innehas av dödsbon ska tillämpas även på redan öppnade konton. Mot bakgrund av det som anförts ovan under avsnitt 6.3 avseende konton som innehas av dödsbon bör begränsningen av undantaget tillämpas på konton som öppnas efter den 31 december 2018.

De vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som inte längre ska vara undantagna från rapporteringsskyldighet har inte tidigare varit rapporteringsskyldiga finansiella institut. För dem är granskningen och lämnandet av kontrolluppgifter för eventuella rapporteringspliktiga konton således någonting helt nytt. Bestämmelserna om att dessa stiftelser inte längre är undantagna finansiella institut bör tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. När det gäller den granskning som sådana stiftelser ska göra av konton för att identifiera rapporteringspliktiga sådana bör konton som öppnas efter den 31 december 2018 betraktas som nya konton och konton som öppnats före den 1 januari 2019 betraktas som befintliga konton. Senast den 31 december 2019 bör de ha genomfört granskningen av befintliga konton

Pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar tillhandahålls i regel av finansiella institut som redan är rapporteringsskyldiga finansiella institut och således redan tillämpar det aktuella regelverket om identifiering av rapporteringspliktiga konton och lämnande av kontrolluppgifter avseende sådana konton. Det är således fråga om att granska och eventuellt lämna kontrolluppgifter om ytterligare konton enligt samma regelverk som gäller för övriga konton. Bestämmelserna om att dessa konton och försäkringar inte längre är undantagna bör tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser 2019. Tidsfristerna för granskning av sådana konton enligt 4–8 kap. IDKAL kommer emellertid redan att ha passerats när dessa konton ska granskas. En ny tidsfrist måste därför bestämmas. Granskningen av sådana konton bör därför ha genomförts senast den 30 april 2020, dvs. i tid för att lämna kontrolluppgifter om eventuella rapporteringspliktiga konton senast den 15 maj 2020. Konton som öppnats efter den 31 december 2015 är nya konton. För sådana konton ska intyganden inhämtas när kontona öppnas. Med anledning av att den generella avdragsrätten för premier till privata pensionsförsäkringar och insättningar på pensionssparkonton upphörde den första januari 2016 bör antalet nya konton vara begränsat. Eftersom det ändå kan finnas sådana konton och eftersom det här är fråga om konton som redan har öppnats måste en ny tidsfrist sättas för när sådana intyganden ska inhämtas. Sådana intyganden bör, i stället för att inhämtas när kontot öppnas, ha inhämtats senast den 30 april 2020. När det gäller det som *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, samt *Svensk Försäkring* anför om att borttagandet av undantagen för pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar skulle få retroaktiv verkan, konstaterar regeringen att regleringen innebär att granskningar ska ha genomförts och intyganden ha inhämtats som tidigast den 30 april 2020. Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Att uppgifter och dokumentation kan behöva inhämtas om konton som är öppnade sedan tidigare kan, enligt regeringens mening, inte anses innebära en retroaktiv

tillämpning eller verkan. Uppgifter och dokumentation kan redan enligt befintlig lagstiftning behöva inhämtas om öppna konton.

Regeringen delar *Skatteverkets* uppfattning att det bör införas en övergångsbestämmelse för ett finansiellt institut som blir ett rapporteringskyldigt finansiellt institut till följd av de inskränkningar som görs i fråga om vilka finansiella institut som är undantagna från rapporteringskyldighet. Ett sådant institut bör göra anmälan enligt 8 kap. 2 § IDKAL att de är rapporteringskyldiga finansiella institut senast den 30 april 2019.

Övriga ändringar består i huvudsak av förtydliganden av vad som redan gäller och föranleder inte några särskilda övergångsbestämmelser. Tre undantag finns dock. Det ena är att konton som förvaltas av en advokat till förmån för en klient inte längre ska vara undantagna från regeln att ett konto som förvaltas till förmån för någon annan eller för någon annans räkning ska anses innehas av den andra personen. Det innebär att det rapporteringskyldiga finansiella institutet i vissa fall kommer att behöva ta reda på vilka klienter kontot avser och bedöma om kontot är rapporteringspliktigt eller inte utifrån den uppgiften. Det är fråga om att inhämta ytterligare information om redan identifierade konton. De två övriga undantagen är att definitionerna av begreppen kontantvärde och vilande konto ändras. Dessa bestämmelser bör tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019.

7 Konsekvenser

Inledningsvis kan det konstateras att denna lagrådsremiss innehåller förslag till justeringar i ett redan befintligt regelverk som infördes efter förslag i proposition 2015/16:29 En global standard om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Ändringarna görs i huvudsak med anledning av att den svenska lagstiftningens förenlighet med Sveriges åtaganden enligt det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortat MCAA, gått igenom och utvärderats av det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum) och att det därvid påpekats att vissa brister förekommer i den svenska lagstiftningen. En internationell utvärdering av nationell lagstiftning innebär vissa svårigheter. Olika länder använder sig av olika lagstiftningstekniker och har olika omgivande bestämmelser och principer som får betydelse för hur ett internationellt regelverk genomförs i den nationella lagstiftningen. I Global Forums arbetsgrupp för automatiskt informationsutbyte representeras fler än 100 länder. Det är representanter för dessa länder som tillsammans går igenom och diskuterar varje lands nationella lagstiftning. De gemensamma slutsatserna får mycket stor vikt vid ett enskilt lands bedömning av om ett annat land fullgör sina åtaganden enligt MCAA. Det är därför viktigt att se till att den svenska lagstiftningen står i överensstämmelse med det internationella regelverket utifrån de slutsatser som dragits i Global Forum. Om detta inte görs finns det en risk för att det i förlängningen leder till att andra länder

säger upp avtalet gentemot Sverige med motiveringen att Sverige inte lever upp till den ingångna överenskommelsen.

Näringslivets regelnämnd och *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna*, *Svenska Bankföreningen*, *Svenskt Näringsliv* och *Svensk Försäkring* menar att konsekvensutredningen är undermålig när det gäller redovisningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnader. Regeringen konstaterar att de förslag som omfattas av denna proposition i huvudsak utgör relativt små justeringar i den globala standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Den globala standarden infördes i svensk rätt enligt förslag i prop. 2015/16:29. Regeringen konstaterade i nämnda proposition (se avsnitt 10.3) att det inte gick att uppskatta kostnaderna för företagen att anpassa sig till och tillämpa den nya globala standarden. Det är därför nu inte heller möjligt att uppskatta kostnaderna av dessa relativt små ändringar i samma regelverk.

En större ändring är införandet av dokumentationsavgift. Regelnämndens synpunkter när det gäller dokumentationsavgiften behandlas i avsnitt 5.8. När det gäller begränsningarna av undantagen från rapporteringsskyldighet och rapporteringsplikt konstaterar regeringen att utgångspunkten i regelverket är att samtliga finansiella institut är rapporteringsskyldiga och samtliga finansiella konton är rapporteringspliktiga. Det finns dock vissa undantag från detta. Förslagen i denna lagrådsremiss innebär att dessa undantag begränsas något. *Svenska Bankföreningen* och *Näringslivets skattedelegation*, med instämmande av *Företagarna* och *Svenskt Näringsliv*, menar att sloandet av undantaget för advokaters klientmedelskonton innebär en omfattande utökning av ansvar och administrativ börda för finansiella institut. Upphävandet av undantaget för advokaters klientmedelskonton kan, enligt regeringens mening, dock på det hela taget inte anses vara en större ändring ur de finansiella institutens perspektiv. Advokaters klientmedelskonton torde rimligen inte utgöra någon stor del av det totala antalet konton. Denna ändring kan antas vara av större betydelse för advokater och advokatbyråer. Enligt regeringens mening bör den omständigheten att advokaters klientmedelskonton redan nu omfattas av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism kunna innebära att ökningen av den administrativa bördan inte blir så stor som den annars kunde ha varit. En förutsättning för att klienten enligt den nämnda lagen inte behöver identifieras är att uppgift om klientens identitet utan dröjsmål på begäran kan lämnas ut. När det gäller den praktiska hanteringen efter att undantaget för advokaters klientmedelskonton slopas, vill regeringen, som nämnts ovan under avsnitt 5.6, även påminna om att inga andra yrkeskategoriers klientmedelskonton någon gång sedan lagstiftningens ikraftträdande den 1 januari 2016 har omfattats av undantaget. *Näringslivets regelnämnd* efterfrågar även en utvärdering av tillämpningen av det svenska regelverket. En sådan utvärdering kan inte göras inom ramen för detta lagstiftningsärende.

Offentligfinansiella effekter

Förslagen är till stor del mindre justeringar och förtydliganden i ett redan befintligt regelverk som inte har några offentligfinansiella effekter. Vissa andra förslag påverkar uppgiftsskyldigheten för finansiella institut. Inte heller dessa förslag torde ha några offentligfinansiella effekter. Införandet av en dokumentationsavgift skulle kunna öka de offentliga intäkterna något. Det är emellertid inte möjligt att uppskatta denna effekt.

Effekter för enskilda och företag

Förslagen innebär att vinstandelsstiftelser och vissa pensionsstiftelser kan bli rapporteringsskyldiga finansiella institut. Därmed åläggs de att identifiera rapporteringspliktiga konton och att lämna kontrolluppgifter om dessa. Det innebär en administrativ börda för dessa stiftelser (jfr avsnitt 10.3 i prop. 2015/16:29). Det saknas dock uppgifter om hur många vinstandelsstiftelser och sådana pensionsstiftelser som inte längre ska vara undantagna det finns i Sverige. Det saknas även uppgifter om hur många finansiella konton dessa stiftelser har. Någon uppskattning av den ökade administrativa bördan låter sig därför inte göras. Även om den administrativa bördan ökar för dessa stiftelser är det, om man ser till det befintliga regelverkets helhet, fråga om en mindre utvidgning av rapporteringsskyldigheten för finansiella institut. Dessa stiftelser har inte varit rapporteringsskyldiga tidigare och det kan därför finnas behov av informationsinsatser från Skatteverket för att göra stiftelserna medvetna om innebörden av detta.

Förslaget att ta bort undantaget från rapporteringsplikt för pensionssparkonton och vissa pensionsförsäkringar innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut måste identifiera sådana konton som är rapporteringspliktiga och lämna kontrolluppgifter om de kontona. Det innebär en något ökad administrativ börda för de rapporteringsskyldiga finansiella institut som tillhandahåller pensionssparkonton och sådana pensionsförsäkringar (jfr avsnitt 10.3 i prop. 2015/16:29). Med anledning av att den generella avdragsrätten för betalning av premier till privata pensionsförsäkringar och insättningar på pensionssparkonton inte längre tillåts kan det förväntas att få nya sådana konton öppnas. Även om det finns ett stort antal redan befintliga sådana konton, torde detta mildra den administrativa bördan. Det saknas uppgifter om hur många sådana konton det finns. Någon uppskattning av den ökade administrativa bördan låter sig därför inte göras.

Även begränsningen i undantaget för konton som innehas av dödsbon till att gälla endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade torde kunna öka den administrativa bördan för rapporteringsskyldiga finansiella institut något. De flesta sådana konton torde dock upphöra innan den tid som undantaget gäller har löpt ut.

Förslaget att en kontrolluppgift om ett odokumenterat konto ska innehålla uppgift om saldo eller värde innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut måste lämna ytterligare en uppgift i en sådan kontrolluppgift. Det är dock fråga om en uppgift som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till och den ökade administrativa bördan

med anledning av detta består därför endast i att fylla i även den uppgiften i kontrolluppgiften.

Förslaget att klienterna ska anses vara kontohavare i fråga om klientmedelskonton innebär också det en ökad administrativ börda för rapporteringsskyldiga finansiella institut eftersom de måste utreda vilka dessa klienter är. Förslaget att den som förvaltar ett konto till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institutet om kontohavarens eller kontohavarnas identitet medför även en administrativ börda för den som förvaltar kontot, t.ex. advokater och advokatbyråer.

Svenska Bankföreningen anför att förslaget att rapporteringsskyldiga finansiella institut måste inhämta intyganden innan ett nytt konto öppnas kommer att innebära att bankernas processer för att ta in nya kunder måste omarbetas. Det innebär finansiella institut som måste bygga om sina IT-system och göra om processer. Förslaget torde, enligt regeringens mening, innebära en viss ökad administrativ börda. Det finns dock bestämmelser om att nya konton som öppnas av befintliga kunder under vissa förutsättningar får granskas som om de är befintliga konton.

Bestämmelserna om dokumentationsavgift kan naturligtvis få ekonomiska konsekvenser för rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte fullgör sina skyldigheter, men torde i övrigt inte ha några effekter för enskilda och företag. Hur stora de ekonomiska konsekvenserna kan bli är beroende av i vilken utsträckning ett finansiellt institut lever upp till kraven på dokumentation. Detta är mycket svårt att förutsäga. Konsekvenserna kan dock komma att mildras av att bestämmelser om befrielse från dokumentationsavgift också tas in.

Det bör framhållas att dessa ändringar, som redan nämnts, är relativt begränsade ändringar i ett existerande regelverk som ålägger rapporteringsskyldiga finansiella institut att identifiera rapporteringspliktiga och odokumenterade konton och lämna kontrolluppgifter om dessa konton till Skatteverket.

Övriga ändringar består i mindre förtydliganden och justeringar som inte syftar till att förändra någonting i sak. De bör därför inte ha några effekter för enskilda och företag.

Effekterna för enskilda och företag får anses vägas upp av behovet av att tillse att svensk lagstiftning överensstämmer med för Sverige bindande internationella överenskommelser.

Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Ovan har nämnts att det kan finnas behov av informationsinsatser från Skatteverket för att göra sådana vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som inte längre är undantagna från rapporteringsskyldighet medvetna om innebörden av detta. *Skatteverket* påpekar att det även kan finnas behov av informationsinsatser till de finansiella institut som har finansiella konton som inte längre är undantagna från rapporteringsplikt samt att det är svårt att beräkna tillkommande kostnader för informationsinsatser.

Det andra förslag som kan ha effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna är införandet av en dokumentationsavgift. För Skatteverkets del handlar det om att administrera dessa avgifter.

Skatteverket anför att det innebär behov av ett antal ändringar i IT-system, arbetsrutiner, arbetsordning osv. och att det kommer att ta viss tid innan detta finns på plats. Skatteverket uppger att den initiala kostnaden avseende dokumentationsavgiften beräknas uppgå till 700 000 kronor och att den årliga kostnaden beräknas uppgå till 75 000 kronor. De allmänna förvaltningsdomstolarna kan komma att behöva hantera överklaganden av beslut om dokumentationsavgifter. De kan dock antas uppgå till ett begränsat antal. Regeringen bedömer att tillkommande utgifter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Övriga effekter

Förslagen torde inte ha några effekter för miljön eller för jämställdheten mellan kvinnor och män.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

27 kap.

2 §

Paragrafen kompletteras med anledning av att bestämmelser om dokumentationsavgift tas in i 49 b kap. skatteförfarandelagen (2011:1244).

I paragrafens *första stycke* läggs en ny *punkt 5* till. I punkten anges att sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i ärende om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen.

Paragrafens *tredje stycke* kompletteras med en ny *punkt 4* där det anges att sekretessen inte gäller beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen.

Ikraftträdandebestämmelse

Lagen träder i kraft den 1 januari 2019.

8.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

1 kap.

1 §

Den innehållsförteckning som finns i paragrafen kompletteras med ett nytt kapitel, 49 b kap. Dokumentationsavgift.

3 kap.

17 §

Paragrafen, som anger vad som avses med särskilda avgifter, kompletteras med dokumentationsavgift. Bestämmelser om dokumentationsavgift finns i det nya 49 b kap.

22 a kap.

5 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgifter om alla rapporteringspliktiga konton.

I paragrafens *första stycke 3* klargörs det att om kontot har avslutats under året ska uppgift enligt den punkten inte bara lämnas om dess saldo eller värde omedelbart före kontots avslutande utan också om att kontot har avslutats.

I paragrafen tas även ett nytt *andra stycke* in. Där förklaras vad som avses med saldo eller värde när det gäller försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal. Detta kunde, avseende försäkringsavtal, tidigare endast utläsas av författningskommentaren (prop. 2014/15:41, s. 200). Se även avsnitt 5.2.

6 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som är depåkonton. I paragrafens *första stycke 1* och *2* klargörs det att de belopp som uppgifter ska lämnas om är sammanlagt ”bruttobelopp”. Där klargörs det även att de belopp som uppgifter ska lämnas om är sådana som har tillgodoräknats eller betalats ut ”till kontot eller avseende kontot” under året. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkt 2 a 5 i artikel 2 i FATCA-avtalet. Att uppgift ska lämnas om belopp inte bara när de tillgodoräknas eller betalas ut till kontot utan även när det sker avseende kontot, innebär att uppgift ska lämnas om avkastning på tillgångar på kontot även om avkastningen tillgodoräknas eller betalas ut till ett annat konto. Se även avsnitt 5.2.

7 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som är inlåningskonton. Det klargörs att det belopp som uppgifter ska lämnas om är det sammanlagda ”bruttobeloppet”. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkt 2 a 6 i artikel 2 i FATCA-avtalet. Se även avsnitt 5.2.

8 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som varken är depåkonton eller inlåningskonton. I *första stycket* klargörs det att det belopp som uppgifter ska lämnas om är det sammanlagda ”bruttobeloppet”. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkt 2 a 7 i artikel 2 i FATCA-avtalet. Första stycket justeras också språkligt på det sättet att det anges att det belopp som uppgift ska lämnas om är det som tillgodoräknats eller betalats ut ”avseende kontot”. Tidigare angavs det belopp som har tillgodoräknats eller betalats ut ”på tillgångar på kontot”. Justeringen syftar till

att den språkliga utformningen av lagtexten ska överensstämma bättre med att ett sådant konto kan vara till exempel ett försäkringsavtal. En utbetalning med anledning av ett försäkringsavtal behöver inte ha en direkt koppling till specifika tillgångar. Det görs även en språklig justering för att tydliggöra att de bruttobelopp som avses är sådana som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för, dvs. att ”gäldenär eller garant för” syftar på bruttobeloppet och inte på kontot.

Ett nytt *andra stycke* tas också in i paragrafen. I andra stycket klargörs att sammanlagt bruttobelopp innefattar till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som gjorts med anledning av försäljning eller inlösen. Detta framgick tidigare endast av författningskommentaren (prop. 2014/15:41, s. 201).

Se även avsnitt 5.2.

22 b kap.

5 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgifter om alla rapporteringspliktiga konton. Paragrafens tidigare första stycke 5 lyfts ut och flyttas till ett nytt *andra stycke*. I det nya andra stycket klargörs att det i en kontrolluppgift om ett rapporteringspliktigt konto som innehas av en passiv icke-finansiell enhet även, i fråga om konton som granskats som nya konton enligt 7 kap. lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortad IDKAL, ska lämnas uppgift om på vilket sätt personer med bestämmande inflytande utövar det bestämmande inflytandet över enheten. Det klargörs även att när det gäller konton som granskats som befintliga konton enligt 6 kap. IDKAL, ska uppgift lämnas om på vilket sätt personer med bestämmande inflytande utövar det bestämmande inflytandet, om den informationen finns tillgänglig. När det gäller personer med bestämmande inflytande över en juridisk person är frågan om det bestämmande inflytandet utövas genom ägande, ställning i företaget eller på annat sätt. När det gäller personer med bestämmande inflytande över en juridisk konstruktion som är en trust är frågan om det bestämmande inflytandet utövas genom att personen är stiftare, förvaltare, beskyddare, förmånstagare eller del av förmånstagarretsen, eller om inflytandet utövas på annat sätt. När det gäller andra juridiska konstruktioner än juridiska personer eller truster är frågan om det bestämmande inflytandet utövas på ett sätt som motsvarar de ovan nämnda alternativen avseende en trust. Vad som avses med person med bestämmande inflytande anges i 2 kap. 18 § IDKAL. Vad som avses med enhet anges i 2 kap. 21 § IDKAL. I *första stycket 5 b* klargörs det även att uppgift, när kontrolluppgift lämnas om ett konto som innehas av en enhet, även ska lämnas om att kontohavaren är antingen en passiv icke-finansiell enhet eller en annan enhet än en passiv icke-finansiell enhet. Se även avsnitt 5.4.

I paragrafen tas även ett nytt *tredje stycke* in. Där förklaras vad som avses med saldo eller värde när det gäller försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal. Vad som avses med kontantvärde anges i 2 kap. 15 § IDKAL. Detta kunde, med avseende på försäkringsavtal, tidigare utläsas av författningskommentaren (prop. 2015/16:29, s. 213). Se även

avsnitt 5.2 och kommentaren till de gemensamma rapporteringsnormerna (Common Reporting Standard, förkortad CRS).

6 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som är depåkonton. I paragrafens *första stycke 1* och *2* klargörs det att de belopp som uppgifter ska lämnas om är sammanlagt ”bruttobelopp”. Vad som avses med bruttobelopp behandlas i kommentaren till avsnitt I i CRS. Det klargörs även att de belopp som uppgifter ska lämnas om är sådana som har tillgodoräknats eller betalats ut ”till kontot eller avseende kontot” under året. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkt A.5 i avsnitt I i CRS och i bilaga I till rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning, förkortat DAC. Se även avsnitt 5.2 och kommentaren till CRS.

7 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som är inlåningskonton. Det klargörs att det belopp som uppgifter ska lämnas om är det sammanlagda ”bruttobeloppet”. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkt A.6 i avsnitt I i CRS och i bilaga I till DAC. Vad som avses med bruttobelopp behandlas i kommentaren till avsnitt I i CRS. Se även avsnitt 5.2 och kommentaren till CRS.

8 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som varken är depåkonton eller inlåningskonton. I *första stycket* klargörs det att det belopp som uppgifter ska lämnas om är det sammanlagda ”bruttobeloppet”. Vad som avses med bruttobelopp behandlas i kommentaren till avsnitt I i CRS. Första stycket justeras också språkligt på det sättet att det anges att det belopp som uppgift ska lämnas om är det som har tillgodoräknats eller betalats ut ”avseende kontot”. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkt A.7 i avsnitt I i CRS och i bilaga I till DAC. Tidigare angavs det belopp som har tillgodoräknats eller betalats ut ”på tillgångar på kontot”. Justeringen syftar till att den språkliga utformningen av lagtexten ska överensstämma bättre med att ett sådant konto kan vara till exempel ett försäkringsavtal. Det görs även en språklig justering för att tydliggöra att de bruttobelopp som avses är sådana som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för, dvs. att ”gäldenär eller garant för” syftar på bruttobeloppet och inte på kontot.

Ett nytt *andra stycke* tas också in i paragrafen. I andra stycket klargörs att sammanlagt bruttobelopp innefattar till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som har gjorts med anledning av försäljning eller inlösen. Detta framgick tidigare endast av författningskommentaren (prop. 2015//16:29, s. 215).

Se även avsnitt 5.2 och kommentaren till CRS.

9 §

Paragrafens *första stycke* kompletteras på så sätt att en kontrolluppgift om ett odokumenterat konto, utöver identifikationsuppgifter för kontot, även ska innehålla uppgift om kontots saldo eller värde vid utgången av året. Av 24 kap. 4 § första stycket 1 framgår att samtliga kontrolluppgifter dessutom ska innehålla nödvändiga identifikationsuppgifter för den kontrolluppgiftsskyldige och den som kontrolluppgiften lämnas för. Se även avsnitt 5.3.

I paragrafen tas det även in ett nytt *andra stycke* där det anges att om det odokumenterade kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal som avses i 2 kap. 22 § IDKAL avses med saldo eller värde kontantvärdet eller återköpsvärdet. Se även avsnitt 5.2.

44 kap.

3 §

Paragrafen, som innehåller ett vitesförbud, får genom tillägget i *första stycket 1* sitt tillämpningsområde utsträckt till att även avse dokumentationsavgift. Bestämmelser om dokumentationsavgift finns i det nya 49 b kap. Detta torde innebära att Skatteverket inte kommer att kunna förelägga ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut vid vite att komma in med sådant underlag som avses i 39 kap. 3 § denna lag, 8 kap. 8 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet, förkortad IDKL, eller 8 kap. 9 § IDKAL, om det finns anledning att anta att institutet inte har fullgjort sina skyldigheter att inhämta och bevara detta underlag.

Se även avsnitt 5.8.

49 b kap.

I kapitlet, som är nytt, finns bestämmelser om dokumentationsavgift. Kapitlet har placerats i avdelning XII Särskilda avgifter, efter bestämmelserna om återkallelseavgift (49 a kap.).

1 §

Enligt paragrafen ska dokumentationsavgift tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som ska lämna kontrolluppgifter enligt 22 a eller 22 b kap. och inte har samlat in och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation avseende ett finansiellt konto på det sätt som anges i 4–7 kap. och 8 kap. 8 § IDKL, 4–7 kap. och 8 kap. 9 § IDKAL, eller 39 kap. 3 §, med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. denna lag. I 22 a kap. finns bestämmelser om kontrolluppgift om rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet. I 22 b kap. finns bestämmelser om kontrolluppgift om rapporteringspliktiga och odokumenterade konton med anledning av automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. I 9 kap. 1 § första stycket skatteförfarandeförordningen (2011:1261) preciseras det att sådant underlag som avses i 39 kap. 3 ska bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår som underlaget avser. Vad som avses med rapporteringsskyldigt finansiellt institut anges i 2 kap. 19 § IDKL respektive 2 kap. 21 § IDKAL. Dokumentationsavgift kan påföras inte bara om en kontrolluppgift enligt 22 a kap. eller 22 b kap. har lämnats, utan även om en kontrolluppgift skulle ha lämnats men så inte skett eller om doku-

mentation som visar att ett finansiellt konto inte är rapporteringspliktigt inte samlas in och bevaras.

Se även avsnitt 5.8.

2 §

I *första stycket* anges att dokumentationsavgiften är 7 500 kronor för varje finansiellt konto som inte har dokumenterats i enlighet med bestämmelserna som anges i 1 § 1–3. I *andra stycket* anges att om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut, för samma finansiella konto, är skyldigt att lämna kontrolluppgift enligt både 22 a och 22 b kap. eller att inhämta uppgifter och dokumentation enligt både IDKL och IDKAL, ska bara en dokumentationsavgift tas ut.

Bestämmelserna i 51 kap. om befrielse från särskilda avgifter är tillämpliga på dokumentationsavgift.

51 kap.

2 §

I paragrafen, som är ny, anges att det vid bedömning av om ett beslut ska fattas om hel eller delvis befrielse från dokumentationsavgift som avses i 49 b kap. även ska beaktas om bristen på dokumentation helt eller delvis även lett till ett ingripande på grund av att bestämmelserna i 5 kap. 3 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förkortad penningtvättslagen, inte har följts. I IDKL respektive IDKAL hänvisas rapporteringsskyldiga finansiella institut i flera fall till dokumentation som inhämtats med stöd av penningtvättslagen. I de fall då instituten grundar sina bedömningar enligt IDKL och IDKAL på uppgifter i dokumentation som inhämtats enligt penningtvättslagen är den dokumentationen underlag för tillämpning av båda dessa regelverk. Bestämmelser om bevarande av handlingar och uppgifter finns i 5 kap. 3–4 §§ penningtvättslagen. Om ett ingripande har gjorts helt eller delvis till följd av brister i dokumentationen och samma brister helt eller delvis utgör grund för dokumentationsavgift kan detta medföra att det är oskäligt att ta ut även dokumentationsavgift med fullt belopp. Bestämmelser om ingripande på grund av att bestämmelserna om dokumentation i penningtvättslagen inte har följts finns bl.a. i 7 kap. 10 § penningtvättslagen och i 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Eftersom dokumentationsavgiften är en särskild avgift kan det även bli aktuellt att tillämpa bestämmelserna i 1 §.

Se även avsnitt 5.8.

52 kap.

1 §

Paragrafen, som utgör kapitlets innehållsförteckning, kompletteras med den nya 8 c § som avser beslut om dokumentationsavgift.

8 c §

I paragrafen, som är ny, anges att ett beslut om dokumentationsavgift ska meddelas senast sex år efter det kalenderår då den kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. som dokumentationen avser ska lämnas eller skulle ha lämnats om det finansiella kontot hade varit rapporteringspliktigt.

Bestämmelser om dokumentationsavgift finns i 49 b kap. Den dokumentation som åsyftas är den som anges i 49 b kap. 1 §

Se även avsnitt 5.8.

62 kap.

8 §

Genom ett tillägg i paragrafens *andra stycke* 2 anges att en dokumentationsavgift ska betalas senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslutet fattades. Vilka förfalldagarna är framgår av 9 §.

Se även avsnitt 5.8.

63 kap.

1 §

Den innehållsförteckning som finns i paragrafen kompletteras med anledning av att 7 § görs tillämpliga även på dokumentationsavgift.

7 §

Ändringen i paragrafens *första stycke* innebär att bestämmelserna om anstånd i samband med begäran om omprövning eller överklagande även gäller dokumentationsavgift. Någon ändring görs dock inte i första stycket 2, eftersom det inte kan finnas något beslut i en annan fråga som har föranlett dokumentationsavgiften.

Se även avsnitt 5.8.

8 §

Paragrafen reglerar Skatteverkets rätt att kräva säkerhet som villkor för att bevilja anstånd med betalning av skatt. I *andra stycket* finns undantag från sådant villkor. Undantaget kompletteras så att det även avser dokumentationsavgift.

Se även avsnitt 5.8.

66 kap.

5 §

Paragrafens *första stycke*, som anger i vilka fall en särskilt kvalificerad beslutsfattare ska ompröva ärenden, kompletteras så att det även omfattar beslut om dokumentationsavgift.

Se även avsnitt 5.8.

7 §

I paragrafen anges när en begäran om omprövning ska ha kommit in till Skatteverket. Enligt *andra stycket* ska en begäran om omprövning ha kommit in till Skatteverket inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet. Andra stycket kompletteras med en ny *punkt 9*. En begäran om omprövning ska ha kommit in inom två månader om beslutet avser dokumentationsavgift. Som en följd av ändringen har efterföljande punkter i samma stycke omnumrerats.

Se även avsnitt 5.8.

67 kap.

12 §

I paragrafen anges när ett överklagande ska ha kommit in till Skatteverket. Enligt *andra stycket* ska ett överklagande ha kommit in till Skatteverket inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet. Andra stycket kompletteras med en ny *punkt 8*. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader om beslutet avser dokumentationsavgift. Som en följd av ändringen har efterföljande punkter i samma stycke omnummererats.

Se även avsnitt 5.8.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av *första* punkten framgår att lagen träder i kraft den 1 januari 2019.

I *andra punkten* anges att bestämmelserna i 22 a kap. 5–8 §§ och 22 b kap. 5–9 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019.

I *tredje punkten* anges att bestämmelserna i det nya 49 b kap. tillämpas första gången på uppgifter, handlingar och annan dokumentation som samlas in eller ska samlas in efter den 31 december 2018 och på uppgifter, handlingar och annan dokumentation som finns tillgänglig den 1 januari 2019 och ska bevaras. Det rör sig här om bestämmelser om den dokumentationsavgift som införs. Hur lång tid dokumentationen ska bevaras efter den 1 januari 2019 beror på dels vilket kalenderår den avser, dels när det finansiella kontot avslutas (se 8 kap. 8 § IDKL, 8 kap. 9 § IDKAL och 9 kap. 1 § första stycket SFF)

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

2 kap.

1 §

I paragrafens *andra stycke* anges i vilka paragrafer bestämmelser om betydelsen av begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns. Ändringen i andra stycket föranleds av att definitionen av begreppet ”andel i eget kapital” lyfts ut ur 21 § och flyttas till en ny paragraf, 4 a §.

4 a §

I paragrafen, som är ny, definieras begreppet ”andel i eget kapital”. Definitionen flyttas från 21 § med anledning av att definitionen kompletteras med nya bestämmelser. De nya bestämmelserna anger att när det är fråga om en trust som är ett finansiellt institut ska en andel i eget kapital anses innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare till hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten. I *andra stycket* anges vidare att en person ska betraktas som förmånstagare till en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, få en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

Se även avsnitt 5.1.

9 §

I paragrafen anges vad som avses med ett finansiellt institut som är en investeringsenhet. Paragrafen kompletteras med ett nytt *andra stycke* där det klargörs att paragrafen ska tolkas i överensstämmelse med definitionen av begreppet ”finansiellt institut” i rekommendationerna från Financial Action Task Force i dessas lydelse i februari 2012.

Se även avsnitt 5.1.

15 §

I paragrafen definieras begreppet kontantvärde. *Första stycket 1* och 2 korrigeras på så sätt att ”försäkringstagare” ersätts med ”kontohavare”. *Första stycket 1* korrigeras även på det sättet att ”försäkringsavtal” byts ut mot ”avtal” och att det klargörs att begreppet kontantvärde också innefattar belopp som en kontohavare har rätt att få vid annat upphörande av avtalet än vid uppsägning eller återköp. Ändringen syftar till att bestämmelsen närmare ska återspegla det som anges i punkt 1 z i artikel 1 i FATCA-avtalet där det engelska ordet ”termination” används. Ordet ”upphörande” träffar även andra fall än då avtalet upphör på grund av återköp eller uppsägning, t.ex. när avtalet upphör på grund av att avtals-tiden löper ut. I FATCA-avtalet används begreppet ”policy holder” där begreppet ”försäkringstagare” används i den svenska lagstiftningen. FATCA-avtalets begrepp torde kunna omfatta även andra än innehavare av försäkringsavtal med kontantvärde som det begreppet är definierat, t.ex. innehavare av livränteavtal. Ordet försäkringstagare ändras därför till ”kontohavare”. Begreppet kontantvärde har i första hand betydelse när det gäller försäkringsavtal med kontantvärde. Begreppet används emellertid även när det gäller att avgöra vad som ska anses vara saldo eller värde enligt exempelvis 22 a kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, i fråga om försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal.

I *andra stycket 2* ersätts ”livförsäkringsavtal” med ”dödsfallsförsäkring”. Därigenom blir språkbruket konsekvent i lagstiftningen, där ”dödsfallsförsäkring” används i andra sammanhang när det ord som används i FATCA-avtalet eller CRS är ”life insurance contract”, jfr t.ex. 2 kap. 15 §.

Se även avsnitt 5.1 och 5.2.

16 §

Paragrafen ändras på så sätt att den sista meningen i *tredje stycket* tas bort. Det innebär att finansiella konton som förvaltas av en advokat till förmån för en klient inte längre är undantagna från regeln som anger att när en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare eller förmedlare till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning, ska den andra personen anses vara kontohavare. Klienterna kommer således att anses vara kontohavare för sådana finansiella konton om förutsättningarna för det är uppfyllda i övrigt. I samma stycke tas det vidare in en bestämmelse om att ombudet, förmyndaren, förvaltaren, den behöriga undertecknaren, investeringsrådgivaren eller förmedlaren på begäran ska

lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet. Se vidare avsnitt 5.6.

21 §

Paragrafen ändras på så sätt att definitionen av begreppet ”andel i eget kapital” lyfts ut. Eftersom definitionen kompletteras med ytterligare bestämmelser flyttas den till en egen paragraf, 4 a §.

3 kap.

3 §

I paragrafen tas ett nytt *andra stycke* in. Därigenom begränsas undantaget från rapporteringsplikt för konton som innehas av dödsbon i första stycket 3 till att gälla endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Detta innebär att kontot därefter måste granskas enligt bestämmelserna i 4–8 kap. och om det identifieras som ett rapporteringspliktigt konto ska kontrolluppgift lämnas enligt 22 a kap. SFL. I stycket anges det emellertid även att intyganden som ska inhämtas enligt 7 kap. avseende sådana konton, i stället för vad som anges där, ska inhämtas senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. När det gäller konton som innehas av dödsbon gäller detta således i stället för att sådana intyganden ska inhämtas innan kontot öppnas. Ändringen syftar till att förhindra kringgående av det automatiska informationsutbytet med anledning av FATCA-avtalet. Se vidare avsnitt 5.7.

4 kap.

6 §

Paragrafen ändras på så sätt att det klargörs i lagtexten att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet måste ha processer och rutiner så att en sådan tjänsteman som avses i paragrafen kan upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt och att det beaktas vid tillämpningen av 3–5 §§. Det förklaras även att ett exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i USA. I ett sådant fall måste institutet, med hänsyn till den ändrade omständigheten, inhämta lämplig dokumentation enligt 5 § för att kunna avgöra om kontot är rapporteringspliktigt enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Se även avsnitt 5.1.

5 kap.

1 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas i stället för att det ska inhämtas i samband med att kontot öppnas. Se även avsnitt 5.5. I första stycket görs även en språklig korrigering genom att ”enheten” byts ut mot ”institutet”. Därigenom tydliggörs att man syftar på det rapporteringsskyldiga finansiella institutet.

Andra stycket ändras på så sätt att ett intygande som innehåller den fysiska personens amerikanska skatteregistreringsnummer också ska ha inhämtats innan ett konto öppnas. Se även avsnitt 5.5.

6 kap.

2 §

I paragrafen tas ett nytt *andra stycke* in. Det klargörs därigenom att det finns skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person om det finns uppgift om att kontohavaren bildats i USA eller i enlighet med amerikansk lagstiftning, uppgift om att kontohavaren har en amerikansk adress eller annan uppgift som talar för att kontohavaren är en amerikansk person. Detta angavs tidigare endast i författningskommentaren (prop. 2014/15:41, s. 180).

Se även avsnitt 5.1.

7 kap.

1 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att den sista meningen i stycket stryks. Där angavs att ett nytt konto också är rapporteringspliktigt om ett sådant intygande som krävs enligt 3 eller 4 § inte kommer in. Ändringen är en följd av de övriga ändringar som görs i detta kapitel som innebär att ett intygande måste inhämtas innan ett konto öppnas. Eftersom ett konto inte kan öppnas utan att ett intygande inhämtats kan ett konto inte heller bli rapporteringspliktigt om ett intygande inte kommer in.

Paragrafens *andra stycke 2* ändras på så sätt att ett intygande ska inhämtas innan ett konto öppnas i stället för i samband med att ett konto öppnas.

Se även avsnitt 5.5.

3 §

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas i stället för att det ska inhämtas i samband med att kontot öppnas. Se även avsnitt 5.5.

4 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det klargörs att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas. Se även avsnitt 5.5.

Andra stycket ändras på så sätt ett intygande som innehåller kontohavarens amerikanska skatteregistreringsnummer också ska ha inhämtats innan ett konto öppnas. Se även avsnitt 5.5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2019.

I *andra punkten* anges att bestämmelserna i 3 kap. 3 §, 5 kap. 1 § och 7 kap. 1, 3 och 4 §§ i den nya lydelsen tillämpas i fråga om konton som öppnas efter den 31 december 2018.

I *tredje punkten* anges att bestämmelserna i 2 kap. 15 och 16 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. Kontrolluppgifter enligt 22 a kap. SFL som avser kalenderåret 2019 ska lämnas senast den 15 maj 2020.

8.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

2 kap.

1 §

I paragrafens *andra stycke* anges i vilka paragrafer bestämmelser om betydelsen av begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns. Ändringen i *andra stycket* föranleds av att definitionen av begreppet ”andel i eget kapital” lyfts ut ur 22 § och flyttas till en ny paragraf, 4 a §.

4 a §

I paragrafen, som är ny, anges vad som avses med ”andel i eget kapital”. Definitionen flyttas från 22 § med anledning av att den kompletteras med nya bestämmelser. De nya bestämmelserna anger att när det är fråga om en trust som är ett finansiellt institut ska en andel i eget kapital anses innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare till hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten. I *andra stycket* anges vidare att en person ska betraktas som förmånstagare till en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, få en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

Se även avsnitt 5.1 och kommentaren till CRS.

9 §

I paragrafen anges vad som avses med ett finansiellt institut som är en investeringsenhet. Paragrafen ändras på så sätt att ett nytt *andra stycke* tas in där det klargörs att en enhet i sin näringsverksamhet anses huvudsakligen bedriva en verksamhet, eller dess bruttointäkter huvudsakligen anses komma från en verksamhet, om enhetens intäkter som härrör från sådan verksamhet motsvarar eller överstiger 50 procent av enhetens sammanlagda intäkter under den period som är kortast av den treårsperiod som avslutas vid utgången av det räkenskapsår som föregår tidpunkten då bedömningen görs jämfört med den period som enheten har existerat.

Vidare tas ett nytt *tredje stycke* in där det klargörs att paragrafen ska tolkas i överensstämmelse med definitionen av begreppet ”finansiellt institut” i rekommendationerna från Financial Action Task Force i dessas lydelse i februari 2012. Detta angavs tidigare endast i författningskommentaren (prop. 2015/16:29, s. 170).

Se även avsnitt 5.1 och kommentaren till CRS.

15 §

I paragrafen definieras begreppet kontantvärde. *Första stycket 1* och *2* korrigeras på så sätt att ordet ”försäkringstagare” ersätts med ordet ”kontohavare”. *Första stycket 1* korrigeras även på det sättet att ordet ”försäkringsavtal” byts ut mot ordet ”avtal” och att det klargörs att begreppet kontantvärde också innefattar belopp som en kontohavare har rätt att få vid annat upphörande av avtalet än vid uppsägning eller åter-

köp. Ändringen syftar till att bestämmelsen närmare ska återspegla det som anges i punkt C.8 i avsnitt VIII i CRS och i bilaga I till DAC där det engelska ordet "termination" används. Ordet "upphörande" träffar även andra fall än då avtalet upphör på grund av återköp eller uppsägning, t.ex. när avtalet upphör på grund av att avtalstiden löper ut. I CRS används begreppet "policy holder" där begreppet "försäkringstagare" används i den svenska lagstiftningen. CRS:s begrepp torde kunna omfatta även andra än innehavare av försäkringsavtal med kontantvärde som det begreppet är definierat, t.ex. innehavare av livränteavtal. Ordet försäkringstagare ändras därför till "kontohavare". Begreppet kontantvärde har dock i första hand betydelse när det gäller försäkringsavtal med kontantvärde. Begreppet används emellertid även när det gäller att avgöra vad som ska anses vara saldo eller värde enligt exempelvis 22 b kap. 5 § SFL i fråga om försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal.

Se även avsnitt 5.1 och 5.2 och kommentaren till CRS.

16 §

Paragrafen ändras på så sätt att den sista meningen i *tredje stycket* tas bort. Det innebär att finansiella konton som förvaltas av en advokat till förmån för en klient inte längre är undantagna från regeln som anger att när en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare eller förmedlare till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning, ska den andra personen anses vara kontohavare. Klienterna kommer således att anses vara kontohavare för sådana finansiella konton om förutsättningarna för det är uppfyllda i övrigt. I samma stycke tas det vidare in en bestämmelse om att ombudet, förmyndaren, förvaltaren, den behöriga undertecknaren, investeringsrådgivaren eller förmedlaren på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet. Se vidare avsnitt 5.6 och kommentaren till CRS.

18 §

I paragrafen förs en mindre språklig justering genom att "dessas lydelse" ändras till "lydelsen".

22 §

Paragrafen ändras på så sätt att "andel i eget kapital" lyfts ut. Eftersom definitionen kompletteras med ytterligare bestämmelser flyttas den till en egen paragraf, 4 a §.

3 kap.

1 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att vinstandelsstiftelser (*punkt 7*) tas bort från listan över enheter som är undantagna från rapporteringsskyldighet. *Första stycket 5* ändras på så sätt att undantaget för pensionsstiftelser begränsas till fall då arbetsgivaren vars ansvar för pensionsutfästelse stiftelsen tryggar är obegränsat skattskyldig i Sverige och varken är en investeringsenhet eller en passiv icke-finansiell enhet. Det innebär att vinstandelsstiftelser, och pensionsstiftelser som inte mot-

svarar nämnda krav, blir att betrakta som rapporteringsskyldiga finansiella institut. Därmed blir identifieringskraven och uppgiftsskyldigheterna i IDKAL och 22 b kap. SFL tillämpliga på sådana stiftelser. Vad som avses med investeringsenhet framgår av 2 kap. 9 § och vad som avses med passiv icke-finansiell enhet framgår av 2 kap. 18 a §.

Se även avsnitt 5.7.

2 §

Paragrafen ändras på så sätt att undantagen för pensionsförsäkring som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, och som tecknas och förvaltas i Sverige (*punkt 1*) begränsat till att gälla fall då premier betalas av en arbetsgivare till förmån för en anställd som utför tjänster i Sverige. Undantaget får därmed en utformning som överensstämmer med 3 kap. 3 § 1 IDKL. Undantaget för pensionssparkonto som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229) [*punkt 2*] tas bort. Se vidare avsnitt 5.7.

I paragrafen tas även ett nytt *andra stycke* in. Därigenom begränsas undantaget från rapporteringsplikt för konton som innehas av dödsbon i första stycket 3 till att gälla endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Detta innebär att kontot därefter måste granskas enligt bestämmelserna i 4–8 kap. och om det identifieras som ett rapporteringspliktigt konto ska kontrolluppgift lämnas enligt 22 b kap. SFL. I stycket anges det emellertid även att intyganden som ska inhämtas enligt 7 kap. avseende sådana konton, i stället för vad som anges där, ska inhämtas senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. När det gäller konton som innehas av dödsbon gäller detta således i stället för att sådana intyganden ska inhämtas innan kontot öppnas. Ändringen syftar till att förhindra kringgående av det automatiska informationsutbytet enligt CRS och DAC. Se vidare avsnitt 5.7.

5 §

I *punkt 3 b* och *punkt 3 c* görs följdändringar med anledning av att ett nytt *andra stycke* läggs till i 2 §. Hänvisningarna till 2 § 1 ändras därför till 2 § första stycket 1.

11 §

I paragrafen anges att ett annat konto än ett "livförsäkringsavtal" under vissa förutsättningar är ett vilande konto. Paragrafen togs in med anledning av det som anges om vilande konton i punkt 9 i kommentaren till avsnitt III i CRS. Där anges att ett annat konto än ett "livränteavtal" är ett vilande konto under vissa förutsättningar. Av misstag användes ordet "livförsäkringsavtal" i stället i den svenska lagtexten. Detta misstag rättas nu till genom att "livförsäkringsavtal" ersätts med "livränteavtal".

Paragrafen kompletteras också med en ny *punkt 4* som innehåller ett ytterligare särskilt krav för att ett försäkringsavtal med kontantvärde ska anses vara ett vilande konto. Sådana konton ska anses vara vilande konton endast om, utöver det som anges i punkterna 1–3, det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har kommunicerat med kontohavaren angående kontot eller något annat av kontohavarens konton hos det

institutet under de senaste sex åren. Se även avsnitt 5.7 och kommentaren till CRS.

4 kap.

9 §

Paragrafen ändras på så sätt att det klargörs att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet måste ha processer och rutiner så att en sådan tjänsteman som avses i paragrafen kan upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt samt att det beaktas vid tillämpningen av 5–8 §§. Det förklaras även att ett exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i en annan stat eller jurisdiktion. I ett sådant fall måste institutet, med hänsyn till den ändrade omständigheten, inhämta lämplig dokumentation enligt 7 § för att kunna avgöra om kontot är rapporteringspliktigt enligt bestämmelserna i detta kapitel. (jfr punkt C.9 i avsnitt III till CRS).

Se även avsnitt 5.1 och kommentaren till CRS.

5 kap.

1 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas i stället för att det ska inhämtas i samband med att kontot öppnas.

Andra stycket ändras på så sätt ett intygande som innehåller den fysiska personens skatteregistreringsnummer i den andra staten eller jurisdiktionen och födelsedatum också ska ha inhämtats innan ett konto öppnas.

Se även avsnitt 5.5 och kommentaren till CRS.

6 kap.

2 §

I paragrafen tas ett nytt *andra stycke* in. Det klargörs därigenom att det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion om det finns uppgift om att kontohavaren bildats i en annan stat eller jurisdiktion eller i enlighet med lagstiftningen i en annan stat eller jurisdiktion, uppgift om att kontohavaren har en adress i en annan stat eller jurisdiktion eller annan uppgift som talar för att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion. Detta angavs tidigare endast i författningskommentaren (prop. 2015/16:29, s. 191).

Se även avsnitt 5.1 och kommentaren till CRS.

7 kap.

1 §

Paragrafen ändras på så sätt att *punkt 3* stryks. Där anges att ett nytt konto också är rapporteringspliktigt om ett sådant intygande som krävs enligt 3 eller 4 § inte kommer in. Ändringen är en följd av de övriga ändringar som görs i detta kapitel som innebär att ett intygande måste inhämtas innan ett konto öppnas. Eftersom ett konto inte kan öppnas utan att ett intygande inhämtats kan ett konto inte heller bli rapporterings-

pliktigt om ett intygande inte kommer in. Se även avsnitt 5.5 och kommentaren till CRS.

2 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas i stället för att det ska inhämtas i samband med att kontot öppnas. Se även avsnitt 5.5 och kommentaren till CRS.

3 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det klargörs att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas. Som framgår av efterföljande bestämmelser i paragrafen finns det emellertid fall då ett intygande inte måste inhämtas. Se även avsnitt 5.5 och kommentaren till CRS.

4 §

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas i stället för att det ska inhämtas i samband med att kontot öppnas. Se även avsnitt 5.5 och kommentaren till CRS.

Tredje stycket ändras på så sätt ett intygande som innehåller dennes eller deras skatteregistreringsnummer också ska ha inhämtats från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande innan ett konto öppnas. Se även avsnitt 5.5.

8 kap.

3 §

Paragrafen ändras på så sätt att det klargörs att bestämmelserna om beräkning av saldo eller värde gäller även vid tillämpning av 3 kap. och inte bara 4–8 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2019.

I *andra punkten* anges att bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 7 kap. 1–4 §§ i den nya lydelsen och bestämmelsen i det nya 3 kap. 2 § andra stycket tillämpas i fråga om konton som öppnas efter den 31 december 2018.

I *tredje punkten* anges att bestämmelserna i 3 kap. 2 § första stycket och 3 kap. 5 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. Vidare anges att granskningen enligt 4–8 kap. av pensionsförsäkringar som inte längre är undantagna från rapporteringsplikt och pensionssparkonton ska ha genomförts senast den 30 april 2020 och att om kontot öppnats efter den 31 december 2015 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 5 kap., i stället för att inhämtas när kontot öppnas, ska inhämtas senast den 30 april 2020. Ändringen i 3 kap. 2 § första stycket innebär att undantagen från rapporteringsplikt för pensionsförsäkringar begränsas och att undantaget från rapporteringsplikt för pensionssparkonton tas

bort. Ändringen i 3 kap. 5 § är en följdändring med anledning av detta. Ändringarna innebär att konton som inte längre är undantagna ska granskas enligt bestämmelserna i 4–8 kap. för att identifiera om de är rapporteringspliktiga konton. Om ett konto är rapporteringspliktigt ska kontrolluppgift enligt 22 b kap. SFL lämnas om kontot för 2019 och framåt. Sådana kontrolluppgifter för kalenderåret 2019 ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj 2020. Granskningen ska därför ha genomförts senast den 30 april 2020. Konton som öppnats efter den 31 december 2015 är nya konton enligt 2 kap. 22 §. Det innebär att intyganden måste inhämtas från kontohavaren. I stället för att sådana intyganden ska inhämtas när ett konto öppnas anges det i tredje punkten att intygande ska inhämtas senast den 30 april 2020.

I *fjärde punkten* anges att bestämmelserna i 3 kap. 1 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. Vidare anges att för vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som är rapporteringsskyldiga finansiella institut gäller, i stället för det som anges i 2 kap. 22 §, att nya konton är konton som öppnas efter den 31 december 2018 och att befintliga konton är konton som öppnats före den 1 januari 2019. Ändringarna i 3 kap. 1 § innebär att undantaget från rapporteringsskyldighet för vinstandelsstiftelser tas bort och att undantaget för pensionsstiftelser begränsas. Det innebär att sådana stiftelser blir rapporteringsskyldiga finansiella institut om förutsättningarna för detta är uppfyllda i övrigt. De ska då tillämpa denna lag och lämna kontrolluppgifter enligt 22 b kap. SFL om eventuellt identifierade rapporteringspliktiga konton. Kontrolluppgifter ska lämnas första gången för kalenderåret 2019. Sådana kontrolluppgifter ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj 2020. Granskningen enligt 4, 6 och 8 kap. för att identifiera rapporteringspliktiga konton som är befintliga konton ska därför ha genomförts senast den 31 december 2019, så att kontrolluppgifter sedan kan lämnas i tid.

I *femte punkten* anges att ett finansiellt institut som enligt 3 kap. 1 § i den nya lydelsen blir rapporteringsskyldigt, senast den 30 april 2019 ska göra en anmälan till Skatteverket enligt 8 kap. 2 § om att det uppfyller kriterierna för att vara ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut enligt 2 kap. 21 §. Det innebär att instituten i detta fall får längre tid på sig att göra anmälan än de två månader som annars gäller enligt 8 kap. 2 §.

I *sjätte punkten* anges att bestämmelserna i 2 kap. 15 och 16 §§ och 3 kap. 11 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. Kontrolluppgifter enligt 22 b kap. SFL som avser kalenderåret 2019 ska lämnas senast den 15 maj 2020.

I promemorian lämnas följande förslag till lagtext.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

2 §¹

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte omfattas av 1 §,

2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,

3. ärende om anstånd med 3. ärende om anstånd med
erläggande av skatt, *och* erläggande av skatt,

4. ärende om kassaregister enligt 4. ärende om kassaregister enligt
skatteförfarandelagen (2011:1244). skatteförfarandelagen (2011:1244),
och

*5. ärende om dokumentations-
avgift enligt 49 b kap. skatte-
förfarandelagen.*

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2 och 3 samt andra stycket,

2. beslut om undantag från 2. beslut om undantag från
skyldigheter som gäller kassa- skyldigheter som gäller kassa-
register enligt 39 kap. 9 § register enligt 39 kap. 9 § skatte-
förfarandelagen, *eller* förfarandelagen,

3. beslut om kontrollavgift enligt 3. beslut om kontrollavgift enligt
50 kap. skatteförfarandelagen. 50 kap. skatteförfarandelagen,
eller

*4. beslut om dokumentations-
avgift enligt 49 b kap. skatte-
förfarandelagen.*

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 eller 4 §.

¹ Senaste lydelse 2011:1427.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2018.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244) dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 17 §, 22 a kap. 5–8 §§, 22 b kap. 5–9 §§, 44 kap. 3 §, 52 kap. 1 §, 62 kap. 8 §, 63 kap. 1, 7, 7 a och 8 §§, 66 kap. 5 och 7 §§, 67 kap. 12 § och rubriken närmast före 63 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 49 b kap., två nya paragrafer, 51 kap. 2 § och 52 kap. 8 c §, och närmast före 52 kap. 8 c § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser om förfarandet vid uttag av skatter och avgifter.

Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande.

AVDELNING VI. KONTROLLUPPGIFTER, DEKLARATIONER OCH ÖVRIGA UPPGIFTER

49 a kap. – Återkallelseavgift

49 a kap. – Återkallelseavgift

49 b kap. – *Dokumentationsavgift*

50 kap. – Kontrollavgift

50 kap. – Kontrollavgift

3 kap.

17 §²

Med särskilda avgifter avses förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift.

Med särskilda avgifter avses förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* och kontrollavgift.

22 a kap.

5 §³

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton:

1. att kontot är ett rapporteringspliktigt konto,
2. kontots identifikationsuppgifter,
3. kontots saldo eller värde vid utgången av året eller, om kontot har avslutats under året, omedelbart före kontots avslutande, och

¹ Senaste lydelse 2017:185.

² Senaste lydelse 2016:888.

³ Senaste lydelse 2017:189.

4. när det gäller konton som innehas av enheter, vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är

a) fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot, och

b) kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot.

Om det rapporteringspliktiga kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal som avses i 2 kap. 21 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet, avses med saldo eller värde i första stycket 3 kontantvärdet eller återköpsvärdet.

6 §⁴

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton som är sådana depåkonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 2 lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet:

1. *sammanlagd* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut under året, och

2. *sammanlagd* ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut under året.

1. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året, och

2. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året.

Uppgift enligt första stycket 2 ska bara lämnas om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är en värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument eller har agerat som förvaltare, mäklare, ombud eller annan form av företrädare för kontohavaren vid försäljningen eller inlösen.

⁴ Senaste lydelse 2017:189.

7 §⁵

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet uppgift lämnas om *sammanlagd* ränta som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet uppgift lämnas om *sammanlagt bruttobelopp avseende* ränta som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

8 §⁶

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt *belopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *på tillgångar på konto* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt *bruttobelopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *avseende kontot och* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

Med sammanlagda bruttobeloppet avses till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som har gjorts till kontohavaren med anledning av försäljning eller inlösen.

22 b kap.5 §⁷

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton:

1. att kontot är ett rapporteringspliktigt konto,
2. den eller de stater eller jurisdiktioner som den person som kontrolluppgiften lämnas för har hemvist i eller kan antas ha hemvist i på det sätt som avses i 4–8 kap. lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton,
3. kontots identifikationsuppgifter,
4. kontots saldo eller värde vid utgången av året eller, om kontot har avslutats under året, att kontot har avslutats, och
5. när det gäller konton som innehåses av enheter, vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är

⁵ Senaste lydelse 2015:69.

⁶ Senaste lydelse 2015:69.

⁷ Senaste lydelse 2017:189.

a) fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot, och

b) kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot.

a) fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot *och på vilket sätt de utövar bestämmande inflytande, och*

I kontrolluppgiften ska uppgift, när det gäller konton som innehas av enheter, även lämnas om att kontohavaren är

1. en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion,

2. en annan enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion, eller

3. en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera personer med bestämmande inflytande över enheten som har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion.

Om det rapporteringspliktiga kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal som avses i 2 kap. 22 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, avses med saldo eller värde i första stycket 4 kontantvärdet eller återköpsvärdet.

6 §⁸

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton som är sådana depåkonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 2 lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton:

1. *sammanlagd* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut under året, och

2. *sammanlagd* ersättning från

1. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året, och

2. *sammanlagt bruttobelopp*

⁸ Senaste lydelse 2017:189.

försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut under året.

avseende ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året.

Uppgift enligt första stycket 2 ska bara lämnas om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är en värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument eller har agerat som förvaltare, mäklare, ombud eller annan form av företrädare för kontohavaren vid försäljningen eller inlösen.

7 §⁹

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton uppgift lämnas om *sammanlagd ränta* som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton uppgift lämnas om *sammanlagt bruttobelopp avseende ränta* som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

8 §¹⁰

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt *belopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *på tillgångar på konto* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt *bruttobelopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *avseende kontot och* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

Med sammanlagda bruttobeloppet avses till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som har gjorts till kontohavaren med anledning av försäljning eller inlösen.

⁹ Senaste lydelse 2015:918.

¹⁰ Senaste lydelse 2015:918.

I kontrolluppgiften om odokumenterade konton ska uppgift lämnas om kontots identifikationsuppgifter.

I kontrolluppgiften om odokumenterade konton ska uppgift lämnas om kontots identifikationsuppgifter och kontots saldo eller värde vid utgången av året.

Om det odokumenterade kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal som avses i 2 kap. 22 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, avses med saldo eller värde kontantvärdet eller återköpsvärdet.

44 kap.

3 §¹²

Ett föreläggande får inte förenas med vite om

1. det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, återkallelseavgift eller kontrollavgift, och

2. föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Om den som ska föreläggas är en juridisk person, gäller första stycket även ställföreträdare för den juridiska personen.

49 b kap. Dokumentationsavgift

När ska dokumentationsavgift tas ut?

1 §

Dokumentationsavgift ska tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som ska lämna kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. och inte har samlat in och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation på det sätt som anges i

1. 4–7 kap. och 8 kap. 8 § lagen

¹¹ Senaste lydelse 2015:918.

¹² Senaste lydelse 2016:888.

(2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet,

2. 4–7 kap. och 8 kap. 9 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, eller

3. 39 kap. 3 § denna lag, med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap.

Beräkning av dokumentationsavgift

2 §

Dokumentationsavgiften är 12 500 kronor för varje kontrolluppgift som inte har dokumenterats i enlighet med bestämmelserna som avses i 1 § 1–3.

Om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut är skyldigt att lämna kontrolluppgift enligt både 22 a och 22 b kap. för samma finansiella konto, ska bara en dokumentationsavgift tas ut.

51 kap.

2 §

Vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en dokumentationsavgift med fullt belopp ska Skatteverket även beakta om bristen på dokumentation helt eller delvis även har lett till ett ingripande enligt 7 kap. 8–13 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

52 kap.

1 §¹³

I detta kapitel finns bestämmelser om

- beslut om förseningsavgift (2 §),
- beslut om skattetillägg (3–8 a §§),
- beslut om återkallelseavgift (8 b §),

¹³ Senaste lydelse 2016:888.

– *Beslut om dokumentationsavgift (8 c §),*

- beslut om kontrollavgift (9 §),
- att särskild avgift inte får beslutas för en person som har avlidit (10 §), och
- att särskild avgift tillfaller staten (11 §).

Beslut om dokumentationsavgift

8 c §

Ett beslut om dokumentationsavgift ska meddelas senast två år efter den dag då det inte längre finns någon skyldighet att bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation om finansiella konton.

62 kap.

8 §¹⁴

Slutlig skatt beräknad enligt 56 kap. 9 § ska betalas senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 90 dagar har gått från den dag då beslut om slutlig skatt fattades.

Följande skatter och avgifter ska vara betalda senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslut fattades:

1. annan skatt än F-skatt och särskild A-skatt samt avgifter som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol,

2. förseningsavgift och skattetillägg som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol samt återkallelseavgift eller kontrollavgift,

2. förseningsavgift och skattetillägg som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol samt återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller kontrollavgift,

3. särskild inkomstskatt som har beslutats enligt 54 kap. 2 §, samt

4. skatt och avgift som ska betalas enligt ett beslut om ansvar enligt 59 kap.

Slutlig skatt enligt andra stycket 1 samt förseningsavgift och skattetillägg enligt andra stycket 2 behöver dock inte betalas före den förfallodag som anges i första stycket.

Mervärdesskatt enligt andra stycket 1 samt skattetillägg enligt andra stycket 2 som har beslutats med anledning av beslut om mervärdesskatt behöver inte betalas före den förfallodag som anges i 3 §.

¹⁴ Senaste lydelse 2016:888.

Anståndet ska gälla fram till dess att Skatteverket eller förvaltningsrätten har meddelat sitt beslut eller längst tre månader efter dagen för beslutet.

7 a §¹⁷

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av återkallelseavgift om det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningsskyldige och framstå som oskäligt att betala avgiften.

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av återkallelseavgift *eller dokumentationsavgift* om det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningsskyldige och framstå som oskäligt att betala avgiften.

Anståndstiden ska bestämmas till längst fem år efter dagen för beslutet om anstånd.

8 §¹⁸

Om det i de fall som avses i 4 eller 5 § kan antas att skatten eller avgiften inte kommer att betalas i rätt tid, får anstånd beviljas bara om säkerhet ställs för skattens eller avgiftens betalning.

Första stycket gäller inte om

1. anståndsbeloppet är förhållandevis obetydligt,
2. det kan antas att skatten eller avgiften inte kommer att behöva betalas,
3. anståndet avser skattetillägg, återkallelseavgift eller kontrollavgift,
3. anståndet avser skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller kontrollavgift,
4. det allmänna ombudet hos Skatteverket har ansökt om förhandsbesked, eller
5. det annars finns särskilda skäl.

66 kap.

5 §¹⁹

Ett beslut om skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdes-skatt, punktskatt, slutlig skatt, skattetillägg, återkallelseavgift eller anstånd med betalning av skatt eller avgift ska omprövas av en särskilt kvalificerad beslutsfattare som tidigare inte har prövat frågan, om

Ett beslut om skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdes-skatt, punktskatt, slutlig skatt, skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller anstånd med betalning av skatt eller avgift ska omprövas av en särskilt kvalificerad beslutsfattare som tidigare inte har prövat frågan, om

1. den som beslutet gäller har begärt omprövning eller överklagat och inte är ense med Skatteverket om utgången,
2. de omständigheter och bevis som åberopas inte redan har prövats vid en sådan omprövning,
3. frågan ska prövas i sak, och

¹⁷ Senaste lydelse 2016:888.

¹⁸ Senaste lydelse 2016:888.

¹⁹ Senaste lydelse 2016:888.

4. prövningen inte är enkel.

Första stycket gäller inte den första omprövningen av ett beslut enligt 53 kap. 2, 3 eller 4 §.

7 §²⁰

En begäran om omprövning ska ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Begäran ska dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser

1. registrering,	
2. på vilket sätt preliminär skatt ska betalas,	
3. godkännande för tonnagebeskattning eller återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning,	
4. uppgifts- eller dokumentationsskyldighet,	
5. föreläggande,	
6. revision, tillsyn över kassaregister eller kontrollbesök,	
7. tvångsåtgärder,	
8. återkallelseavgift,	
	9. dokumentationsavgift,
9. kontrollavgift,	10. kontrollavgift,
10. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,	11. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,
11. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,	12. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,
12. verkställighet, eller	13. verkställighet, eller
13. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.	14. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

67 kap.

12 §²¹

Ett överklagande ska ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Överklagandet ska dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser

1. registrering,	
2. på vilket sätt preliminär skatt ska betalas,	
3. godkännande för tonnagebeskattning eller återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning,	
4. uppgifts- eller dokumentationsskyldighet,	
5. deklarationsombud,	
6. tvångsåtgärder,	
7. återkallelseavgift,	
	8. dokumentationsavgift,
8. kontrollavgift,	9. kontrollavgift,

²⁰ Senaste lydelse 2016:888.

²¹ Senaste lydelse 2016:888.

9. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,	10. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,
10. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,	11. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,
11. verkställighet, eller	12. verkställighet, eller
12. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.	13. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2018.

2. Bestämmelserna i 22 a kap. 5–8 §§, 22 b kap. 5–9 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.

3. Bestämmelserna i det nya 49 b kap. tillämpas första gången på uppgifter, handlingar och annan dokumentation som

- a) samlas in eller ska samlas in efter den 30 november 2018, eller
- b) finns tillgängliga den 1 december 2018 och ska bevaras.

Förslag till ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

dels att 2 kap. 1, 9, 15, 16 och 21 §§, 3 kap. 3 §, 4 kap. 6 §, 5 kap. 1 §, 6 kap. 2 §, 7 kap. 1, 3 och 4 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 3 a §, och närmast före 2 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i lagen. Det finns definitioner och förklaringar också i 3 kap.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns i nedan angivna paragrafer:

aktiv icke-finansiell enhet i 2–4 §§

amerikansk person i 21 §

amerikanskt territorium i 21 §

andel i eget kapital i 21 §

befintligt konto i 21 §

andel i eget kapital i 3 a §

Andel i eget kapital

3 a §

Med andel i eget kapital avses, när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning. När det är fråga om en trust som är ett finansiellt institut anses en andel i eget kapital innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare för hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten.

Vid tillämpning av första stycket ska en person betraktas som förmånstagare av en trust om personen har rätt att direkt eller

indirekt, såsom genom ombud, få en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

9 §

En enhet är ett finansiellt institut om den i sin näringsverksamhet, eller om den förvaltas av en annan enhet som i sin näringsverksamhet, bedriver en eller flera av följande verksamheter för en kunds räkning:

1. handel med penningmarknadsinstrument, valuta, valuta-, ränte- eller indexinstrument, överlåtbara värdepapper eller råvarufutures,
2. individuell och kollektiv portföljförvaltning, eller
3. annan verksamhet som innebär att pengar eller andra medel investeras, administreras eller förvaltas.

Första stycket ska tolkas i enlighet med definitionen av begreppet finansiellt institut i rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF) i dessas lydelse som antogs i februari 2012.

Sådana finansiella institut som avses i första stycket benämns i denna lag investeringsenheter.

15 §

Med kontantvärde avses det belopp som är det högsta av

1. det belopp som en försäkringstagare har rätt att få vid återköp eller <i>uppsägning</i> av ett försäkringsavtal, utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller 2. det belopp som försäkringstagaren kan låna i enlighet med eller med hjälp av avtalet.	1. det belopp som en försäkringstagare har rätt att få vid återköp eller <i>annat upphörande</i> av ett försäkringsavtal, utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller

I kontantvärdet ska dock inte ingå belopp som betalas i enlighet med ett försäkringsavtal och är

1. en personskade- eller sjukdomsförmån eller annan försäkringsförmån som utgör ersättning för ekonomisk skada som uppkommit i samband med en sådan händelse som försäkringen gäller för,
2. en återbetalning till försäkringstagaren av premie, exklusive försäkringsavgifter, som tidigare har betalats i enlighet med ett försäkringsavtal som inte är ett livförsäkringsavtal, på grund av att avtalet hävts eller sagts upp, risken reducerats under försäkringsavtalets löptid eller premien ändrats till följd av en korrigering av ett räknefel eller annat misstag, eller
3. en återbäring till försäkringstagaren på grundval av det försäkringstekniska utfallet för avtalet eller gruppen i fråga.

16 §

Med kontohavare avses den person som har registrerats eller identifierats som innehavare av ett finansiellt konto.

Om det finansiella kontot är ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, avses med kontohavare varje person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra avtalets förmånstagare. Om det inte finns någon person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra förmånstagare, ska varje person som i avtalet anges som försäkringstagare och varje person med förvärvade rättigheter till utbetalning i enlighet med avtalet anses som kontohavare. När utbetalningar börjar göras från ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, anses varje person som har rätt till utbetalning som kontohavare.

När en person som inte är ett finansiellt institut eller som är ett finansiellt institut etablerat eller registrerat i ett amerikanskt territorium förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare till förmån för annan person eller för annan persons räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. *Detta gäller dock inte när en advokat förvaltar ett finansiellt konto till förmån för en klient.*

När en person som inte är ett finansiellt institut eller som är ett finansiellt institut etablerat eller registrerat i ett amerikanskt territorium förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare till förmån för annan person eller för annan persons räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. *Ombudet, förmyndaren, förvaltaren, den behörig undertecknaren, investeringsrådgivaren eller förmedlaren ska på begäran lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet.*

21 §

I denna lag avses med
amerikansk person: en

1. amerikansk medborgare eller en annan fysisk person medhemvist i USA,

2. i utlandet delägarbeskattad juridisk person eller ett aktiebolag, registrerat i USA eller i enlighet med amerikansk federal eller delstatlig lagstiftning, eller

3. trust, om

a) en domstol i USA har behörighet att besluta eller döma i väsentligen alla frågor som rör trustens administration, och

b) en eller flera amerikanska personer eller ett dödsbo efter en avliden amerikansk fysisk person har behörighet att kontrollera alla väsentliga beslut i trusten,

amerikanskt territorium: Amerikanska Samoa, Samväldet Nordmarianerna, Territoriet Guam, Samväldet Puerto Rico eller Amerikanska Jungfruöarna,

andel i eget kapital: när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbe-

skattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning,

befintligt konto: ett finansiellt konto som öppnades den 30 juni 2014 eller tidigare,

behörig förmedlare: ett finansiellt institut som har ingått avtal med den amerikanska federala skattemyndigheten om att agera som sådan behörig förmedlare som benämns Qualified Intermediary,

dotterföretag: dotterföretag i enlighet med det begreppets betydelse enligt aktiebolagslagen (2005:551),

enhet: en juridisk person eller en annan juridisk konstruktion såsom en trust,

FATCA: avsnitt 1471–1474 i kapitel 4 i USA:s Internal Revenue Code från 1986 och U.S. Treasury Regulations till avsnitt 1471–1474 i USA:s Internal Revenue Code,

försäkringsavtal: ett annat avtal än ett livränteavtal, som innebär att utfärdaren förbinder sig att betala ut ett belopp vid ett eller flera tillfällen till följd av en specifik oviss händelse förknippad med dödsfall, sjukdom, olycksfall, skadeståndsanspråk eller egendomsskada,

försäkringsavtal med kontantvärde: ett försäkringsavtal som har ett kontantvärde som överstiger 50 000 US-dollar och som inte är ett ansvarsåterförsäkringsavtal mellan två försäkringsföretag,

icke FATCA-deltagande finansiellt institut: ett finansiellt institut som identifierats som ett sådant enligt 6 kap. 8 §,

källskatteinnehållande enhet: ett finansiellt institut som har ingått avtal med den amerikanska federala skattemyndigheten om att agera som källskatteinnehållande i utlandet delägarbeskattad juridisk person eller källskatteinnehållande trust,

källskattepliktig betalning med amerikansk källa: betalning av ränta, utdelning, hyra, lön, arvode, premie, livränta, vederlag, ersättning och annan fastställd eller fastställbar årlig eller periodisk avkastning, vinst och inkomst, om betalningen härrör från en källa i USA,

livränteavtal: ett avtal

a) enligt vilket utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under en viss tidsperiod som helt eller delvis bestäms med hänsyn till den förväntade livslängden för en eller flera personer, eller

b) som betraktas som livränteavtal i enlighet med den stats eller jurisdiktions lagstiftning, föreskrifter eller praxis där avtalet slöts och i enlighet med vilken utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under ett visst antal år,

nytt konto: ett finansiellt konto som öppnas den 1 juli 2014 eller senare, partnerjurisdiktion: en stat eller jurisdiktion med vilken USA har ett gällande avtal för att underlätta genomförandet av FATCA,

passiv icke-finansiell enhet: en enhet som inte är ett finansiellt institut eller en aktiv icke-finansiell enhet,

rapporteringspliktigt konto: ett finansiellt konto som har identifierats som ett sådant enligt bestämmelserna i 4–8 kap., om det inte innehas uteslutande av en eller flera personer som är undantagna faktiska innehavare enligt 3 kap.,

specificerad amerikansk person: en amerikansk person som inte är undantagen från begreppet specificerad amerikansk person enligt artikel 1.1 ff i FATCA-avtalet i den ursprungliga lydelsen.

3 kap.

3 §

Följande konton är undantagna från rapporteringsplikt:

1. pensionsförsäkring som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229) och som tecknas och förvaltas i Sverige, om premier betalas av en arbetsgivare till förmån för en anställd som utför tjänster i Sverige,
2. viss temporär dödsfallsförsäkring,
3. konto som innehas av dödsbo,
4. spärrat konto,
5. partnerjurisdiktionskonto, och
6. kvalificerat kreditkortskonto.

Undantaget i första stycket för konto som innehas av dödsbo gäller endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

4 kap.

6 §

Oavsett vad som sägs i 3–5 §§ ska ett konto vars saldo eller värde uppgick till mer än 1 000 000 US-dollar den 30 juni 2014 eller vid utgången av 2015 eller ett senare kalenderår anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren är en specificerad amerikansk person.

Oavsett vad som sägs i 3–5 §§ ska ett konto vars saldo eller värde uppgick till mer än 1 000 000 US-dollar den 30 juni 2014 eller vid utgången av 2015 eller ett senare kalenderår anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren är en specificerad amerikansk person.

Ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska ha processer och rutiner för att en sådan tjänsteman ska upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att ett konto blir ett rapporteringspliktigt konto enligt 3–5 §§ och denna paragraf. Exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i USA.

5 kap.

1 §

I samband med att en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska enheten inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger de omständigheter som behövs för att avgöra om han eller hon har hemvist i USA.

Innan en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger de omständigheter som behövs för att avgöra om han eller hon har hemvist i USA.

Om det av det intygandet framgår att den fysiska personen har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen som innehåller hans eller hennes amerikanska skatteregistreringsnummer, om detta inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt första stycket.

6 kap.2 §¹

För att fastställa om en enhet är en specificerad amerikansk person, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person, ska kontohavaren anses vara en specificerad amerikansk person om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte

1. inhämtar ett intygande från kontohavaren om att kontohavaren inte är en specificerad amerikansk person, eller

2. utifrån den övriga information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan fastställa att kontohavaren inte är en specificerad amerikansk person.

Vid tillämpning av första stycket ska det anses finnas skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person om det finns

1. uppgift om att kontohavaren bildats i USA eller i enlighet med amerikansk lagstiftning,

2. uppgift om en amerikansk adress för kontohavaren, eller

3. annan uppgift som talar för att kontohavaren är en amerikansk person.

¹ Senaste lydelse 2017:661.

7 kap.**1 §**

Ett nytt konto är ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera enheter som är specificerade amerikanska personer. Ett konto är också ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera andra enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som är medborgare eller har hemvist i USA har bestämmande inflytande. *Ett nytt konto är också rapporteringspliktigt om ett sådant intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som krävs enligt 3 eller 4 § inte kommer in.*

Ett nytt konto är ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera enheter som är specificerade amerikanska personer. Ett konto är också ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera andra enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som är medborgare eller har hemvist i USA har bestämmande inflytande.

Ett nytt konto är dock inte ett rapporteringspliktigt konto om

1. kontohavaren är ett deltagande finansiellt institut,
2. det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämtar ett intygande från kontohavaren om att den är ett finansiellt institut som bedöms följa FATCA-reglerna eller en undantagen faktisk innehavare i enlighet med relevanta amerikanska författningar, eller
2. det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan kontot öppnas* inhämtar ett intygande från kontohavaren om att den är ett finansiellt institut som bedöms följa FATCA-reglerna eller en undantagen faktisk innehavare i enlighet med relevanta amerikanska författningar, eller
3. när kontohavaren är ett deltagande finansiellt institut eller ett registrerat finansiellt institut som bedöms följa FATCA-reglerna, det rapporteringsskyldiga finansiella institutet kontrollerar kontohavarens identifieringsnummer som internationell förmedlare på amerikanska federala skattemyndighetens lista över icke-amerikanska finansiella institut.

3 §²

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande i en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa om en person För att fastställa om en person

² Senaste lydelse 2017:661.

med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i USA, ska det rapporterings-skyldiga finansiella institutet *i samband med att* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

Om det av intygandet framgår att en eller flera personer med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som innehåller dennes eller deras skatteregistreringsnummer, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt andra stycket.

4 §

I alla andra fall än som avses i 2 § och 3 § första stycket ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren för att fastställa om de omständigheter som är av betydelse för tillämpningen av 1 § föreligger.

I alla andra fall än som avses i 2 § och 3 § första stycket ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan kontot öppnas* inhämta ett intygande från kontohavaren för att fastställa om de omständigheter som är av betydelse för tillämpningen av 1 § föreligger.

Om det av intygandet framgår att kontohavaren är en specificerad amerikansk person, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren som innehåller dennes amerikanska skatteregistreringsnummer.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2018.
 2. Bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 7 kap. 1, 3 och 4 §§ i sin nya lydelse tillämpas i fråga om konton som öppnas efter den 30 november 2018.
 3. I fråga om bestämmelserna i 3 kap. 3 § i sin nya lydelse gäller följande.
 - a) När dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015 ska ett konto som innehas av ett dödsbo behandlas som om dödsfallet inträffade under kalenderåret 2015.
 - b) Granskningen enligt 4–8 kap. av konton som innehas av dödsbon ska ha genomförts senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015.
 - c) Om kontot öppnats efter den 30 juni 2014 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 7 kap. ska inhämtas senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015.

4. Bestämmelserna i den nya 2 kap. 3 a § samt i 2 kap. 9, 15, 16 och 21 §§, 4 kap. 6 § och 6 kap. 2 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018. Bilaga 1

Förslag till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

dels att 2 kap. 1, 9, 15, 16 och 22 §§, 3 kap. 1, 2, 5 och 11 §§, 4 kap. 9 §, 5 kap. 1 §, 6 kap. 2 §, 7 kap. 1–4 §§ och 8 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 4 a §, och närmast före 2 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i lagen. Det finns även definitioner och förklaringar i 3 och 8 kap.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns i nedan angivna paragrafer:

aktiv icke-finansiell enhet i 2–4 §§

andel i eget kapital i 22 §

andel i eget kapital i 4 a §

annan stat eller jurisdiktion i 22 §

Andel i eget kapital

4 a §

Med andel i eget kapital avses, när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning. När det är fråga om en trust som är ett finansiellt institut anses en andel i eget kapital innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare för hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig

¹ Senaste lydelse 2017:190.

kontroll över trusten.

Vid tillämpning av första stycket ska en person betraktas som förmånstagare av en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, få en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

9 §

En enhet är ett finansiellt institut, om

1. den i sin näringsverksamhet huvudsakligen bedriver en eller flera av följande verksamheter för en kunds räkning:

- a) handel med penningmarknadsinstrument, valuta, valuta-, ränte- eller indexinstrument, överlåtbara värdepapper eller råvarufutures,
- b) individuell och kollektiv portföljförvaltning, eller
- c) annan verksamhet som innebär att finansiella tillgångar investeras, administreras eller förvaltas, eller

2. dess bruttointäkter huvudsakligen kommer från investering i, återinvestering i eller handel med finansiella tillgångar och den förvaltas av en annan enhet som är en sådan enhet som beskrivs i 1 eller i 7, 8 eller 10 §.

Vid tillämpning av första stycket ska en enhet anses i sin näringsverksamhet huvudsakligen bedriva en verksamhet, eller dess bruttointäkter anses huvudsakligen komma från en verksamhet, om enhetens intäkter som härrör från sådan verksamhet motsvarar eller överstiger 50 procent av enhetens sammanlagda intäkter under den kortaste perioden av

1. den treårsperiod som avslutas vid utgången av det räkenskapsår som föregår tidpunkten då bedömningen görs, eller

2. den period som enheten har existerat.

Första stycket ska tolkas i enlighet med definitionen av begreppet finansiellt institut i rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF) i dessas lydelse som antogs i februari 2012.

Sådana finansiella institut som avses i första stycket benämns i denna lag investeringsenheter.

Med kontantvärde avses det belopp som är det högsta av

1. det belopp som en försäkringstagare har rätt att få vid återköp eller *uppsägning* av ett försäkringsavtal, utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller
1. det belopp som en försäkringstagare har rätt att få vid återköp eller *annat upphörande* av ett försäkringsavtal, utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller
2. det belopp som försäkringstagaren kan låna i enlighet med eller med hjälp av avtalet.

I kontantvärdet ska det dock inte ingå belopp som betalas i enlighet med ett försäkringsavtal och som

1. betalas med anledning av en dödsfallsförsäkring och uteslutande till följd av den försäkrades dödsfall,
2. är en personskade- eller sjukdomsförmån eller annan försäkringsförmån som utgör ersättning för ekonomisk skada som uppkommit i samband med en sådan händelse som försäkringen gäller för,
3. är en återbetalning till försäkringstagaren av premie, exklusive försäkringsavgifter, som tidigare har betalats i enlighet med ett försäkringsavtal som inte är ett livränteavtal eller en dödsfallsförsäkring, på grund av att avtalet hävts eller sagts upp, risken reducerats under försäkringsavtalets löptid eller premien ändrats till följd av en korrigerering av ett räknefel eller annat misstag avseende premien,
4. är en återbäring till försäkringstagaren, utom vid uppsägning, om återbäringen avser ett försäkringsavtal enligt vilket de enda förmåner som ska betalas ut är sådana som anges i 2, eller
5. är avkastning på en förskottspremie eller en premiebetalning för ett försäkringsavtal för vilket premien ska betalas minst en gång om året, om beloppet av förskottspremien eller premiebetalningen inte överstiger nästa årspremie som ska betalas enligt avtalet.

16 §

Med kontohavare avses den person som har registrerats eller identifierats som innehavare av ett finansiellt konto.

Om det finansiella kontot är ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, avses med kontohavare varje person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra avtalets förmånstagare. Om det inte finns någon person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra förmånstagare, ska varje person som i avtalet anges som försäkringstagare och varje person med förvärvade rättigheter till utbetalning i enlighet med avtalet anses som kontohavare. När utbetalningar börjar göras från ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, anses varje person som har rätt till utbetalning som kontohavare.

När en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare till förmån för en annan person eller

När en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare till förmån för en annan person eller

för en annan persons räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. *Detta gäller dock inte när en advokat förvaltar ett finansiellt konto till förmån för en klient.*

för en annan persons räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. *Ombudet, förmyndaren, förvaltaren, den behörig undertecknaren, investeringsrådgivaren eller förmedlaren ska på begäran lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet.*

22 §²

I denna lag avses med
andel i eget kapital: när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning,

annan stat eller jurisdiktion: om något annat inte anges, en annan stat eller jurisdiktion än Sverige eller USA,

befintligt konto: ett finansiellt konto som öppnats den 31 december 2015 eller tidigare,

dotterföretag: dotterföretag i enlighet med det begreppets betydelse enligt aktiebolagslagen (2005:551),

enhet: en juridisk person eller en annan juridisk konstruktion, såsom ett bolag, en delägarbeskattad juridisk person, en trust eller en stiftelse,

försäkringsavtal: ett annat avtal än ett livränteavtal, som innebär att utfärdaren förbinder sig att betala ut ett belopp vid ett eller flera tillfällen till följd av en specifik oviss händelse förknippad med dödsfall, sjukdom, olycksfall, skadeståndsanspråk eller egendomsskada,

försäkringsavtal med kontantvärde: ett försäkringsavtal som har ett kontantvärde och som inte är ett ansvarsåterförsäkringsavtal mellan två försäkringsföretag,

högvärdekonto: ett befintligt konto som innehas av en eller flera fysiska personer och vars sammanräknade saldo eller värde uppgår till mer än 1 000 000 US-dollar den 31 december 2015 eller vid utgången av ett senare kalenderår,

livränteavtal: ett avtal

1. enligt vilket utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under en viss tidsperiod som helt eller delvis bestäms med hänsyn till den förväntade livslängden för en eller flera personer, eller

2. som betraktas som livränteavtal i enlighet med den stats eller jurisdiktions lagstiftning, föreskrifter eller praxis där avtalet slöts och i

² Senaste lydelse 2017:190.

enlighet med vilken utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under ett visst antal år,

lågvärdekonto: ett befintligt konto som innehas av en eller flera fysiska personer och vars sammanräknade saldo eller värde inte uppgår till mer än 1 000 000 US-dollar den 31 december 2015,

nytt konto: ett finansiellt konto som öppnats den 1 januari 2016 eller senare,

odokumenterat konto: ett konto som ska anses vara ett odokumenterat konto enligt 4 kap. 3 eller 11 §,

skatteregistreringsnummer: ett identifikationsnummer för skattebetalare eller en funktionell motsvarighet till det om ett sådant nummer saknas.

3 kap.

1 §³

Följande enheter är, även om de är finansiella institut, undantagna från rapporteringsskyldighet:

1. Sveriges riksbank,
2. svenska myndighetsenheter,
3. internationella organisationer i Sverige,
4. breda pensionsfonder,
5. pensionsstiftelser enligt lagen (1967:531) om tryggnads- och pensionsutkastelse m.m.,
5. pensionsstiftelser enligt lagen (1967:531) om tryggnads- och pensionsutkastelse m.m., om arbetsgivaren som grundat stiftelsen
 - a) är obegränsat skattskyldig i Sverige, och
 - b) inte är en investeringsenhet eller en passiv icke-finansiell enhet, och
6. kvalificerade utfärdare av kreditkort, och
6. kvalificerade utfärdare av kreditkort.
7. vinstandelsstiftelser.

Enheter som avses i första stycket 1–3 ska dock inte vara undantagna från rapporteringsskyldighet i den del deras verksamhet är sådan kommersiell verksamhet som normalt bedrivs av sådana finansiella institut som anges i 2 kap. 7, 8 eller 10 §.

2 §⁴

Följande konton är undantagna från rapporteringsplikt:

1. pensionsförsäkring som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229) och som tecknas och förvaltas i Sverige,
2. pensionssparkonto som upp-

³ Senaste lydelse 2017:190.

⁴ Senaste lydelse 2017:190.

fyller kraven i inkomstskattelagen,

3. viss temporär dödsfallsförsäkring,
 4. konto som innehas av dödsbo,
 5. spärrat konto,
 6. kvalificerat kreditkortskonto,
- och
7. vilande konto.

1. viss temporär dödsfallsförsäkring,
 2. konto som innehas av dödsbo,
 3. spärrat konto,
 4. kvalificerat kreditkortskonto,
- och
5. vilande konto.

Undantaget i första stycket för konto som innehas av dödsbo gäller endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

5 §

Med bred pensionsfond avses en fond som etablerats i Sverige för att tillhandahålla ålderspension eller ersättning vid nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall till förmånstagare som är eller tidigare har varit anställda, eller till förmånstagare som angetts av sådana anställda, hos en eller flera arbetsgivare på grundval av utförda tjänster, om fonden

1. inte har någon enskild förmånstagare som har rätt till mer än fem procent av fondens tillgångar,

2. regleras av offentlig myndighet och rapporterar in uppgifter om sina förmånstagare till Skatteverket, och

3. uppfyller minst ett av följande krav:

a) Den är generellt undantagen från beskattning i Sverige av investeringsinkomst, eller dess investeringsinkomst är avdragsgill eller beskattas med en lägre skattesats, enligt svensk lagstiftning på grund av fondens status som pensionsordning eller ordning för andra pensionsförmåner.

b) Minst 50 procent av avsättningarna till fonden, bortsett från överföringar av tillgångar från andra undantagna pensionsfonder eller från sådana pensionsförsäkringar som avses i 2 § 1, kommer från den finansierande arbetsgivaren.

c) Utbetalningar eller uttag från fonden som inte är förenade med kostnader, bortsett från överföringar av tillgångar till andra undantagna pensionsfonder eller till sådana pensionsförsäkringar som avses i 2 § 1, medges endast vid specificerade händelser i samband med pensionering, nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall.

b) Minst 50 procent av avsättningarna till fonden, bortsett från överföringar av tillgångar från andra undantagna pensionsfonder, kommer från den finansierande arbetsgivaren.

c) Utbetalningar eller uttag från fonden som inte är förenade med kostnader, bortsett från överföringar av tillgångar till andra undantagna pensionsfonder, medges endast vid specificerade händelser i samband med pensionering, nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall.

d) Avsättningar, med undantag för tillåtna kompensationsinbetalningar, som arbetstagare gör till fonden begränsas med hänsyn till arbetstagarens intjänade inkomst eller får inte överstiga 50 000 US-dollar per år.

11 §⁵

Med vilande konto avses ett annat finansiellt konto än ett *livförsäkringsavtal* om

1. kontots saldo eller värde vid utgången av kalenderåret inte överstiger 1 000 US-dollar,

2. kontohavaren inte har initierat några transaktioner på kontot eller på något annat av sina konton hos det rapporteringsskyldiga finansiella institutet under de senaste tre åren, *och*

3. kontohavaren inte har kommunicerat med det rapporteringsskyldiga finansiella institutet angående kontot eller något annat av sina konton hos det institutet under de senaste sex åren.

Med vilande konto avses ett annat finansiellt konto än ett *livränteavtal* om

1. kontots saldo eller värde vid utgången av kalenderåret inte överstiger 1 000 US-dollar,

2. kontohavaren inte har initierat några transaktioner på kontot eller på något annat av sina konton hos det rapporteringsskyldiga finansiella institutet under de senaste tre åren,

3. kontohavaren inte har kommunicerat med det rapporteringsskyldiga finansiella institutet angående kontot eller något annat av sina konton hos det institutet under de senaste sex åren, *och*

4. *i fråga om försäkringsavtal med kontantvärde, det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har kommunicerat med kontohavaren angående kontot eller något annat av kontohavarens konton hos det institutet under de senaste sex åren.*

4 kap.

9 §

Oavsett vad som sägs i 5–7 §§ ska ett högvärdekonto som innehas av en fysisk person, om något annat inte anges i 2 kap. 20 §, anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion.

Oavsett vad som sägs i 5–8 §§ ska ett högvärdekonto som innehas av en fysisk person, om något annat inte anges i 2 kap. 20 §, anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion. *Ett rapporteringsskyldigt finansiellt ska ha processer*

⁵ Senaste lydelse 2017:190.

och rutiner för att en sådan tjänsteman ska upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt enligt 5–8 §§ och denna paragraf. Exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny post-adress i en annan stat eller jurisdiktion.

5 kap.

1 §

I samband med att en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger vilken eller vilka stater och jurisdiktioner han eller hon har hemvist i.

Innan en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger vilken eller vilka stater och jurisdiktioner han eller hon har hemvist i.

Om det av det intygandet framgår att den fysiska personen har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen som innehåller hans eller hennes skatteregistreringsnummer i den staten eller jurisdiktionen och födelsedatum, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt första stycket.

6 kap.

2 §⁶

För att utreda om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska kontohavaren anses ha hemvist i den staten eller jurisdiktionen om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte

1. inhämtar ett intygande från kontohavaren om att kontohavaren inte har hemvist i denna stat eller jurisdiktion, eller

2. utifrån den övriga information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan fastställa att kontohavaren inte har hemvist i denna stat eller jurisdiktion.

⁶ Senaste lydelse 2017:662.

Vid tillämpning av första stycket ska det anses finnas skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion om det finns

1. uppgift om att kontohavaren bildats i en annan stat eller jurisdiktion eller i enlighet med lagstiftningen där,

2. uppgift om en adress för kontohavaren i en annan stat eller jurisdiktion, eller

3. annan uppgift som talar för att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion.

7 kap.

1 §

Om något annat inte anges i 2 kap. 20 § är ett nytt konto ett rapporteringspliktigt konto

1. om det innehas av en eller flera enheter som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion,

2. om det innehas av en eller flera enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion har bestämmande inflytande, *eller*

3. om ett sådant intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som krävs enligt 3 eller 4 § inte kommer in.

2. om det innehas av en eller flera enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion har bestämmande inflytande.

2 §

För att fastställa om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporterings-skyldiga finansiella institutet *i samband med att* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren.

Ett intygande som avses i första stycket behöver dock inte inhämtas om det av den information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan antas att kontohavaren inte har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion.

För att fastställa om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren.

3 §⁷

För att fastställa om en enhet är en passiv icke-finansiell enhet, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande om detta från kontohavaren. Ett sådant intygande behöver dock inte inhämtas, om det utifrån den information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan antas att kontohavaren är

För att fastställa om en enhet är en passiv icke-finansiell enhet, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan kontot öppnas* inhämta ett intygande om detta från kontohavaren. Ett sådant intygande behöver dock inte inhämtas, om det utifrån den information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan antas att kontohavaren är

1. en aktiv icke-finansiell enhet, eller
2. ett annat finansiellt institut än en sådan investeringsenhet som avses i 2 kap. 9 § första stycket 2 i en stat eller jurisdiktion som inte är en deltagande jurisdiktion.

Vid tillämpning av första stycket 2 ska ett finansiellt instituts fasta driftställe i en annan stat eller jurisdiktion anses vara ett finansiellt institut i den staten eller jurisdiktionen.

4 §⁸

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande över en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *i samband med att* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

Om det av intygandet framgår att en eller flera personer med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som innehåller dennes eller deras skatteregistreringsnummer, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt andra stycket.

⁷ Senaste lydelse 2017:190.

⁸ Senaste lydelse 2017:662.

Om inte något annat anges, ska ett kontos saldo eller värde vid tillämpningen av 4–8 kap. fastställas per den sista dagen av ett kalenderår eller en annan lämplig rapporteringsperiod.

När ett kontos saldo eller värde vid utgången av ett kalenderår har betydelse för granskningen enligt 4–8 kap., ska ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut räkna med kontots saldo eller värde per den sista dagen för den rapporteringsperiod som löper ut samtidigt med kalenderåret eller under kalenderåret.

Om inte något annat anges, ska ett kontos saldo eller värde vid tillämpningen av 3–8 kap. fastställas per den sista dagen av ett kalenderår eller en annan lämplig rapporteringsperiod.

När ett kontos saldo eller värde vid utgången av ett kalenderår har betydelse för granskningen enligt 3–8 kap., ska ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut räkna med kontots saldo eller värde per den sista dagen för den rapporteringsperiod som löper ut samtidigt med kalenderåret eller under kalenderåret.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2018.
 2. Bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 7 kap. 1–4 §§ i sin nya lydelse tillämpas i fråga om konton som öppnas efter den 30 november 2018.
 3. Bestämmelserna i 3 kap. 2 § första stycket och 3 kap. 5 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018. Granskningen enligt 4–8 kap. av pensionsförsäkringar och pensionssparkonton ska ha genomförts senast den 30 april 2019. Om kontot öppnats efter den 31 december 2015 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 5 kap. ska inhämtas senast den 30 april 2019.
 4. I fråga om bestämmelserna i det nya 3 kap. 2 § andra stycket gäller följande.
 - a) När dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015 ska ett konto som innehas av ett dödsbo behandlas som om dödsfallet inträffade under kalenderåret 2015.
 - b) Granskningen enligt 4–8 kap. av konton som innehas av dödsbon ska ha genomförts senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015.
 - c) Om kontot öppnats efter den 31 december 2015 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 7 kap. ska inhämtas senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015.
 5. Bestämmelserna i 3 kap. 1 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. För vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som är rapporteringsskyldiga finansiella institut gäller, i stället för det som anges i 2 kap. 22 §, att nya

konton är konton som öppnas efter den 30 november 2018 och att befintliga konton är konton som öppnats före den 1 december 2018. Bilaga 1
Vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som är rapporteringsskyldiga finansiella institut ska ha genomfört granskningen av befintliga konton enligt 4 och 6 kap. senast den 31 december 2019.

6. Bestämmelserna i den nya 2 kap. 4 a § samt i 2 kap. 9, 15, 16 och 22 §§, 3 kap. 11 § 4 kap. 9 §, 6 kap. 2 § och 8 kap. 3 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttrande inkommit från Kammarrätten i Jönköping, Justitiekanslern, Ekobrottsmyndigheten, Datainspektionen, Skatteverket, Kammarkollegiet, Fondbolagens förening, Företagarna, Näringslivets regelnämnd, Näringslivets skattedelegation, Sparbankernas riksförbund, Svenska Bankföreningen, Svensk Försäkring, Svenskt Näringsliv och Sveriges advokatsamfund.

Finansinspektionen, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet, Regelrådet, Aktiespararna, Euroclear Sweden AB, Finansbolagens Förening, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, Nasdaq OMX Stockholm AB, Nasdaq OMX Clearing AB, Nordic Growth Market NGM, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenska försäkringsförmedlares förening, Svenska riskkapitalföreningen (SVCA), Tjänstepensionsförbundet och Utländska försäkringsbolags förening har inte yttrat sig eller har angett att de avstår från att yttra sig.